

รายงานผลการสัมมนา
คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ
และคณะอนุกรรมการ
การมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
ในคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ

เรื่อง

“สานพลังผู้สูงอายุในการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็น
ต่อการยกร่างรัฐธรรมนูญ”

วันเสาร์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๗
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ
หมายเลข ๒๑๓ - ๒๑๖ อาคารรัฐสภา

รายงานผลการสัมมนา
คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญและคณะอนุกรรมการ
การมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
ในคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

เรื่อง
“สถานพลังผู้สูงอายุในการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็น
ต่อการยกย่องรัฐธรรมนูญ”

วันเสาร์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๗
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๑๓-๒๑๖
อาคารรัฐสภา

คำนำ

คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญและคณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ มีภารกิจในการยกร่างรัฐธรรมนูญ และพิจารณาดำเนินการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในการยกร่างรัฐธรรมนูญ รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์ ประมวลผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นจากภารกิจดังกล่าวคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญและคณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของกลุ่มผู้สูงอายุซึ่งเป็นกลุ่มที่ผ่านประสบการณ์มาอย่างยาวนาน เป็นผู้มีความรู้เห็นสิ่งที่เป็นประโยชน์อันจะนำมาเป็นข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ คณะกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการฯ จึงได้ร่วมกับคณะกรรมการปฏิรูปสังคมชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สภาปฏิรูปแห่งชาติ และสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี จัดโครงการสัมมนา เรื่อง “สานพลังผู้สูงอายุในการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นต่อการยกร่างรัฐธรรมนูญ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสานพลังผู้สูงอายุในการมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นต่อการยกร่างรัฐธรรมนูญ และจัดทำเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาต่อคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสสภาปฏิรูปแห่งชาติ อันจะนำไปสู่การปฏิรูปและพัฒนาสังคมผู้สูงอายุต่อไป

(นางฉวีลวดี บุรีกุล)

ประธานอนุกรรมการการมีส่วนร่วมและรับฟัง

ความคิดเห็นของประชาชน

ในคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ

มกราคม ๒๕๕๘

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	๑
โครงการและกำหนดการสัมมนา	๗
คำกล่าวรายงานเปิดการสัมมนา โดย นางสาวสมสุข บุญญะบัญชา	๑๑
คำกล่าวเปิดการสัมมนา โดย รองศาสตราจารย์นริศวรรณ จินตกานนท์	๑๓
ปาฐกถาแนะนำและข้อคิดเห็น โดย นายแพทย์บรรลุ ศิริพานิช นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์	๑๗ ๑๙
คำกล่าวอภิปรายในหัวข้อ เรื่อง “สิทธิ แนวทางการพัฒนา และบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่ และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร” โดย นางอุบล หลิมสกุล นางสาวสมสุข บุญญะบัญชา นางจันทร์ ก้าวพิจิตร	๒๗ ๓๑ ๓๗
การแบ่งกลุ่มย่อย ระดมความเห็นในหัวข้อ เรื่อง ๑. “ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหาเป็นอย่างไร” ๒. “เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ” ๓. “ทิศทางและเนื้อหาสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร” กลุ่มที่ ๑ กลุ่มที่ ๒ กลุ่มที่ ๓ กลุ่มที่ ๔	๔๑ ๔๓ ๔๙ ๕๕
คำกล่าวปิดการสัมมนา โดย นางอุบล หลิมสกุล	๕๗

ภาคผนวก

- ก. รายละเอียดการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสัมมนา
- ข. แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุ
ในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร
- ค. รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนา
- ง. รายงานคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ
- จ. รายงานคณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
- ฉ. รายงานที่ปรึกษาในคณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของ
ประชาชน
- ช. รายงานคณะทำงาน

บทสรุปผู้บริหาร

ข้อมูลทั่วไป

คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ และคณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ ร่วมกับคณะกรรมการปฏิรูปสังคมชุมชน เด็ก เยาวชน สตรีผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส สภาปฏิรูปแห่งชาติ และสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ได้ร่วมกันจัดสัมมนา เรื่อง “สานพลังผู้สูงอายุในการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นต่อการยกร่างรัฐธรรมนูญ” ในวันเสาร์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๑๓ – ๒๑๖ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒ โดยมีกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นผู้สูงอายุรวมถึงผู้สังเกตการณ์และผู้สนใจเข้าร่วมการสัมมนาจำนวนประมาณ ๑๒๐ คน ซึ่งการจัดสัมมนาได้แบ่งเป็นช่วงเช้าและช่วงบ่าย โดยได้รับเกียรติจากนางนริศวรรณจินตกานนท์ เป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนา และผู้ร่วมนำเสนอประเด็นดังนี้

๑. นายแพทย์บรรลุ ศิริพานิช ประธานกรรมการมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย
๒. นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์ ประธานสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย
๓. นางอุบล หลิมสกุล รองประธานปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสสภาปฏิรูปแห่งชาติ
๔. นางสาวสมสุข บุญญะบัญชา กรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญและรองประธานอนุกรรมการการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ
๕. นางจันทร์ ก้าวพิจิตร ประธานสหกรณ์ชุมชนที่อยู่อาศัยคลองลำนูน
๖. นายวิสุทธิ บุญญะโสภิต ผู้ดำเนินการอภิปราย

ข้อสรุปสาระสำคัญของผู้ร่วมอภิปราย

๑. การปฏิรูปให้คนไทยรู้จักหน้าที่ของตนเอง และมีระเบียบวินัย
๒. การปฏิรูปควรคำนึงถึงโครงสร้างของประชากรไทยที่จะเป็นผู้สูงอายุต่อไป
๓. ผู้สูงอายุที่มีสมรรถนะต้องให้ทำงานทำ ผู้ที่ไม่มีสมรรถนะต้องพัฒนาให้มีสมรรถนะ ผู้ที่ไม่สามารถพัฒนาได้ต้องให้การสงเคราะห์ ที่มีใช้การสร้างสถานสงเคราะห์แต่ควรให้ผู้สูงอายุอยู่กับครอบครัวหรือชุมชน
๔. การปฏิรูปควรคำนึงถึงพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ให้มีผลใช้บังคับ อันจะเกิดประโยชน์ต่อการสร้างความมั่นคงทางการเงินให้แก่ผู้สูงอายุต่อไป
๕. การปฏิรูปต้องมุ่งส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สูงอายุสามารถพึ่งตนเองได้มากที่สุด สร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ
๖. ปรับนิยามผู้สูงอายุใหม่ให้เหมือนสากล คือ อายุเกิน ๖๕ ปีขึ้นไป เพื่อขยายอายุการทำงาน และลดช่วงวัยพึ่งพิงลง

๗. จำนวนผู้สูงอายุในอนาคตจะเพิ่มมากขึ้นจนในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ประเทศไทยจะมีสัดส่วนของสังคมผู้สูงอายุมากกว่าเด็กและผู้เยาว์ โดยผลกระทบที่จะเกิดขึ้นเมื่อเป็นสังคมผู้สูงอายุคือ ผลกระทบด้านแรงงานที่วัยแรงงานจะลดลง ผลกระทบด้านเศรษฐกิจที่การออมจะน้อยลงเมื่อไม่ได้ใช้แรงงาน ผลกระทบด้านสังคมและสวัสดิการที่ผู้สูงอายุต้องอยู่ในภาวะพึ่งพิงมากขึ้น

๘. การกำหนดให้คนในชุมชนหรือในพื้นที่เป็นผู้บริหารจัดการงบประมาณของชุมชนตนเองได้ โดยใช้วิธีการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการงานของท้องถิ่นได้เอง

๙. การจัดตั้งกองทุนผู้สูงอายุและผู้สูงอายุที่ยากจน หรือสร้างหลักประกันรายได้ขั้นต่ำไว้ในรัฐธรรมนูญที่ประชาชนทุกคนจะต้องมีรายได้ไม่ต่ำกว่าเส้นของความยากจนของประเทศ

๑๐. การสร้างงานแก่ผู้สูงอายุให้มีรายได้เสริม

สรุปสาระสำคัญจากผู้ร่วมการสัมมนา

การสัมมนาได้แบ่งกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิดเห็น โดยมีหัวข้อในการอภิปราย ดังต่อไปนี้

๑. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร
๒. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
๓. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

๑. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ผู้สูงอายุมองสังคมไทยในอดีตจนถึงปัจจุบันว่า ในอดีตทรัพยากรธรรมชาติมีความสมบูรณ์ มีการแบ่งปันกัน ครอบครัวอบอุ่น ไม่มีความเจ็บป่วย เป็นสังคมที่มีการช่วยเหลือเกื้อกูล เอื้ออาทร มีกิจกรรมร่วมกันอยู่อย่างเศรษฐกิจพอเพียง สังคม ชุมชนเคารพและให้เกียรติผู้สูงอายุในการให้ความเห็น และตัดสินใจต่าง ๆ ต่อมา มีการสื่อสารที่ดีขึ้น เข้าถึงไลน์ได้มากขึ้น เกิดเป็นสังคมผู้สูงอายุในการติดต่อสื่อสารพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางโลกออนไลน์

แต่ปัจจุบัน สภาวะเศรษฐกิจ เทคโนโลยี การศึกษา กดดันให้ชุมชนแยกส่วน ต่างคนต่างหาผลประโยชน์ส่วนตัว ต่างคนต่างอยู่ มีกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทำให้ชุมชนและท้องถิ่นอ่อนแอ สังคมที่เคยแบ่งปันหายไป คนในสังคมขาดคุณธรรม ขาดระเบียบวินัย เด็กไม่ให้ความเคารพผู้ใหญ่ขาดต้นแบบที่ดี ในครอบครัวผู้สูงอายุถูกทอดทิ้งและมีแนวโน้มสูงขึ้นเพราะสังคมมองผู้สูงอายุเป็นภาระ สังคมมีความแตกแยกไร้รัก เนื่องจากระบบสารสนเทศที่ทำลายชีวิตของคนไทย เกิดความหลากหลายทางความคิด ก่อให้เกิดการแตกความสามัคคี

๒. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุมีจำนวน ๖ ประเด็นใหญ่ ดังนี้

๒.๑ สวัสดิการ

๒.๑.๑ ระบบบำนาญ ระบบการออม – รายได้ของผู้สูงอายุมีแค่เบี้ยยังชีพ ซึ่งเมื่อบวกกับระบบการออมของกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ระบบประกันสุขภาพบำนาญของข้าราชการยังไม่เพียงพอไม่สามารถพึ่งตนเองได้

๒.๑.๒ ต้องมีระบบการออม และมีกองทุนการออมในชุมชนต้องมีการสมทบจากทั้งส่วนรัฐ ส่วนชุมชนและส่วนกลางจัดทำกลุ่มออมทรัพย์ผู้สูงอายุทุกชุมชนควรมีการออมทรัพย์โดยเชื่อมโยงผู้สูงอายุทุกคนในชุมชนและอาจมีการสมทบจากรัฐ

- ๒.๑.๓ รัฐควรจัดสวัสดิการขั้นพื้นฐานอย่างเหมาะสม ถูกต้อง เป็นธรรม
- ๒.๑.๔ ทุกคนมีสิทธิได้รับเบี้ยบำนาญที่เหมาะสมพึ่งตนเองได้
- ๒.๑.๕ รัฐควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีโอกาสพัฒนาตนเองและมีกิจกรรมร่วมกัน
- ๒.๑.๖ การพัฒนาระบบขนส่งมวลชน รองรับประชากรผู้สูงอายุ เพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงของวัยหลังเกษียณ

๒.๒ เครือข่ายและอาสาสมัคร

- ๒.๒.๑ การทำให้ระบบชุมชนและสังคมเครือข่ายประชาชนทำงานกันมากขึ้น ให้มีชมรมผู้สูงอายุทุกตำบล สร้างเครือข่ายประชาชนให้เข้มแข็งมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ชุมชนเข้ามาดูแลผู้สูงอายุ
- ๒.๒.๒ เพิ่มคนวัยอื่น ๆ เข้ามาดูแลผู้สูงอายุ เนื่องจากปัจจุบันได้มีการแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่

- กลุ่มที่ ๑ คือ กลุ่มติดสังคม ที่สามารถดูแลตัวเองได้ ทำงานได้
- กลุ่มที่ ๒ คือ กลุ่มติดบ้าน ที่ต้องการผู้ช่วยเหลือในชีวิตประจำวัน
- กลุ่มที่ ๓ คือ กลุ่มติดเตียง ที่ช่วยตัวเองไม่ได้ต้องได้รับการดูแลระยะยาว

ด้านการแพทย์และสวัสดิการสังคม

ดังนั้น กลุ่มที่ ๑ คือ กลุ่มดูแลตัวเองได้สามารถทำงานได้ ต้องส่งเสริมให้มีกิจกรรมให้ผู้สูงอายุมีความเข้มแข็ง สามารถอยู่ร่วมกันได้ ส่วนกลุ่มที่ ๒ และกลุ่มที่ ๓ ต้องมีระบบสังคมเข้าไปดูแล เช่น ให้กลุ่มที่หนึ่งเข้าไปดูแล รัฐต้องให้การสนับสนุนและเข้าไปดูแล

๒.๓ การสร้างรายได้

- ๒.๓.๑ การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีอาชีพมีรายได้ ประกอบอาชีพตามศักยภาพเท่าที่ทำได้
- ๒.๓.๒ ขยายอายุเกษียณเป็น ๖๕ ปีบริบูรณ์ เพราะอายุ ๖๐ ปี ยังสามารถทำงานได้

๒.๔ กฎหมาย

๒.๔.๑ พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดสิทธิต่าง ๆ ของผู้สูงอายุไว้ ๑๓ ประการ ในขณะที่หลักการสากลของสหประชาชาติในการส่งเสริมสิทธิผู้สูงอายุกำหนดไว้ ๑๘ ประการ ดังนั้น จึงต้องการให้มีการรองรับสิทธิของผู้สูงอายุให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล

๒.๔.๒ การให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับผู้สูงอายุอย่างเคร่งครัดทั่วถึง และเป็นธรรม รวมถึงให้มีการปฏิรูปกฎหมายที่มีความล้าสมัย ให้มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับสิทธิต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

๒.๔.๓ ให้มีการพัฒนากลไกต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ อย่างเต็มประสิทธิภาพ

๒.๔.๔ การกระจายอำนาจให้ชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง

๒.๔.๕ ต้องมีบทบังคับและบทลงโทษสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างชัดเจน ในรัฐธรรมนูญ

๒.๔.๖ กำหนดกรอบการเงิน การคลังที่ชัดเจนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างแนวคิดที่ถูกต้องให้กับผู้สูงอายุเกี่ยวกับเงินที่ได้รับจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมิให้เกิดปัญหาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเงินที่ต้องมอบแก่ผู้สูงอายุไปใช้อ้างเพื่อประโยชน์ในการหาเสียงให้แก่ตัวเองหรือฉ้อโกง

๒.๕ การรวมกลุ่มและการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ

๒.๕.๑ ในทุกชุมชนควรจะมีกลุ่มผู้สูงอายุ มีลานพูดคุยของผู้สูงอายุ มีพื้นที่ให้ผู้สูงอายุได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน

๒.๕.๒ กลุ่มผู้สูงอายุต้องมีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายในท้องถิ่นหรือในเมือง มีการแลกเปลี่ยนและทำกิจกรรมร่วมกัน มีข้อมูลผู้สูงอายุทุกคน มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนและท้องถิ่น

๒.๕.๓ เสนอกลไกให้ผู้สูงอายุเข้าไปมีส่วนร่วมเป็นกลไกเฝ้าระวัง ติดตาม รับข้อร้องเรียนต่าง ๆ

๒.๕.๔ การให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการสร้างจิตสำนึกพลเมือง การรู้จักหน้าที่ มีระเบียบวินัย

๒.๖ อื่น ๆ

๒.๖.๑ การยกย่องเชิดชูเกียรติ การให้ความสำคัญ ให้ความภาคภูมิใจกับผู้สูงอายุ โดยการนำความรู้ ประสบการณ์และภูมิปัญญาของผู้สูงอายุแต่ละคนมาใช้ให้มากขึ้น เนื่องจากผู้สูงอายุไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมรุ่นใหม่ ทำอย่างไรให้ผู้สูงอายุจึงจะสามารถช่วยเหลือและได้รับการยอมรับยกย่อง เชิดชูจากสังคม ให้เป็นผู้ทรงปัญญาในชุมชนได้

๒.๖.๒ การดูแลสุขภาพและการป้องกันโรค รวมทั้งการออกกำลังกาย การดูแลเรื่องอาหาร การรักษาพยาบาลที่รวดเร็วและที่ใดก็ได้

๒.๖.๓ การบริหารจัดการเรื่องความปลอดภัยและความมั่นคงในชีวิต

๓. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไรมีทั้งหมด ๙ ประเด็นใหญ่

ประเด็นที่ ๑ เรื่องการเกษียณอายุ

ควรนิยามความหมายใหม่ของคำว่า “ผู้สูงอายุ” โดยให้ผู้สูงอายุได้รับโอกาสในการทำงานมากขึ้นเนื่องจากผู้สูงอายุบางกลุ่มยังมีความรู้ความสามารถที่จะมาช่วยงานเพื่อประโยชน์สังคมและเป็นการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีอาชีพ มีรายได้ และสามารถพึ่งพาตนเองได้ จึงควรแก้ไขการเกษียณอายุให้ขยายออกไปเป็น ๖๕ ปีบริบูรณ์

ประเด็นที่ ๒ เรื่องบำนาญขั้นพื้นฐาน

ให้ผู้สูงอายุได้รับสิทธิบำนาญขั้นพื้นฐาน โดยนำเอาเส้นของความยากจนเป็นเกณฑ์ให้ทุกคนได้รับบำนาญพื้นฐานที่ไม่น้อยกว่าเส้นความยากจนและไม่ยกเว้นข้าราชการ

ประเด็นที่ ๓ เรื่องสวัสดิการ

พัฒนาระบบสวัสดิการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นอย่างเหมาะสมเป็นธรรมทั่วถึงที่เชื่อมโยงโครงสร้างของประชากรตั้งแต่เกิดจนตาย และมีกลไกเชิงบูรณาการที่ดูแลผู้สูงอายุโดยตรง เช่น มีกองทุนดูแลผู้สูงอายุโดยสร้างกองทุนขึ้นมาให้ผู้สูงอายุบริหารจัดการกันเองเช่น การกำหนดให้ทุกคนต้องออมให้กองทุนคนละ ๑ บาททุกวัน หรือนำรายได้จากกองสลากกินแบ่งรัฐบาลกระจายลงสู่ท้องถิ่นโดยการบริหารกองทุนต้องให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วม นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นรัฐสวัสดิการ

ประเด็นที่ ๔ เรื่องการรวมกลุ่ม

การกำหนดให้ทุกพื้นที่ต้องมีลานให้ผู้สูงอายุมาพูดคุยแลกเปลี่ยนปัญหา เกิดเครือข่ายเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายระดับเมือง ระดับจังหวัด เพื่อยกระดับกลุ่มผู้สูงอายุให้มีความสำคัญมากขึ้น เกิดความเข้มแข็งของกลุ่มผู้สูงอายุทำให้บทบาทและข้อเสนอ ความคิด ความเห็นของกลุ่มผู้สูงอายุได้มีส่วนต่อการพัฒนาในระดับต่าง ๆ

ประเด็นที่ ๕ เรื่องการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ

การกำหนดให้กลุ่มผู้สูงอายุเป็นกรรมการชุมชนต่าง ๆ ควรคำนึงถึงกลุ่มผู้สูงอายุให้มีสัดส่วนกลุ่มผู้สูงอายุไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ เพื่อนำประสบการณ์ความรู้ ความคิดความเห็นอันมีประโยชน์ของผู้สูงอายุมาพัฒนางานต่อเนื่องจากอดีต จนถึงปัจจุบัน และอนาคต

ประเด็นที่ ๖ เรื่องการรับรองสิทธิของผู้สูงอายุ

ต้องมีการบัญญัติรับรองสิทธิผู้สูงอายุไว้อย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญ พร้อมทั้งบัญญัติบทลงโทษในกรณีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญให้การรับรองไว้ ทั้งนี้ ให้มีผลผูกพันทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ

ประเด็นที่ ๗ เรื่องการสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต

โดยกำหนดเป็นหลักสูตรของผู้สูงอายุ จัดตั้งสถาบันผู้สูงอายุเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ช่วยในการฝึกสมอง เช่น หลักสูตรร้อยพวงมาลัย หลักสูตรทักษะการวาดรูป หรือหลักสูตรประวัติศาสตร์ไทย การเมืองไทย

ประเด็นที่ ๘ เรื่องการกระจายอำนาจ

รัฐควรกระจายอำนาจลงสู่ท้องถิ่น ให้เรื่องการบริหารจัดการและการพัฒนาผู้สูงอายุเป็นเรื่องของชุมชนและท้องถิ่นให้มากขึ้น

ประเด็นที่ ๙ เรื่องบทบังคับของรัฐธรรมนูญ

กำหนดเงื่อนไข เงื่อนไขเวลา ในการออกกฎหมายลำดับรองไว้ให้ชัดเจน และกำหนดบทบังคับในกรณีต่าง ๆ ให้ชัดเจนในรัฐธรรมนูญ

สรุปผลการสัมมนาและข้อเสนอแนะ

โดยนางอุบล หลิมสกุล รองประธานกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. ควรนิยามคำว่า “ผู้สูงอายุ” ให้มีอายุ ๖๕ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป
 ๒. การสร้างหลักประกันความมั่นคง การสร้างรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุ เช่น มีระบบรองรับให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าทำงานได้โดยอาจบัญญัติเป็นกฎหมาย
 ๓. การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น มีงบประมาณของตัวเอง
 ๔. การจัดการบริการ สวัสดิการให้ครอบคลุม เพียงพอ และเป็นธรรมแก่ผู้สูงอายุที่ไม่ใช่เพียงแค่การบริการเฉพาะผู้สูงอายุเท่านั้น แต่ต้องครอบคลุมตั้งแต่แรกเกิดจนเป็นกลายเป็นผู้สูงอายุในที่สุด
 ๕. การสร้างพื้นที่สร้างสรรค์ของผู้สูงอายุตั้งแต่ในระดับชุมชน อำเภอ จังหวัด เพื่อเป็นแหล่งรวมตัวทำกิจกรรมร่วมกันและสามารถนำไปพัฒนาชุมชนของตนเองได้ต่อไป
 ๖. การรวมตัวกันเป็นเครือข่าย เพื่อเชื่อมโยงกลุ่มคนทั้งชุมชน ตำบล เมือง จังหวัด อันเป็นการเพิ่มพลังในการสะท้อนความคิดเห็นและปัญหาต่าง ๆ ให้ได้รับการแก้ไขโดยเร็ว
 ๗. การแต่งตั้งกรรมการในชุมชนต่าง ๆ ควรคำนึงถึงสัดส่วนของผู้สูงอายุ
 ๘. มีระบบกองทุนการออมเพื่อเป็นหลักประกันรายได้ของผู้สูงอายุ
 ๙. มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต
 ๑๐. มีการพัฒนากลไกที่มีอยู่เดิมให้มีการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- ทั้งนี้ ทุกความคิดเห็น คณะกรรมการจะนำไปพิจารณาประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญ และการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ และนำไปพัฒนามาตรการ กลไกต่าง ๆ ที่มีอยู่เดิมให้ดียิ่งขึ้นไป เพื่อเป็นจุดเปลี่ยนในการปฏิรูปประเทศต่อไป

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการมีส่วนร่วมฯ

คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ และคณะอนุกรรมการ
การมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
ในคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ
ร่วมกับ

คณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส
สภาปฏิรูปแห่งชาติ
และสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ

เรื่อง “สานพลังผู้สูงอายุในการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นต่อการยกร่างรัฐธรรมนูญ”
วันเสาร์ที่ ๒๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๑๓ - ๒๑๖ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

ชื่อโครงการ

โครงการสัมมนาเรื่อง “สานพลังผู้สูงอายุในการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นต่อการยกร่างรัฐธรรมนูญ”

หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๓๒ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญขึ้นเพื่อจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวรให้แล้วเสร็จ โดยขั้นตอนการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวนี้ คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญจะต้องนำความเห็นหรือข้อเสนอแนะของสภาปฏิรูปแห่งชาติ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะรัฐมนตรี คณะรักษาความสงบแห่งชาติ และความเห็นของประชาชนรวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณา จากภารกิจดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ จึงได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อเป็นกลไกในการทำหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในการยกร่างรัฐธรรมนูญ พร้อมทั้งดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ ประมวลผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนดังกล่าวเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ

คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญและคณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน จึงร่วมกับคณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสสภาปฏิรูปแห่งชาติ และสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี จัดโครงการสัมมนา เรื่อง “สานพลังผู้สูงอายุในการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นต่อการยกร่างรัฐธรรมนูญ” เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างรอบด้านครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั้งในพื้นที่และในกลุ่มประเด็นต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้สูงอายุซึ่งถือเป็นบุคลากรสำคัญในสังคมเป็นผู้มีประสบการณ์ผ่านช่วงเวลาในแต่ละบริบทของประเทศไทยมาอย่างยาวนาน รวมถึงได้ผ่านประสบการณ์ รู้ทันเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ รัฐธรรมนูญฉบับต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังเป็นกระบวนการรับฟังความเห็นจากกลุ่มผู้สูงอายุต่อการยกร่างรัฐธรรมนูญและการปฏิรูปสังคมผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นสังคมที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคตอันจะเป็นประโยชน์ในการให้

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และคณะกรรมการปฏิรูปสังคมชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สภาปฏิรูปแห่งชาติ ในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญและการปฏิรูปที่เกี่ยวข้องกับสังคมผู้สูงอายุต่อไป

ดังนั้น จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญและคณะกรรมการการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนร่วมกับคณะกรรมการปฏิรูปสังคมชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สภาปฏิรูปแห่งชาติ และสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ จึงได้กำหนดให้มีการจัดสัมมนาขึ้นเพื่อเป็นเวทีสาธารณะสำหรับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้สูงอายุในประเด็นที่เกี่ยวกับการยกร่างรัฐธรรมนูญและการปฏิรูปต่อการพัฒนาที่เกี่ยวข้องในสังคมผู้สูงอายุที่จะเกิดขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสานพลังผู้สูงอายุในการมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นต่อการยกร่างรัฐธรรมนูญ
๒. เพื่อจัดทำข้อเสนอเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาต่อคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ
๓. เพื่อนำไปสู่การปฏิรูปพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับสังคมผู้สูงอายุ

กลุ่มเป้าหมาย

จำนวน ๑๒๐ คน โดยคำนึงถึงสถานะ และเพศให้มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ประกอบด้วย

๑. ชมรมผู้สูงอายุในกรุงเทพและปริมณฑล
๒. ประธานสภาสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ
๓. ผู้สูงอายุในชุมชน

วิธีการดำเนินการ

ดำเนินการอภิปราย โดยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ระดมความคิดเห็นและเสนอแนะในประเด็นเกี่ยวกับผู้สูงอายุ การร่างรัฐธรรมนูญและการปฏิรูปพัฒนาสังคมผู้สูงอายุ

ระยะเวลาในการดำเนินการ

วันเสาร์ที่ ๒๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการฯ หมายเลข ๒๑๓ – ๒๑๖ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

งบประมาณ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. คณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนได้รับทราบแนวคิดและข้อเสนอแนะจากกลุ่มผู้สูงอายุในการร่างรัฐธรรมนูญ
๒. กลุ่มผู้สูงอายุเกิดความตื่นตัวต่อการมีส่วนร่วมในการร่างรัฐธรรมนูญมากขึ้น
๓. สร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นเจ้าของร่วมกันในการร่างรัฐธรรมนูญ

กำหนดการจัดสัมมนา

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ และคณะอนุกรรมการ

การมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

ในคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

ร่วมกับ

คณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส

สภาปฏิรูปแห่งชาติ

และสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ

เรื่อง “สานพลังผู้สูงอายุในการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นต่อการยกย่องรัฐธรรมนูญ”

วันเสาร์ที่ ๒๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๑๓ – ๒๑๖ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

เวลา ๐๘.๐๐ – ๐๘.๓๐ นาฬิกา

เวลา ๐๘.๓๐ – ๐๙.๐๐ นาฬิกา

เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๐.๐๐ นาฬิกา

เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๐.๓๐ นาฬิกา

เวลา ๑๐.๓๐ – ๑๒.๐๐ นาฬิกา

ลงทะเบียนผู้เข้าร่วมสัมมนา

กล่าวเปิดการสัมมนา โดยรองศาสตราจารย์นริศวรรณ

จินตกานนท์ รองประธานกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

ปาฐกถาและข้อคิดเห็น โดย

๑. นายแพทย์บรรลุ ศิริพานิชประธานกรรมการ

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย และ

๒. นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์ประธานสมาคม

สภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ

พักรับประทานอาหารว่าง

อภิปรายในหัวข้อ “สิทธิ แนวทางการพัฒนา และบทบาท

ผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร”

โดยมีผู้ร่วมอภิปราย ดังนี้

๑. นางอุบล หลิมสกุล รองประธานกรรมการ

ปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ

ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส

๒. นางสาวสมสุข บุญญะบัญชา กรรมการ

ยกย่องรัฐธรรมนูญและรองประธานอนุกรรมการ

การมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

๓. นางจันทร์ กวีพิจิตร ประธานสหกรณ์ชุมชน

ที่อยู่อาศัยคลองลำนูน

๔. ผู้ดำเนินการอภิปราย

“สานพลังผู้สูงอายุในการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นต่อการยกย่องรัฐธรรมนูญ”

คณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ในคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

เวลา ๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ นาฬิกา

เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๕.๐๐ นาฬิกา

พักรับประทานอาหารกลางวัน

แบ่งกลุ่มย่อย ระดมความคิดเห็นในหัวข้อ โดยมี
ผู้อำนวยการความสะดวกกลุ่ม

- ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร
สิ่งที่ดีและสิ่งที่ปัญหา เป็นอย่างไร
- เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
- ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุ
ในรัฐธรรมนูญ ควรเป็นอย่างไร

เวลา ๑๕.๐๐ – ๑๕.๓๐ นาฬิกา

เวลา ๑๕.๓๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา

เวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา

พักรับประทานอาหารว่าง

สรุปผลการอภิปรายและข้อเสนอแนะ

ปิดการสัมมนา

คำกล่าวรายงานเปิดการสัมมนา
โดย
นางสาวสมสุข บุญญะบัญชา
กรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญและรองประธานอนุกรรมการ
การมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
ในคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

กราบเรียน ท่านรองประธานกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ รองศาสตราจารย์วรณ
จินตกานนท์ นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์ และผู้เข้าร่วมสัมมนา

วันนี้คณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส
สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ คณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
ในคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ และสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ ร่วมมือกันจัดสัมมนา
รวมทั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน การจัดสัมมนาในครั้งนี้เพื่อรับฟังเสียงของผู้สูงอายุว่า สังคมไทย
ควรเป็นอย่างไร รัฐธรรมนูญควรให้น้ำหนักของการพัฒนาประเทศในช่วงต่อไปอย่างไร ควรมองเรื่อง
การปฏิรูปผู้สูงอายุอย่างไร เรื่องเหล่านี้มีความสำคัญเพราะในสังคมต่อไปจะเป็นสังคมของผู้สูงอายุ
กลุ่มผู้สูงอายุจะเป็นกลุ่มที่มีทั้งจำนวนและความรู้ความคิด ประสบการณ์ต่าง ๆ มากขึ้น เพราะฉะนั้น
จึงควรให้น้ำหนักต่อการพัฒนาในช่วงต่อไปอย่างไร รัฐธรรมนูญควรมองประเด็นเรื่องเหล่านี้ ตรงไหน อย่างไร
สิ่งเหล่านี้เป็นที่มาของการจัดสัมมนาของคณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็น
ของประชาชนในคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ ซึ่งเห็นว่า การรับฟังเสียงของผู้สูงอายุเป็น
เรื่องสำคัญ จึงได้มีการจัดสัมมนาขึ้น ณ รัฐสภาแห่งนี้ เพื่อรับฟังความคิดเห็น รับฟังแนวทางอันจะนำไป
สู่การปฏิรูปประเทศไทย ปฏิรูปแนวทางที่จะทำให้ผู้สูงอายุขึ้นมาเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญ มีพลังในการร่วม
พัฒนาประเทศและพัฒนาในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

วันนี้ได้เชิญรองประธานกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญมาเป็นประธานในพิธีเปิด หวังว่าผู้เข้าร่วม
สัมมนาทุกท่านจะได้รับฟังและร่วมการสัมมนาในวันนี้ได้อย่างมีเนื้อหาเต็มที่ ขอเรียนเชิญท่านประธาน

คำกล่าวเปิดการสัมมนา
โดย
รองศาสตราจารย์นริศวรรณ จินตกานนท์
รองประธานกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

เรียน ท่านสมสุข บุญยะบัญชา ท่านรอง
ประธานอนุกรรมการการมีส่วนร่วมและรับฟัง
ความคิดเห็นของประชาชน ท่านวิทยากร ท่านกรรมการ
และท่านผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกท่าน

ปัจจุบัน โลกยุคโลกาภิวัตน์มีการพัฒนาการ
ติดต่อสื่อสาร การคมนาคมขนส่ง การเทคโนโลยี
สารสนเทศ อันแสดงให้เห็นถึงการเจริญเติบโตทาง
เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี และวัฒนธรรมที่
เชื่อมโยงกันทั่วโลกการพัฒนาในยุคโลกาภิวัตน์ดังกล่าว ทำให้ความเจริญก้าวหน้าทางด้านการแพทย์
การสาธารณสุข วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ช่วยให้คนมีอายุยืนขึ้น ความก้าวหน้าในเรื่องของเทคโนโลยี
การสื่อสารข้อมูล เช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile phone) ทำให้ผู้คนสามารถรู้วิธีการดูแลตัวเอง
ได้อย่างง่าย เพราะมีโซเชียลมีเดียที่สามารถทดลองทำอะไรได้หลาย ๆ สิ่ง ความเจริญก้าวหน้า
ของเทคโนโลยีดังกล่าว ทำให้สังคมไทยมีผู้สูงอายุมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม ผู้สูงอายุกลับถูกมองว่า เป็นคนสูงอายุทำอะไรไม่ได้ เป็นภาระของสังคม
แต่สิ่งที่สังคมกลับไม่ได้คิดคือ สิ่งที่ผู้สูงอายุได้ทำไว้ให้แก่สังคมและประเทศชาติ หรือแม้กระทั่ง
ในครอบครัวของผู้สูงอายุที่ลูกหลานไม่ดูแลเลี้ยงดู เพราะฉะนั้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นปัญหาที่ผู้สูงอายุ
ต้องเผชิญ ในขณะที่เดียวกันในช่วงชีวิตที่ผู้สูงอายุได้ผ่านมา ผู้สูงอายุได้มีโอกาสพบเห็นสิ่งต่าง ๆ
มากมาย โดยเฉพาะโลกของการเปลี่ยนแปลง ผู้สูงอายุในยุคนี้เกิดมาในยุคที่หายากย้อนหลังกลับไปยังไม่มี
คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศยังไม่มี การติดต่อสื่อสารระหว่างกันจะใช้วิธีการเขียน
จดหมายส่งผ่านทางไปรษณีย์ ซึ่งใช้ระยะเวลานานกว่าที่ข้อความหรือสารจะไปถึงมือผู้รับแต่ในปัจจุบัน
สังคมยุคใหม่อาจนึกไม่ถึงเรื่องนี้ สิ่งเหล่านี้เป็นการมองของคนต่างวัย ผู้คนอาจนึกภาพของการสื่อสาร
ของคนสมัยก่อนไม่ออกเพราะโลกมีวิวัฒนาการการเจริญเติบโตทางเทคโนโลยี การสื่อสาร การเข้าถึง
ข้อมูลอย่างรวดเร็วจนกระทั่งโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่สามารถทำได้ทุกอย่างแม้ในขณะที่กำลังประชุมหาก
ต้องการทราบรายละเอียดข้อมูลเรื่องใดก็สามารถหาข้อมูลในมือถือได้

เพราะฉะนั้น เด็กยุคใหม่โตมาในอีกยุคหนึ่ง ผู้สูงอายุโตมาในอีกยุคหนึ่ง ผู้สูงอายุจึงต้อง
ปรับตัวให้เข้ากับยุคปัจจุบัน แต่ในขณะที่เดียวกันเด็กหรือคนยุคใหม่ก็ต้องมีความเข้าใจกลุ่มผู้สูงวัยด้วย
เพราะผู้สูงอายุเป็นผู้ที่ได้สร้างสมประสบการณ์และทำประโยชน์ให้แก่สังคมมากมายเมื่อความ
เจริญก้าวหน้าต่าง ๆ ทำให้คนมีอายุยืนขึ้น จึงควรให้โอกาสผู้สูงอายุได้นำประสบการณ์ที่ผ่านมา
ออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญได้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม จึงได้เข้ามา
ช่วยในการยกย่องรัฐธรรมนูญ เพราะเห็นว่า ณ จุดนี้ประเทศไทยมีปัญหา ควรมีนโยบายที่ลดความ
เหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรม สร้างความปรองดอง ไม่มีเรื่องของคอร์รัปชัน ดังนั้น การที่รัฐธรรมนูญ
จะสร้างสิ่งเหล่านี้ได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรับฟังจากทุกกลุ่มทุกหมู่เหล่า เด็ก เยาวชน ซึ่งมีแผน

ที่จะไปรับฟังในพื้นที่ต่างจังหวัดด้วยทั้งนี้ กลุ่มผู้สูงอายุเป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์มากมายเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่ควรต้องรับฟังว่า ท่านคิดอย่างไร ท่านเห็นปัญหาอะไร ไม่ใช่แต่เฉพาะตัวของผู้สูงอายุเอง แต่ปัญหาอะไรที่เป็นปัญหาของสังคม ปัญหาอะไรที่คิดว่าประสบการณ์ที่ได้สร้างสมไว้ อาจมีประโยชน์ เด็กรุ่นใหม่คิดอย่างไรหรือทำอะไรที่ผู้สูงอายุคิดว่าอาจจะไม่ดี หรือคนรุ่นก่อนทำอะไรที่อาจจะไม่ดีหรือดี สิ่งเหล่านี้คือสิ่งที่ผู้สูงอายุซึ่งเปรียบเสมือนคอมพิวเตอร์ได้เก็บข้อมูลไว้ แต่การเก็บข้อมูลของแต่ละคนอาจแตกต่างกันเพราะมีประสบการณ์ที่ต่างกัน จึงควรนำประสบการณ์ที่มีแบ่งปันกัน ว่าอยากจะเห็นรัฐธรรมนูญไปในทิศทางใด

อีกประเด็นหนึ่งคือ สมัยนี้มักกล่าวว่า เด็กรุ่นใหม่ไม่มีมรรยาท ไม่มีคุณธรรม ไม่มีจริยธรรม ไม่มีความเอื้ออาทร แตกต่างจากสมัยก่อนซึ่งคนมีความเอื้ออาทร เจอคนไม่รู้จักรักก็ช่วยเหลือกัน แต่การที่จะกล่าวถึงปัญหาเหล่านี้ควรต้องดูที่ตัวเองก่อนว่าใครเป็นผู้อบรมเด็กสมัยนี้ ทำไมผู้คนในสมัยก่อนจึงมีความเอื้ออาทร มีปัญหาก็กช่วยเหลือกันทันที แต่คนในสมัยนี้ไม่มีใครสนใจใคร ต่างคนต่างอยู่ เพราะฉะนั้น จึงต้องพิจารณาว่าการอบรมของผู้ใหญ่ประกอบกันด้วยสิ่งใดที่บกพร่องประสบการณ์ของผู้สูงอายุจะสามารถช่วยเหลือได้

สังคมที่เกิดปัญหาอยู่ในปัจจุบัน ทุกคนมีส่วนในการสร้างปัญหาและต้องร่วมกันแก้ไขปัญหานั้นถึงแม้ว่าปัญหานั้นจะส่งผลกระทบต่อตัวเองโดยตรงหรือโดยอ้อมก็ตามทุกคนมีส่วนร่วมทั้งนั้น เพราะฉะนั้น ในการจัดสัมมนาในครั้งนี้ คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญและคณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ร่วมกับสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ และคณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สภาปฏิรูปแห่งชาติ จัดสัมมนาขึ้น เพื่อร่วมกันระดมสมองและสานพลังผู้สูงอายุในการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นต่อการยกร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมการสัมมนาทุกความคิดเห็น คณะผู้จัดจะได้รวบรวมและนำเสนอต่อคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ และคณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สภาปฏิรูปแห่งชาติต่อไป

ในคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญมีรองประธานหกคน ซึ่งมีเพียงคนเดียวที่มีอายุต่ำกว่าเลขหก เพราะฉะนั้น ด้วยประสบการณ์ของผู้สูงอายุทุกท่านที่ทำหน้าที่จะเข้าใจในบทบาทของตัวเอง บทบาทในฐานะประธาน รองประธาน ที่ปรึกษา เลขานุการ นอกจากนั้นคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญยังต้องมีการประชุมทุกวัน คณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็น ในคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญก็เช่นเดียวกันต้องมีการจัดสัมมนา จัดเวทีประชาเสนาในหลายพื้นที่หลายจังหวัด เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของประชาชนภาคส่วนต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลทั้งหมดรวบรวมสรุปส่งคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาต่อไป

ดังนั้น หากต้องการแสดงความคิดเห็นหรือมีข้อเสนอแนะใด ๆ ต่อประเด็นการยกร่างรัฐธรรมนูญก็สามารถเสนอความเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อคณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนได้เพราะขณะนี้การยกร่างรัฐธรรมนูญกำลังอยู่ในขั้นตอนของกระบวนการรับฟัง ส่วนการรับฟังความคิดเห็นของสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) ได้มีการส่งมอบข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะให้แก่คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ อย่างเป็นทางการแล้ว ซึ่งการกำหนดวันในการดำเนินการต่าง ๆ ของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญได้ถูกกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ กรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญและอนุกรรมการทุกคณะต่างทำงานแข่งกับเวลา เพราะตั้งแต่วัน

จันทร์ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไปจะเริ่มต้นพิจารณาข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่ได้รับมาจากทุกฝ่ายและตั้งแต่วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๘ คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญจะเริ่มยกร่างรัฐธรรมนูญเป็นรายมาตราเพราะภายในวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๘ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ได้บัญญัติไว้ว่าคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญต้องเสนอร่างรัฐธรรมนูญที่จัดทำเสร็จต่อประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) คณะรัฐมนตรี คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เพื่อพิจารณาเสนอแนะหรือให้ความเห็น ซึ่งสามารถติดตามผลการพิจารณาของคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญได้ต่อไป

เมื่อคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญเสนอร่างรัฐธรรมนูญต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) รวมทั้งคณะรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ได้กำหนดระยะเวลาที่สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และคณะรัฐมนตรีต้องตอบว่า จะเสนอความคิดเห็นหรือขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญได้ภายในกี่วันหลังจากนั้น คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญจะนำข้อเสนอต่าง ๆ มาพิจารณาปรับแก้และเมื่อคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญแล้วเสร็จ ให้เสนอร่างรัฐธรรมนูญต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) เพื่อลงมติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ แล้วจึงจะทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายอย่างใดก็ตาม หน้าที่ของคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญยังไม่แล้วเสร็จเพราะต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปเพื่อประโยชน์ในการจัดให้มีร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่นที่จำเป็นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๓๔ เพราะฉะนั้น สิ่งที่ประธานกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญได้พยายามสื่อสารกับสังคมคือ การทำงานแข่งกับเวลา

ทั้งนี้ในกรณีที่สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญไม่แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดหรือไม่ให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญ ให้สภาปฏิรูปแห่งชาติและคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญเป็นอันสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๓๘ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) จะแต่งตั้งสภาปฏิรูปแห่งชาติและคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญชุดใหม่ขึ้น ซึ่งคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะไม่เกิดเหตุการณ์เช่นนั้นเพราะได้ทำงานอย่างเต็มที่ การยกร่างรัฐธรรมนูญในครั้งนี้ถือเป็นประสบการณ์ครั้งแรกจึงตั้งใจจะยกร่างรัฐธรรมนูญและปฏิรูปส่วนต่าง ๆ ด้วยความเป็นนักวิชาการ เมื่อได้รับโอกาสจึงควรทำตนให้เป็นประโยชน์แล้วสร้างโอกาสให้แก่คนอื่น การทำงานของคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญทุกคนทำงานด้วยความตั้งใจ และไม่มีบลูพริ้นท์(blueprint) ใด ๆ เพราะฉะนั้น ในการทำงานของคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการได้พิจารณาความเห็นจากทุกกลุ่มและทุกฝ่ายประกอบกัน

ในการสัมมนาในครั้งนี้หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้เข้าร่วมสัมมนาจะได้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อที่จะนำไปประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญต่อไป ทุกคนต้องช่วยกันระดมสมองว่า สังคมในปัจจุบัน เกิดมาอย่างไร โตมาอย่างไร ปัจจุบันนี้เป็นอย่างไร และได้ทำประโยชน์อะไรให้แก่สังคมบ้าง ทำอะไรแล้วสังคมถึงเป็นเช่นนี้ หรือไม่ได้ทำอะไร สังคมถึงเป็นอย่างนี้ ซึ่งนอกจากจะพิจารณาเรื่องราวทางสังคมดังกล่าวแล้วยังต้องพิจารณาเรื่องของตัวเองประกอบกันด้วยว่า อยากให้รัฐธรรมนูญบัญญัติเรื่องอะไรเกี่ยวกับผู้สูงอายุ เช่น เรื่องสวัสดิการของผู้สูงอายุ สังคมได้ให้การดูแลผู้สูงอายุแล้วหรือไม่เพราะในอดีตอาจไม่มีการพิจารณาในเรื่องสวัสดิการ

ของผู้สูงอายุเท่าใดเนื่องจากผู้คนในอดีตไม่ได้อายุยืนเท่าผู้คนในปัจจุบันแต่เมื่อเทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้า เทคโนโลยีทางการแพทย์สามารถทำให้ผู้คนอายุยืนขึ้น ผู้สูงอายุจึงมีมากขึ้นจึงต้องให้การดูแลกลุ่มบุคคลกลุ่มนี้ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ซึ่งเป็นเรื่องของส่วนรวมทุกต้องช่วยกันดูแล รัฐบาลก็ต้องดูแลและให้การสนับสนุนต่าง ๆ ขอยกตัวอย่าง ในต่างประเทศปัญหาเหล่านี้หนักกว่าประเทศไทยแต่ไม่ใช่ปัญหาโดยเฉพาะในประเทศที่เจริญแล้ว เพราะมีสวัสดิการ มีบำเหน็จบำนาญของผู้สูงอายุ ในต่างประเทศปัญหาเกี่ยวกับผู้สูงอายุมีปัญหาเดียวคือลูกหลานไม่ดูแลแต่รัฐได้มีการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุให้ผู้สูงอายุสามารถอยู่ได้อย่างเพียงพอ

ขณะนี้ เป็นเวลาพอสมควรแล้ว ขอเปิดการสัมมนาเรื่อง สานพลังผู้สูงอายุในการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นต่อการยกร่างรัฐธรรมนูญ และขอกราบอาราธนา คุณพระศรีรัตนตรัย ได้โปรดดลบันดาลให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกท่านมีแต่ความสุขความเจริญ สุขภาพพลานามัยแข็งแรง เพื่อที่จะได้เป็นพลังสำคัญของประเทศชาติของสังคม และเป็นที่พึ่งของลูกหลานต่อไป ขอให้การสัมมนาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ขอให้ทุกท่านได้มีความสุขในการสัมมนาครั้งนี้

ปาฐกถานำและข้อคิดเห็น
โดย
นายแพทย์บรรลุ ศิริพานิช
ประธานกรรมการมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย

**เรียน ท่านประธานและผู้เข้าร่วม
สัมมนาทุกท่าน**

ในฐานะที่ตนเองเป็นผู้สูงวัยที่ได้ผ่านประสบการณ์ต่าง ๆ มากมาย เคยเห็นรัฐธรรมนูญมาทุกฉบับเพราะเกิดเมื่อมี พ.ศ. ๒๔๖๘ เริ่มมีรัฐธรรมนูญเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ เห็นการปฏิวัติปฏิรูปทุกครั้งทุกสมัยตลอดมา ดังนั้น สิ่งที่จะกล่าวถึงจึงมาจากประสบการณ์โดยตรง ๕ ข้อ

ข้อ ๑ สิ่งที่จะอยากให้เห็นการปฏิรูปมากที่สุด คือ อยากปฏิรูปคนไทยให้รู้จักหน้าที่ รู้จักระเบียบวินัย ขอบกตัวอย่างในนิทานเรื่อง ยายกับตาได้ปลุกกล้วยและงาและมอบหน้าที่ให้หลานเป็นผู้ดูแลแต่หลานกลับไม่ดูแลงาจึงมากิน ตากับยายจึงว่ากล่าวหลานแต่หลานก็ไม่รู้จักหน้าที่ไปหานายพรานยิงกา แต่นายพรานกลับบอกว่าไม่ใช่หน้าที่ของตัวเองหลานก็ไปหาหนุมานกัดสายธนูของนายพราน ซึ่งเมื่อนานานเรื่องนี้มาวิเคราะห์แล้วจะเห็นว่า หลานผู้นี้ไม่รู้จักหน้าที่ นอกจากจะไม่รู้จักหน้าที่แล้วยังไม่ช่วยเหลือตัวเองแต่ขอให้คนอื่นช่วย ดังนั้น สิ่งที่ยากให้ปฏิรูปคือ ทุกคนต้องรู้จักหน้าที่ของตัวเองและมีระเบียบวินัย ในสงครามโลกครั้งที่สอง ประเทศญี่ปุ่นถูกระเบิดปรมาณู ๒ ครั้ง ประเทศเยอรมนีถูกระเบิดไม่เหลือ แต่เพียงชั่วระยะเวลาหนึ่งทั้งสองประเทศนี้กลับเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วเป็นเพราะผู้คนในประเทศเหล่านั้นรู้จักระเบียบวินัย รู้จักหน้าที่ เพราะฉะนั้นสิ่งแรกที่ควรปฏิรูป คือ ต้องปฏิรูปให้คนไทยรู้จักหน้าที่ มีระเบียบวินัย ตรงเวลา

ข้อ ๒ ปัจจุบันประเทศไทยมีประชากรผู้สูงอายุมากขึ้นจากการสำรวจมีประชากรผู้สูงอายุหกสิบปีขึ้นไป สิบสี่เปอร์เซ็นต์ อีกยี่สิบปีจะมีผู้สูงอายุยี่สิบห้าเปอร์เซ็นต์ คนเดินทางคนเดียวจะมีผู้สูงอายุหนึ่งคน และอีกสามสิบปีต่อมาคนเดินทางสามคนจะมีผู้สูงอายุหนึ่งคน โดยสรุปแสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้น การปฏิรูปสิ่งใดก็ตามควรพิจารณาถึงโครงสร้างของประชากรไทยที่จะเป็นผู้สูงอายุต่อไปให้ละเอียด ซึ่งมีผู้เสนอว่า การใช้คำว่า ผู้มีอายุหกสิบปีขึ้นไป เรียกว่าผู้สูงอายุ ควรเปลี่ยนเป็นอายุหกสิบห้าปีขึ้นไปจึงเป็นผู้สูงอายุ สิ่งนี้ควรพิจารณาต่อไป เพราะการใช้อายุหกสิบปีเป็นตัวชี้วัดเป็นเรื่องสมมติ แต่การสมมติอาจต้องเปลี่ยนแปลงเพราะคนอายุหกสิบปียังแข็งแรงเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น โดยสรุปคือ ในการปฏิรูปต่อไปต้องเอาโครงสร้างประชากรมาพิจารณาประกอบด้วย

ข้อ ๓ ในกระบวนการผู้สูงอายุในประเทศทั้งหมดมีทั้งผู้ที่มีสมรรถภาพ ผู้ที่ไม่มีสมรรถภาพ ผู้อนตติเตียต่าง ๆ หลายอย่าง จึงควรปฏิรูปให้ผู้สูงอายุที่มีสมรรถภาพมาทำงาน ผู้ที่ไม่มีสมรรถภาพต้องพัฒนาให้มีสมรรถภาพ ผู้ที่ไม่สามารถพัฒนาได้ เช่น ผู้ติดเตียงต้องให้การสงเคราะห์ การสงเคราะห์ผู้สูงอายุไม่ควรที่จะสร้างสถานสงเคราะห์เพราะเป็นวิธีการล้าสมัย ควรให้ผู้สูงอายุอยู่กับครอบครัวหรืออยู่กับชุมชน

ข้อ ๔ ปัญหาหลักของผู้สูงอายุในปัจจุบัน คือ เรื่องการเงิน ผู้สูงอายุสามคนเป็นคนยากจนหนึ่งคน ดังนั้น ต้องแก้ปัญหาลึกเกี่ยวกับผู้สูงอายุในเรื่องการเงินให้ได้ ซึ่งเรื่องการเงินมี ๒ อย่าง คือ อย่างที่หนึ่ง เกี่ยวกับผู้สูงอายุจะต้องสร้างหลักประกันให้ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทางการเงินหลังจากเกษียณอายุแล้วให้ได้ อย่างที่สอง คือ การทำงานของผู้สูงอายุ เช่น การจัดสัมมนาครั้งนี้มีสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ เป็นเจ้าภาพร่วมด้วย สมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ มีชมรมผู้สูงอายุทั่วประเทศประมาณสองหมื่นกว่าชมรมแต่ยังคงมีปัญหา ซึ่งหนึ่งในปัญหานั้นคือ ปัญหาเรื่องไม่มีเงินสนับสนุนการทำงานของชมรม เพราะฉะนั้น ในเรื่องการเงินของประเทศไทยซึ่งไม่ได้เป็นประเทศที่ยากจน อยากให้มีการปฏิรูปกฎหมาย โดยเฉพาะพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งปัจจุบันกองสลากกินแบ่งมีรายได้ประมาณหมื่นสี่พันกว่าล้านบาท โดยให้ปฏิรูปกองสลากกินแบ่งให้มีสำนักงานสลากกินแบ่งโดยเฉพาะเงินรายได้ที่ได้จากสลากกินแบ่งไม่จำเป็นต้องนำส่งให้แก่รัฐบาล แต่ให้นำเงินสลากกินแบ่งมาสงเคราะห์ผู้ยากไร้ ผู้สูงอายุ เด็ก คนพิการ เหมือนสำนักงานส่งเสริมสุขภาพซึ่งแบ่งสองเปอร์เซ็นต์จากผู้กินเหล้าสุบหรี่ ดังนั้น โดยสรุปคือ เงินที่ได้จากกองสลากกินแบ่งนั้นให้นำมาใช้ในบุคคลผู้ด้อยโอกาสซึ่งสามารถทำได้เป็นการปฏิรูปทางหนึ่ง

ข้อ ๕ เวทีนี้เป็นเวทีของผู้สูงอายุ ผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกคนมีโอกาสพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่าง ๆ ได้โดยใช้กาลามสูตรเป็นหลัก เพราะฉะนั้น การสัมมนาผู้สูงอายุในวันนี้จะเป็นไปเพื่อปฏิรูปประเทศไทย เพื่อให้คนไทยมีความอยู่เย็นเป็นสุขต่อไป

ปาฐกถาำนำและข้อคิดเห็น
โดย
นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์
ประธานสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย
ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

เรียน ท่านประธานกรรมการ ท่านกรรมการและท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ

ประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ คือ มีประชากรที่เป็นผู้สูงอายุเกินกว่าร้อยละ ๑๐ มาราวหนึ่งทศวรรษแล้ว ปัจจุบัน มีประชากร สูงอายุราวร้อยละ ๑๔ และจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เป็นประมาณร้อยละ ๑๙ ๒๖ และ ๓๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ๒๕๗๓ และ ๒๕๘๓ ตามลำดับ

ประชากรวัยสูงอายุนี้ หากนโยบาย ไม่ถูกต้องและบริหารผิดพลาดจะเป็นภาระแก่ สังคมอย่างมาก ดังในสหรัฐอเมริกาซึ่งมี ค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลสูงที่สุดในโลก ถึงราวร้อยละ ๑๗.๙ ของผลิตภัณฑ์มวลรวม ประชาชาติ เป็นค่าใช้จ่ายในช่วงปีสุดท้ายของชีวิตถึงร้อยละ ๗๕ ประเทศไทยเปิดรับเทคโนโลยี ทางการแพทย์อย่างเต็มที่และเดินตามสหรัฐอเมริกามากกว่า ๕ ทศวรรษ หากไม่ปฏิรูป เราจะเดินไปสู่ หุบเหวหรือกับดักเช่นเดียวกัน

การตื่นตัวระดับสากล

ปณิญาสากล่าวด้วยสิทธิมนุษยชน ซึ่งที่ประชุมใหญ่สมัชชาสหประชาชาติได้รับรองเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๔๑ ได้กล่าวถึงการเคารพในเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์บนพื้นฐานแห่งเสรีภาพ ความยุติธรรม ครอบครัวผู้สูงอายุไว้ในข้อ ๒๕ (๑) ดังนี้

“ทุกคนมีสิทธิในมาตรฐานการครองชีพอันเพียงพอสำหรับสุขภาพ และความอยู่ดีของตนและ ของครอบครัวรวมทั้งอาหารเครื่องนุ่งห่มที่อยู่อาศัย และการดูแลสุขภาพทางการแพทย์และบริการสังคม ที่จำเป็นและมีสิทธิในหลักประกันยามว่างงานเจ็บป่วย พิกการ หมาย วัยชรา หรือปราศจากการดำรงชีพอื่น ในสภาวะแวดล้อมนอกเหนือการควบคุมของตน”

ทั้งนี้ สหประชาชาติได้มีการรับรอง “แผนปฏิบัติการนานาชาติว่าด้วยผู้สูงอายุ” โดยสมัชชาใหญ่ แห่งสหประชาชาติเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๕ ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๒ สหประชาชาติได้ประกาศให้ปีดังกล่าว เป็นปีผู้สูงอายุสากลและได้ประกาศ “หลักการในการเคารพสิทธิของผู้สูงอายุ” ๑๘ ประการ ดังนี้

- ๑ ผู้สูงอายุควรจะได้รับอาหาร น้ำ ที่พักอาศัย เครื่องนุ่งห่มและการดูแลสุขภาพอย่างเพียงพอ โดยการมีรายได้ การสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน และช่วยเหลือตัวเอง
- ๒ ผู้สูงอายุควรได้รับโอกาสในการทำงานหรือสามารถได้รับรายได้อื่น ๆ
- ๓ ผู้สูงอายุควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่า เมื่อใดจะต้องพ้นจากการทำงาน
- ๔ ผู้สูงอายุควรได้รับการฝึกอบรมและการศึกษาตามความเหมาะสม

๕. ผู้สูงอายุควรที่จะได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่สงบ ปลอดภัย ด้วยความพึงพอใจตามกำลังความสามารถ
๖. ผู้สูงอายุควรที่จะได้อาศัยอยู่ในบ้านของตนเองตลอดระยะเวลายาวนานเท่าที่เป็นไปได้
๗. ผู้สูงอายุควรได้มีส่วนร่วมในการกำหนดและดำเนินงานตามนโยบายต่าง ๆ ที่จะส่งผลโดยตรงต่อความเป็นอยู่ที่ดีของตนและสามารถถ่ายทอดความรู้และทักษะให้กับชนรุ่นหลังได้
๘. ผู้สูงอายุควรที่จะได้รับการพัฒนาโอกาสต่าง ๆ เพื่อให้บริการแก่ชุมชน และเป็นอาสาสมัครในตำแหน่งที่เหมาะสมตามความสนใจ และกำลังความสามารถของตน
๙. ผู้สูงอายุควรมีบทบาทที่จะจัดตั้งกลุ่มหรือสมาคมของผู้สูงอายุเองได้
๑๐. ผู้สูงอายุควรได้รับการดูแลจากครอบครัวและชุมชนและได้รับการคุ้มครอง
๑๑. ผู้สูงอายุควรได้รับการดูแลสุขภาพอนามัยเพื่อให้ได้รับการฟื้นฟูทางร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ให้ดีขึ้นเพื่อเป็นการป้องกันหรือชะลอการเจ็บป่วยในระยะเริ่มต้น
๑๒. ผู้สูงอายุควรได้รับโอกาสในการเข้าถึงบริการทางสังคมและกฎหมายเพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนการเป็นอิสระ การคุ้มครอง และได้รับการดูแล
๑๓. ผู้สูงอายุควรได้รับการดูแล คุ้มครอง ฟื้นฟู และส่งเสริมทางด้านสังคมและจิตใจอย่างเหมาะสมจากสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่มีสภาพแวดล้อมที่มั่นคง
๑๔. ผู้สูงอายุควรได้รับสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต
๑๕. ผู้สูงอายุควรได้รับโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มความสามารถ
๑๖. ผู้สูงอายุควรได้รับโอกาสในการศึกษา วัฒนธรรม จิตใจ และกิจกรรมนันทนาการของสังคม
๑๗. ผู้สูงอายุควรดำรงชีวิตอยู่ด้วยศักดิ์ศรีและอย่างปลอดภัยโดยปราศจากการถูกแสวงหาผลประโยชน์และถูกทำร้ายร่างกายและจิตใจ
๑๘. ผู้สูงอายุควรได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสมตามสถานภาพและภูมิหลังและมีอิสระในการช่วยเหลือตนเองทางด้านเศรษฐกิจ

การดำเนินงานของประเทศไทย

ประเทศไทยได้ดำเนินการเรื่อง ผู้สูงอายุมาพร้อมกับการตื่นตัวของสากล ตั้งแต่สมัยรัฐบาลพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ในการประชุมนานาชาติเรื่องผู้สูงอายุประเทศไทยได้เข้าร่วมโดยหัวหน้าคณะผู้แทนไทยที่ไปร่วมประชุมคือ พลเอกสิทธิ จิโรจน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ฝ่ายสาธารณสุข คือ นายแพทย์บรรลุ ศิริพานิชซึ่งขณะนั้นเป็นรองอธิบดีกรมการแพทย์ นายแพทย์บรรลุได้รับรู้ปัญหาและความสำคัญของผู้สูงอายุจากการประชุมครั้งนั้น และได้จับงานนี้ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่า ๓๐ ปีแล้ว ข้อสำคัญประเทศไทยได้มีแผนพัฒนาผู้สูงอายุแห่งชาติซึ่งเป็นแผนระยะยาว ๒๐ ปี มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๕ ขณะนี้อยู่ในระยะแผนที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๖๔) ซึ่งมีการประเมินถึงแผนไปแล้ว

ในปีเดียวกันกับที่สหประชาชาติประกาศให้เป็นปีผู้สูงอายุสากล ในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุครบ ๗๒ พรรษา ประเทศไทยได้ประกาศปณิธานผู้สูงอายุไทย เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนี้

ข้อที่ ๑ ผู้สูงอายุต้องได้รับปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี ได้รับการพิทักษ์และคุ้มครองให้พ้นจากการถูกทอดทิ้ง และละเมิดสิทธิโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่ไม่สามารถพึ่งตนเองหรือครอบครัวได้ และผู้พิการที่สูงอายุ

ข้อที่ ๒ ผู้สูงอายุควรอยู่กับครอบครัวโดยได้รับความเคารพรัก ความเข้าใจ ความเอื้ออาทร การดูแลเอาใจใส่ การยอมรับบทบาทของกันและกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ข้อที่ ๓ ผู้สูงอายุควรได้รับโอกาสในการศึกษา เรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่องเข้าถึงความเปลี่ยนแปลงของสังคมรอบด้าน เพื่อสามารถปรับตัวของตนให้สมวัย

ข้อที่ ๔ ผู้สูงอายุควรได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้สังคมมีโอกาสได้ทำงานที่เหมาะสมกับวัยตามความสมัครใจ โดยได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรม เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจและเห็นชีวิตมีคุณค่า

ข้อที่ ๕ ผู้สูงอายุควรได้เรียนรู้ในการดูแลสุขภาพพอนามัยของตนเอง ต้องมีหลักประกันและสามารถเข้าถึงบริการด้านสุขภาพพอนามัยอย่างครบวงจรโดยเท่าเทียมกัน รวมทั้งได้รับการดูแลจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิตอย่างสงบตามศรัทธา

ข้อที่ ๖ ผู้สูงอายุควรมีบทบาท และส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว ชุมชน และสังคม โดยเฉพาะการรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และความเข้าใจอันดีระหว่างผู้สูงอายุด้วยกันและกับบุคคลทุกวัย

ข้อที่ ๗ รัฐโดยการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชน ประชาชน สถาบันสังคม ต้องกำหนดนโยบายและแผนหลักด้านผู้สูงอายุ ส่งเสริมและประสานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

ข้อที่ ๘ รัฐโดยการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชน ประชาชน สถาบันสังคม ต้องตรากฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุ เพื่อเป็นหลักประกันและการบังคับใช้ในการพิทักษ์สิทธิ คุ้มครองสวัสดิภาพ และจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ

ข้อที่ ๙ รัฐโดยการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชน ประชาชน สถาบันสังคม ต้องรณรงค์ปลูกฝังค่านิยมให้สังคมตระหนักถึงคุณค่าของผู้สูงอายุตามวัฒนธรรมไทยที่เน้นความกตัญญูต่อบุพการีและความเอื้ออาทรต่อกัน

ในปีที่สหประชาชาติได้รับรองแผนปฏิบัติการนานาชาติว่าด้วยผู้สูงอายุเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๕ ประเทศไทยก็ได้แต่งตั้งคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติในปีเดียวกัน และเมื่อสหประชาชาติได้ประกาศให้ปี ๒๕๔๒ เป็นปีผู้สูงอายุสากลสี่ปีต่อมาประเทศไทยก็ได้มีพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้มีองค์กรผู้รับผิดชอบระดับชาติ มีกองทุนผู้สูงอายุ และมีการรับรองสิทธิของผู้สูงอายุไว้ ๑๓ ประการ ได้แก่

๑. บริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นพิเศษ

๒. บริการด้านการศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

๓. บริการด้านการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม

๔. การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน

๕. การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะหรือการบริการสาธารณะอื่น
๖. การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม
๗. การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ
๘. การได้รับการช่วยเหลือจากการถูกทารุณกรรมหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือถูกทอดทิ้ง
๙. การได้รับคำแนะนำ ปรีกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดี หรือในทางแก้ไขปัญหาคกรอบครัว
๑๐. การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง
๑๑. การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพตามความจำเป็นอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
๑๒. การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี
๑๓. สิทธิประการอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

สิทธิทั้ง ๑๓ ประการนี้ นำสาระสำคัญส่วนหนึ่งจากหลักการเคารพสิทธิของผู้สูงอายุ ๑๘ ประการของสหประชาชาติมาบัญญัติไว้ในกฎหมายไทย หวังว่าในอนาคตจะได้มีการพัฒนาสิทธิเหล่านี้ให้เท่าเทียมกับสากลต่อไป

กฎหมายที่สำคัญอีกฉบับหนึ่งที่มีคุณูปการอย่างยิ่งแก่ผู้สูงอายุและประชาชนคนไทยโดยรวมคือ พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ กฎหมายฉบับนี้ผู้มีส่วนสำคัญในการผลักดัน คือ นายแพทย์สงวน นิตยารัมภ์พงศ์ ซึ่งทุ่มเททำงานเรื่องนี้มายาวนาน สามารถผลักดันจนเกิดกฎหมายและได้แปรเจตนารมณ์ของกฎหมายให้เป็นองค์กร และการบริหารงานที่มีธรรมาภิบาลอย่างดียิ่งเป็นองค์กรที่สามารถพัฒนาจนบรรลุเจตนารมณ์ที่แท้จริงแห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีอย่างแท้จริง สามารถสร้างผลงานช่วยให้ประชาชนคนไทยกว่าครึ่งประเทศมีหลักประกันที่แท้จริงด้านสุขภาพ บรรลุถึงหลักการแห่งความเท่าเทียม (Equity) คุณภาพ (Quality) และประสิทธิภาพ (Efficiency) จนได้รับยกย่องอย่างสูงในระดับนานาชาติและในระดับชาติ องค์กรแห่งนี้ก็ได้รับรางวัลองค์กรดีเด่นหลายปีซ้อน ข้อสำคัญประชาชนทั้งคนยากจนและคนชั้นกลางที่ล้มละลายเพราะการเจ็บป่วยร้ายแรงแทบจะหมดไปแล้ว

พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นหนึ่งรูปธรรมของการปฏิรูปประเทศที่แท้จริง เพราะสามารถสร้างหลักประกันด้านสุขภาพอันเป็นสิ่งจำเป็น โดยค่าใช้จ่ายที่ประหยัดและมีประสิทธิภาพสูงยิ่ง โดยปัจจุบันประเทศไทยมีค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพรวมเพียงร้อยละ ๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเท่านั้น เทียบกับญี่ปุ่นซึ่งมีระบบประกันสุขภาพที่ดีเยี่ยมใช้ไปร้อยละ ๙.๕ สหรัฐฯซึ่งสูงที่สุดในโลกถึงร้อยละ ๑๗.๙ แต่ยังมีปัญหาทั้งเรื่องการครอบคลุมและการเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพที่สำคัญค่าใช้จ่ายในระบบของหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งครอบคลุมประชากร ๔๗-๔๘ ล้านคนนี้ ใช้ค่าใช้จ่ายประหยัดที่สุด ส่วนที่สูงที่สุดคือสวัสดิการรักษายาพยาบาลข้าราชการและพนักงานของรัฐ ซึ่งสูงกว่าราว ๖-๗ เท่า เรื่องเหล่านี้คือเรื่องที่ต้องมีการปฏิรูปต่อไป

กฎหมายที่สำคัญอีกฉบับหนึ่งที่ควรกล่าวถึงคือ พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ กฎหมายฉบับนี้เริ่มต้นด้วยการศึกษาวิจัย ทั้งจากข้อมูลในต่างประเทศและในประเทศ ด้วยตระหนักถึงความจำเป็นต้องสร้างความมั่นคงให้แก่ผู้สูงอายุด้วยการออม จากนั้นได้มีการจัด

ประชุมสมาชิกผู้สูงอายุระดับชาติขึ้นมีมติชัดเจนให้สร้างระบบการออมขึ้น มติดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ซึ่งได้แต่งตั้งคณะกรรมการมีปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานมีท่านอาจารย์บรรลุ ศิริพานิช เป็นรองประธาน ได้จัดทำร่างกฎหมายผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ทุกเกล้าฯ ต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งทรงลงพระปรมาภิไธยและประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๔ มีระยะเวลาให้เตรียมการ ๑ ปี แต่รัฐบาลไม่ยอมดำเนินการตามกฎหมาย

นับเป็นตัวอย่างของ “ประชาธิปไตยสามัญ” ที่ต้องมีการปฏิรูปต่อไป

แทนที่จะดำเนินการตามกฎหมายนี้ รัฐบาลสมัยนั้นกลับแก้ไข มาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคมเพื่อ “แข่ง” กับกฎหมายนี้ โดยมีการให้สิทธิเข้าช้อนแก่ผู้มีสิทธิอยู่แล้ว เช่น ข้าราชการบำนาญ เป็นต้น เป็นการทำลายหลักการ เพิ่มความไม่เท่าเทียม นำเสียดายที่รัฐบาลภายใต้คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ไม่ยอมเร่งรัดการบังคับใช้พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้บังเกิดผลโดยเร็วอ้างว่า เพราะพระราชบัญญัตินี้เข้าช้อนกับมาตรา ๔๐ ของพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ทั้งที่พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ ออกมาก่อนและเป็นหลักการที่ถูกต้อง

อันที่จริงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่มีผลบังคับใช้ไปขณะนั้นมีบทบัญญัติกำหนดให้ข้าราชการและลูกจ้างของรัฐต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ดังนี้

“มาตรา ๗๔ บุคคลผู้เป็นข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม อำนวยความสะดวก และให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ในการปฏิบัติหน้าที่และในการปฏิบัติกรอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน บุคคล ตามวรรคหนึ่งต้องวางตนเป็นกลางทางการเมือง

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งละเลยหรือไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามหน้าที่ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองบุคคลผู้มีส่วนได้เสียย่อมมีสิทธิขอให้บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือผู้บังคับบัญชาของบุคคลดังกล่าวชี้แจง แสดงเหตุผล และขอให้ดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติในวรรคหนึ่งหรือวรรคสองได้”

เรื่องนี้มีหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ เสนอให้มีการดำเนินการแล้วมากมาย เช่น กลุ่มแรงงานนอกระบบและคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย เป็นต้น แต่ทั้งรัฐบาลและข้าราชการล้วนไม่ปฏิบัติตามในการร่างรัฐธรรมนูญใหม่ครั้งนี้จะต้องทบทวนว่า จะต้องปฏิรูปอย่างไร เพื่อให้ทั้งรัฐบาลและข้าราชการสามารถละเมิดรัฐธรรมนูญเหมือนที่ทำมาแล้วไม่ได้

ข้อเสนอ

ในนามของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ มีข้อเสนอโดยสรุป ดังนี้

๑. จะต้องมุ่งดำเนินการเรื่องผู้สูงอายุ โดยหลักการส่งเสริม พัฒนา และสนับสนุนให้ผู้สูงอายุสามารถพึ่งตนเองได้มากที่สุดและยาวนานที่สุด ให้ผู้สูงอายุเป็นพลังของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติมากกว่าที่จะเป็นภาระ สำหรับผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะต้องพึ่งพิงต้องจัดระบบการดูแลช่วยเหลืออย่างเหมาะสม ดังนี้

๑.๑ กำหนดเนื้อหาสาระในรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับผู้สูงอายุอย่างน้อยตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

๑.๒ ส่งเสริมสิทธิของผู้สูงอายุตามหลักการของสหประชาชาติ

๑.๓ บริหารจัดการให้กลไกต่าง ๆ ตามกฎหมาย เช่น พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ รวมทั้งพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมายฉบับนี้ตามที่คณะกรรมการการปฏิรูปกฎหมายเสนอ

๑.๔ เร่งรัดให้มีการดำเนินการตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยเร็ว

๒. เพื่อให้บรรลุผลได้ตามข้อ ๑ จำเป็นต้องสร้างความมั่นคงของประเทศ ซึ่งประเทศไทยได้เคยเผชิญปัญหาที่ซับซ้อนกว่าปัจจุบันแต่สามารถฟันฝ่ามาได้ เช่น สมัยพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ได้วางรากฐานงานผู้สูงอายุเอาไว้ ได้นำประเทศฝ่าวิกฤตมาได้ โดยดำเนินการสร้างความมั่นคงของประเทศอย่างน้อยใน ๒ ด้าน ได้แก่

๒.๑ สร้างความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง โดยเฉพาะคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๖๖/๒๕๒๓ ได้สร้างความปรองดองในชาติอย่างได้ผลและสามารถแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างน่าพอใจ

๒.๒ ด้านเศรษฐกิจ ได้เปลี่ยนอุตสาหกรรมของประเทศจากเพื่อทดแทนการนำเข้าเพื่อการส่งออกทำให้ลูกค้าเพิ่มจากหลัก ๕๐-๖๐ ล้านคนในประเทศเป็นหลักพันล้านคนทั่วโลก โดยการสร้างเขตอุตสาหกรรมภาคตะวันออกและท่าเรือน้ำลึกแหลมฉบัง เป็นต้น มีการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ประโยชน์และสามารถควบคุมการทุจริตคอร์รัปชันได้ในระดับหนึ่ง ทำให้ประเทศมั่งคั่งขึ้นจากเศรษฐกิจที่ติดลบจนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสูงขึ้นระดับตัวเลขสองหลัก

๓. ในการปฏิรูปด้านสังคมจะต้องยึดหลัก ๒ ประการ ได้แก่

๓.๑ จะต้องมุ่งสร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ ลดสภาพ “โหลใหญ่ล้น โหลน้อยบ่เต็ม”

๓.๒ จะต้องมุ่งสร้าง “สังคมที่คนไทยไม่ทิ้งกัน” (Inclusive Society) ไม่แยกเพศ วัย ชาติพันธุ์ ศาสนา สร้างบ้านเมือง ชุมชนโดยหลัก “อารยสถาปัตย์” (Universal Design) ให้ผู้บริการและผู้สูงอายุ สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้โดยสะดวกตามสมควร

๔. จะต้องมุ่งแก้ปัญหาทั้งระยะสั้นและระยะยาว ปัจจุบันนิยามผู้สูงอายุคือ ผู้มีอายุเกิน ๖๐ ปีขึ้นไป นิยามดังกล่าวเหมาะสำหรับประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งเศรษฐกิจ สังคม ยังด้อยอยู่ ปัจจุบันประเทศไทยพัฒนาเลยขีดดังกล่าวมาแล้ว ควรปรับนิยามผู้สูงอายุใหม่ให้เหมือนสากล คือ อายุเกิน ๖๕ ปีขึ้นไป เพื่อขยายอายุการทำงานและลดช่วงวัยพึ่งพิงลง ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามข้อเสนอข้อ ๑ และ ๒

ข้อเสนอเรื่องนิยามใหม่ผู้สูงอายุมีรายละเอียด ขั้นตอนการดำเนินการตามที่มีการเสนอแล้วจากผลการศึกษาวิจัยในการประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

๕. ในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุจะต้องยึดหลักการสำคัญ คือ

๕.๑ จะต้องมุ่งสร้างสวัสดิการสังคม ไม่มุ่งประชานิยม ข้อสำคัญคือ

๑) ต้องมุ่งส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีศักดิ์ศรีและสามารถพึ่งตนเองให้ได้มากที่สุด ไม่มุ่งหาคะแนนนิยม

๒) ต้องระมัดระวังในเรื่องการเงินการคลัง หากจะมีค่าใช้จ่ายใดจะต้องเตรียมการเรื่องการหารายได้ที่มั่นคง ยืนยาว มาเป็นค่าใช้จ่าย

๕.๒ การช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ต้องพึ่งพิง ต้องมุ่งช่วยให้ผู้สูงอายุอยู่ได้ในครอบครัวและชุมชน หลีกเลี่ยงการนำผู้สูงอายุเข้าไปอยู่ในสถานสงเคราะห์หรือบ้านพักคนชรา ซึ่งนอกจากจะมีค่าใช้จ่ายสูงแล้วยังเป็นการแยกผู้สูงอายุจากครอบครัวและชุมชนด้วย

๖. ผู้สูงอายุกระจายอยู่ทั่วประเทศ การเตรียมการและแก้ปัญหาผู้สูงอายุต้องมีการกระจายอำนาจ โดยยึดแนวทาง ดังนี้

๖.๑ การกระจายอำนาจต้องกระจายให้ถึงประชาชนให้มากที่สุด ตามข้อเสนอของ คณะกรรมการปฏิรูปที่มีนายอานันท์ ปันยารชุนเสนอไว้ คือ “ข้อเสนอการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจ” สรุปสาระสำคัญ คือ ลดอำนาจส่วนกลาง ลดหรือเลิกอำนาจส่วนภูมิภาค เพิ่มอำนาจท้องถิ่น เพิ่มอำนาจความเข้มแข็งภาคประชาชนและประชาสังคม

๖.๒ การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ซึ่งก้าวหน้ากว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และต้องกระจายงบประมาณลงสู่ท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งกำหนดให้งบประมาณลงสู่ท้องถิ่นอย่างน้อยร้อยละ ๓๕ ไม่หดลงเหลือรวร้อยละ ๒๖-๒๗ อย่างในปัจจุบัน

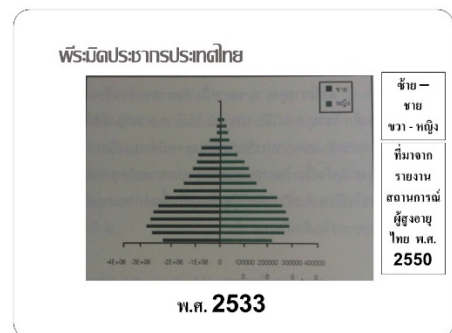
๗. เรื่องสุดท้ายที่ขอกล่าวคือ การดูแลในระยะสุดท้ายของชีวิต แต่ก่อนคนไทยส่วนใหญ่จากโลกนี้ไปท่ามกลางการแวดล้อมของญาติมิตร ไม่จากไปอย่างโดดเดี่ยวพร้อมเครื่องช่วยชีวิตที่มุงยึดชีวิตซึ่งบ่อยครั้งเป็นการยืดความตาย สร้างภาระมากมายให้แก่ ลูกหลาน ญาติพี่น้อง และแพทย์พยาบาลในโรงพยาบาล รวมทั้งประเทศชาติ จนหลายครอบครัวต้องสิ้นเนื้อประดาตัว เส้นทางนี้คือ เส้นทางที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกา ทางเลือกที่ดีกว่าสำหรับการดูแลระยะสุดท้ายในเอเชียคือ การดูแลแบบประคับประคอง (Palliative Care) ไม่ว่าจะเป็นที่โรงพยาบาลหรือที่บ้าน เพื่อให้จากไปอย่างสง่า (Dying with Dignity) แทนที่จะจากไปอย่างอ้างว้างและทุกข์ทรมาน

หวังว่าประเทศไทยจะมีการปฏิรูปเพื่อให้ผู้สูงอายุและคนไทยทุกคนเป็นสังคมที่คนไทยไม่ทิ้งกันอย่างแท้จริง

คำกล่าวอภิปรายในหัวข้อ
“สิทธิ แนวทางการพัฒนา และบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร”
โดย
นางอุบล หลิมสกุล
รองประธานกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ
ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สภาปฏิรูปแห่งชาติ

สวัสดีท่านผู้เข้าร่วมสัมมนา ในการจัดสัมมนาครั้งนี้เพราะกลุ่มผู้สูงอายุมีความเกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่ว่า ผู้สูงอายุมีประสบการณ์ยาวนานผ่านรัฐธรรมนูญ ผ่านประวัติศาสตร์มากมายแล้วอยากให้รัฐธรรมนูญบัญญัติเนื้อหาเรื่องใดบ้าง เริ่มต้นว่า หากมองกลับไปรัฐธรรมนูญฉบับที่ผ่านมาจะค้นพบว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่ผ่านมาไม่มีการบัญญัติถึงเรื่องผู้สูงอายุหรือคาดการณ์ไว้เลยว่า จะมีจำนวนผู้สูงอายุในประเทศไทยมากมายหรือเป็นสังคมสูงวัยเหมือนเช่นในขณะนี้ เพราะฉะนั้น สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในรัฐธรรมนูญฉบับที่ผ่านมาจะไม่ได้บัญญัติในเรื่องของการเตรียมสังคมอย่างไรที่รองรับผู้สูงอายุ รัฐธรรมนูญจะบัญญัติไว้แต่เพียงว่า ถ้าผู้สูงอายุเดือดร้อน ยากไร้ จะให้การสงเคราะห์ ไม่มีที่อยู่ให้ที่อยู่ ไม่มีรายได้ให้เบี้ยยังชีพ อีกเรื่องที่รัฐธรรมนูญฉบับที่ผ่านมาไม่ได้บัญญัติถึงคือ เรื่องของภัยพิบัติที่ทุกคนได้ประสบมา เพราะไม่มีใครคาดการณ์ถึงว่าจะเกิดสึนามิ สตอร์มเซิร์จ(Storm Surge)หรือมหาอุทกภัยต่าง ๆ เพราะฉะนั้น สิ่งที่ไม่ได้คิดไว้ ไม่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ จึงต้องการฝากเป็นประเด็นจุดประกายเริ่มต้นไว้ว่า จะเตรียมการเพื่อสิ่งนี้อย่างไร

สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พิระมิดประชากรประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ทุกช่วงยี่สิบปี ผู้สูงอายุจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ พ.ศ. ๒๕๓๓ พ.ศ. ๒๕๕๓ พิระมิดที่เมื่อก่อนเหมือนแจกันหงายปัจจุบันเหมือนแจกันคว่ำลง เพราะตรงส่วนกลางจะกว้างขึ้นเรื่อย ๆ ฐานล่างสุดคือ เด็ก ตรงกลางคือ วัยทำงาน สูงขึ้นคือ ผู้สูงอายุ จนถึง พ.ศ. ๒๕๗๓ ฐานจะกว้างมากขึ้นมาก ข้างล่างที่เป็นเด็กจะน้อยลง เมื่อดูจำนวนผู้สูงอายุที่เป็นตารางจะเห็นว่าทุกสิบปีจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๓ มีประชากรผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๑๑ พ.ศ. ๒๕๕๓ มีจำนวนผู้สูงอายุ เก้าล้านหกแสนคน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙ ของประชากร ๖๐ ปีขึ้นไป จากประชากรทั้งหมด ๖๔.๖ ล้านเศษ

ประเทศไทยก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ หมายความว่า คนอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปมีมากกว่าร้อยละ ๑๐ และในประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่ประเทศไทยจะมีผู้สูงอายุมากกว่าเด็ก โดยสัดส่วนจะเป็นหนึ่งในห้าของประชากรทั้งหมด ประเทศที่เป็นสังคมผู้สูงอายุแล้วคือ ประเทศญี่ปุ่น

แยกตามกลุ่มอายุปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จะมีกลุ่มผู้สูงอายุ ๓ ประเภท คือ วัยเริ่มต้นที่ยังแข็งแรง (๖๐-๖๙ ปี) มีจำนวน ๕.๓ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๘.๒ วัยเริ่มสูงอายุขึ้น (๗๐-๗๙ ปี) มีจำนวน ๒.๙ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๔.๕ และวัย ๘๐ ปีขึ้นไป มีจำนวน ๑.๓ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๒.๖

อายุขัยเฉลี่ยของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ เด็กแรกเกิดมีอายุขัยเฉลี่ย ๗๔.๘ ปี ผู้สูงอายุ ๖๐ ปีอายุขัยเฉลี่ยจะอยู่อีก ๒๑.๖ ปี และผู้สูงอายุ ๖๕ ปีอายุขัยเฉลี่ยจะอยู่อีก ๑๗.๘ ปี

ผลกระทบเมื่อประเทศเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ประเทศที่พัฒนาแล้วมีการเตรียมตัวต่อการเป็นสังคมผู้สูงอายุประมาณ ๗๐-๑๐๐ ปี ประเทศไทยใช้เวลาเพียง ๒๐ ปี เช่น พ.ศ. ๒๕๔๓ ประชากรสูงอายุร้อยละ ๘ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประชากรสูงอายุร้อยละ ๑๖ ซึ่งเป็นระยะเวลาสั้นมากในการเตรียมตัว เพราะฉะนั้น บางเรื่องจึงยังไม่พร้อมรองรับในการเป็นสังคมผู้สูงอายุ ผลกระทบที่จะตามมาคือ

๑. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ กล่าวคือ แรงงานในภาคเศรษฐกิจลดลง เนื่องจากผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ รายได้เฉลี่ยของประชากรลดลง โครงสร้างการออมน้อยลงและมีผลต่อการลงทุน และการใช้แรงงานข้ามชาติ

๒. ผลกระทบด้านสังคมและสวัสดิการ กล่าวคือ โครงสร้างครอบครัวเปลี่ยน ผู้สูงอายุอยู่ในภาวะพึ่งพิงมากขึ้น ผู้ดูแลผู้สูงอายุลดลง หลักประกันด้านรายได้ไม่มั่นคง มีวัยทำงานน้อยลง ผู้สูงอายุที่ต้องดูแลระยะยาวมีมากขึ้น ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุ และมีการช่วยเหลือทางสังคม

รายได้ผู้สูงอายุปี พ.ศ. ๒๕๕๔ มีจำนวน หนึ่งในสาม หรือร้อยละ ๓๔ มีรายได้ต่ำกว่า ๒,๔๒๒ บาทต่อคน นั่นคือ ต่ำกว่าเส้นความยากจน

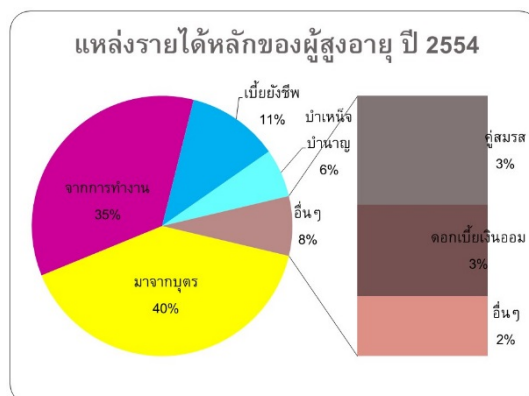
แหล่งรายได้หลักของผู้สูงอายุปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ๑) จากบุตร (๔๐%๒) จากการทำงาน (๓๕%๓) จากเบี้ยยังชีพ (๑๑%๔) บำเหน็จบำนาญ (๖% ๕) จากคู่สมรสและดอกเบี้ยเงินออม (๓% ๖) อื่น ๆ ๒%

ผู้สูงอายุวัยต้นที่ยังทำงานอยู่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ มีจำนวนผู้สูงอายุที่ยังทำงาน ๕๑%ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ มีจำนวนผู้สูงอายุที่ยังทำงานเพิ่มขึ้นเป็น ๖๑%

หลักประกันด้านรายได้ของผู้สูงอายุในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งมีจำนวนผู้สูงอายุ ๙.๖ ล้านคน ได้รับบำเหน็จบำนาญราชการ จำนวน ๖๒๘,๐๒๑ คน ได้รับบำนาญชราภาพ (ประกันสังคม) จำนวน ๑๗๕,๒๒๘ คน และได้รับเบี้ยยังชีพ จำนวน ๗,๓๔๒,๐๒๘ คน

การออมของผู้สูงอายุปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ผู้สูงอายุที่ไม่มีเงินออมมีจำนวน ๖๖% ขณะที่ผู้สูงอายุที่มีเงินออมมีจำนวน ๓๔%

การอยู่อาศัยในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ มีขนาดครอบครัว ๕.๗ คน ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ขนาดครอบครัวลดลงเหลือ ๔.๔ คนและในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ขนาดครอบครัวเหลือ ๓.๑ คน ในขณะเดียวกันมีครอบครัวที่อยู่ตามลำพังคนเดียวหรืออยู่กับสามีภริยาเท่านั้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ มีจำนวน ๒๒%และในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ มีจำนวน ๒๖% ซึ่งแนวโน้มในส่วนนี้จะสูงขึ้นเรื่อย ๆ บางคนไม่ได้อยู่กับคู่สมรสแต่อยู่กับหลานสองคน

ในช่วงชีวิตของผู้สูงอายุต้องการมีคุณภาพชีวิตที่ดี คือ

๑. มีสุขภาพกายและจิตดี
๒. ได้อยู่กับครอบครัวตัวเอง ลูกหลาน ไม่อยากไปอยู่สถานสงเคราะห์
๓. ต้องการมีหลักประกัน มีความมั่นคงด้านรายได้ ความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมมีบ้านที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ มีสิ่งแวดล้อมที่เดินไปแล้วไม่หกล้ม เดินถนนปลอดภัย และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
๔. ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม เช่น มีงานของลูกหลาน บวชลูก แต่งงานลูก ได้รับเชิญไปเป็นแขกผู้ใหญ่ ได้ทำงานตามความถนัดความสนใจและได้รับการยกย่อง เคารพ ยอมรับ เคยเป็นมาอย่างไรตอนเป็นผู้สูงอายุก็นได้รับการยอมรับ เป็นผู้เฒ่าผู้แก่ของสังคม
๕. มีโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ เข้าถึงสิทธิต่าง ๆ ตามกฎหมาย ในฐานะที่เป็นพลเมือง ซึ่งมีสิทธิของผู้สูงอายุประมาณ ๑๒ ประการ ต้องมีสิทธิเข้าถึงสิทธิถ้าต้องการใช้สิทธินั้น
๖. เมื่อถึงวันที่ต้องจากโลกนี้ไปก็ต้องจากไปอย่างสงบและมีศักดิ์ศรี ต้องการตายอยู่ท่ามกลางลูกหลาน ที่บ้านไม่ใช่ที่โรงพยาบาล

การทำงานด้านผู้สูงอายุประกอบไปด้วย ๕ ประการสำคัญ คือ

๑. กฎหมาย : พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ จะกล่าวถึงเรื่องสิทธิของผู้สูงอายุ ๑๒ ประการ

๒. แผนยุทธศาสตร์ : ภายในกฎหมายได้ระบุว่าต้องมีแผนยุทธศาสตร์ กล่าวคือ การทำงานผู้สูงอายุมีหน่วยงานของรัฐมาเกี่ยวข้องมากมายไม่ว่าจะเป็นเรื่องสาธารณสุข การศึกษา การพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ และอีกหลายส่วน เพราะฉะนั้น ถ้าต่างคนต่างทำไม่ร่วมมือกันให้เดินไปในทางเดียวกันก็จะเกิดปัญหาและสิ้นเปลืองงบประมาณ ซึ่งขณะนี้แผนยุทธศาสตร์ผู้สูงอายุ ๒ แผนและตอนนี้อยู่ในระยะแผนที่สอง

๓. กลไก : มีกลไกระดับชาติที่มีกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติตามกฎหมายผู้สูงอายุโดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมเป็นกรรมการ กำหนดแผนกำหนดยุทธศาสตร์ กำหนดวิธีการทำงาน โดยมียุทธศาสตร์อยู่ภายใต้แผนประมาณ ๖ ยุทธศาสตร์

๔. องค์กรเครือข่าย : เป็นสิ่งที่จำเป็นเพราะผู้สูงอายุมีจำนวนมากทั่วประเทศและอยู่ในชนบทเป็นส่วนใหญ่ ๗๕ เปอร์เซ็นต์ องค์กรเครือข่ายที่ใหญ่ที่สำคัญ คือ สมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ และมีองค์กรเครือข่ายอื่น ๆ ที่อาจไม่ได้สังกัดสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ เช่น สมาคมวิชาชีพสหพันธ์ชมผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร เป็นต้น

๕. สถาบันวิชาการ : เช่น มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.) ที่มีนายแพทย์บรรลุ ศิริพานิช เป็นประธาน ที่ค้นคว้าทางวิชาการว่า มีเรื่องใหม่อะไร มีนวัตกรรมอะไร ที่นำมาใช้และเป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ การเลี้ยงดู การดูแล การที่จะประเมินไปข้างหน้าว่าควรจะทำอะไร จึงมีสถาบันขึ้นมาภายใต้คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นและมีทั้งหมดแล้ว เพียงแต่มีประสิทธิภาพเพียงใด ต้องดูกันอีกครั้ง

ในส่วนของนโยบาย กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เมื่อคุณรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จะกล่าวถึงผู้สูงอายุประมาณสามถึงสี่มาตรา เช่น อายุเกิน ๖๐ ปีมีรายได้ไม่เพียงพอจะมีการจ่ายเบี้ยยังชีพให้ ไม่มีที่อยู่อาศัย รัฐต้องจัดสวัสดิการให้ผู้สูงอายุที่ยากไร้หรือคนพิการ เป็นต้น ส่วนพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ มีสาระสำคัญเรื่องสิทธิผู้สูงอายุ กองทุนผู้สูงอายุ กรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ แผนผู้สูงอายุแห่งชาติซึ่งเป็นแผนครั้งละ ๒๐ ปี ขณะนี้ใช้แผนที่ ๒ อยู่และมีการประเมินแผนทุก ๕ ปี มี ๕ ยุทธศาสตร์ มีมาตรการตัวชี้วัดต่าง ๆ

ในการทำงานผู้สูงอายุระดับชาติมีมาตรการภายใต้ยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ ซึ่งกำหนดหลักประกันรายได้เพื่อวัยสูงอายุ การให้การศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต การปลูกจิตสำนึกให้คนในสังคมตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ

๒. ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ ซึ่งส่งเสริมสุขภาพ การเจ็บป่วยและดูแลคนชราเบื้องต้น ส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างความเข้มแข็งขององค์กรผู้สูงอายุ ส่งเสริมด้านการทำงานและหารายได้ของผู้สูงอายุ สนับสนุนผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ ส่งเสริมสนับสนุนสื่อทุกประเภทให้มีรายการเพื่อผู้สูงอายุ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

๓. ยุทธศาสตร์ด้านระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งกล่าวถึงหลักประกันสุขภาพหลักประกันด้านครอบครัว ผู้ดูแล ผู้คุ้มครอง และระบบบริการ เครือข่าย การเกื้อหนุน เป็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ อยู่ในภาวะพึ่งพิง

๔. ยุทธศาสตร์บริการจัดการเพื่อการพัฒนาทางด้านผู้สูงอายุอย่างบูรณาการระดับชาติและการพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุ ซึ่งกล่าวถึงการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาทางด้านผู้สูงอายุอย่างบูรณาการระดับชาติ และส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุ เพราะการทำงานกับผู้สูงอายุต้องมีความรู้ มีทักษะต่าง ๆ เช่น มีแพทย์ พยาบาลเฉพาะทาง

๕. ยุทธศาสตร์การประมวลพัฒนาและเผยแพร่ความรู้ด้านผู้สูงอายุ และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ เป็นการสนับสนุนส่งเสริมการวิจัยใหม่ที่เพิ่มองค์ความรู้ในการทำงานเกี่ยวกับผู้สูงอายุ หลังจากนั้นมีการดำเนินการติดตามประเมินผลทุก ๕ ปี และพัฒนาระบบข้อมูลด้านผู้สูงอายุ

ในช่วงที่ผ่านมาในแผนยุทธศาสตร์ที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๖๔) ได้มีการประเมินมาช่วงหนึ่งแล้วพบว่าสิ่งที่ยังคงอยู่ โดยประเมินจากประชากรในประเทศไทยประมาณ ๗-๘ พันคนกระจายทั่วประเทศ โดยวิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ในการเตรียมความพร้อมของประชากรวัยทำงานเพื่อเป็นวัยสูงอายุที่มีคุณภาพนั้นตกไป รอบห้าปีแรกตก รอบปีที่สองตกยิ่งกว่า เพราะไม่ได้ใส่ใจ เพราะการเตรียมตัวเป็นผู้สูงอายุไม่สามารถเตรียมเมื่ออายุ ๕๐ ปี แต่ต้องเตรียมมาตลอดชีวิตในการมีสุขภาพดี การมีเงินออม พอที่จะใช้จ่ายได้ ซึ่งปัจจัยที่เป็นอุปสรรคที่ทำให้แผนและยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ไม่บรรลุผล คือ

๑. ขาดความต่อเนื่องของนโยบายระดับประเทศ เพราะเมื่อเปลี่ยนรัฐบาลนโยบายสำคัญก็เปลี่ยน

๒. ขาดการแปลงแผนสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

๓. ขมรมผู้สูงอายุไม่เข้มแข็ง เพราะไม่มีเงินสนับสนุน ไม่มีศักยภาพเพียงพอ ขมรมคือคนที่อยู่ในหมู่บ้าน ตำบล ถ้าท่านรู้จักช่วยเหลือตัวเองขมรมสามารถจัดการตัวเอง หมายความว่า คนในขมรมมีสุขภาพดี คนในครอบครัวมีสุขภาพดี ท่านสามารถจัดการตัวเองได้ ซึ่งหมายถึงสุขภาพโดยรวมของผู้สูงอายุทั้งประเทศจะดีไปด้วย สมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ มีสมาชิกกว่า ๒๕,๐๐๐ ขมรมมีสมาชิกประมาณ ๓-๔ ล้านคน ถ้ากลุ่มคนเหล่านี้เข้มแข็ง มีการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ แต่ในความเป็นจริงคือ ยังไม่เข้มแข็งพอ

๔. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีข้อจำกัด เช่น เรื่องกำลังคน ขาดความรู้ในวิธีการและงบประมาณ ซึ่งยังต้องดำเนินการแก้ไขต่อไป

ข้อเสนอแนะ

๑. ต้องมีการแปลงแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๖๔) ไปสู่การปฏิบัติ กล่าวคือ มีแผนยุทธศาสตร์ด้านผู้สูงอายุของหน่วยงานและจังหวัด มีแผนปฏิบัติการ มีการบูรณาการทุกหน่วยงาน ทุกภาคส่วน

๒. ควรส่งเสริมให้คนมีการเตรียมความพร้อม เพื่อเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ

๓. สร้างระบบประกันรายได้ให้หลากหลาย

๔. ระบบการดูแลระยะยาว เน้นให้ผู้สูงอายุอยู่กับสังคม ชุมชนให้นานที่สุด

๕. ท้องถิ่นควรมีบทบาทในการดูแลส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชนให้มากขึ้น

๖. เพิ่มความเข้มแข็งของชมรมผู้สูงอายุ

ประเด็นที่เป็นมติจากการประชุมสมาชิกต่าง ๆ

๑. สมาชิกผู้สูงอายุ

๑.๑ ประเด็นเรื่องการเพิ่มรายได้ การส่งเสริมการออมและระบบบำนาญผู้สูงอายุไทย ได้นำเสนอต่อคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (กผส.) จึงได้มีการร่างกฎหมายการออม แต่ยังไม่ได้มีการนำมาปฏิบัติใช้

๑.๒ ประเด็นเรื่องการดูแลผู้สูงอายุ เน้นการดูแลระยะยาว วันหนึ่งแข็งแรงวันหนึ่งไม่แข็งแรง ถ้าครอบครัวดูแลไม่ได้จะจัดการอย่างไร ก็มีการแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อผลักดันและขับเคลื่อน ประเด็นการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว แต่ยังไม่ไปไม่ถึงไหน

๑.๓ ประเด็นการบริหารจัดการงานผู้สูงอายุระดับท้องถิ่น เช่น ท้องถิ่นควรทำอะไรบ้าง ในเรื่องของผู้สูงอายุเพราะอยู่ใกล้ผู้สูงอายุ มีกฎหมายระบุ มีงบประมาณ มีกำลังคน

๑.๔ ประเด็นการสร้างเสริมสังคมผู้สูงอายุให้มีคุณภาพ ๔ ประเด็น

๑) ด้านสุขภาพ : การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค

๒) ด้านเศรษฐกิจ : การสร้างหลักประกันด้านเศรษฐกิจด้วยระบบบำนาญอย่างบูรณาการ

๓) ด้านสังคม : การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

๔) ด้านการศึกษา : การพัฒนาผู้สูงอายุด้านการศึกษาตลอดชีวิต

๒. สมาชิกสุขภาพแห่งชาติ

๒.๑ การพัฒนาระบบการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง

๒.๒ การสร้างระบบหลักประกันในการดำรงชีพและระบบสังคมที่สร้างเสริมสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ

ข้อมูลเหล่านี้ คือ สิ่งที่ต้องการปูเป็นพื้นฐานว่า จะคิดไปข้างหน้าด้วยกัน

คำกล่าวอภิปรายในหัวข้อ
“สิทธิ แนวทางการพัฒนา และบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร”
โดย

นางสาวสมสุข บุญยะบุญชา
กรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญและรองประธานอนุกรรมการ
การมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
ในคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

ในสังคมหนึ่ง ๆ ที่บอกว่า สังคมนี้มีความเจริญ มีพัฒนาการอย่างไร สิ่งเหล่านี้อยู่ในตัวบุคคลหากมองว่า ผู้สูงอายุเป็นผู้ที่มีความรู้ มีประสบการณ์ มีความเข้าใจถึงวัฒนธรรม เพราะฉะนั้น สังคมไทยต้องมองผู้สูงอายุเป็นผู้ที่มีความสำคัญ เพราะสิ่งที่เรียกว่าสังคมไทยมีอยู่ในตัวของทุกคน ได้เห็นสิ่งที่ดีและได้เห็นความเปลี่ยนแปลงของชาติไทยในสังคมสมัยใหม่อย่างมากมาย ในช่วงวิกฤตที่ผ่านมาเป็นเรื่องที่สังคมไทยถึงจุดที่หาทางออกได้ยาก เพราะการมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ก่อให้เกิดความรุนแรงที่ไม่สามารถประนีประนอมได้ แต่สังคมไทยเป็นสังคมที่สามารถพูดคุยกันได้ ประนีประนอมกันได้ สิ่งเหล่านี้จึงเป็นที่มาของการต้องเริ่มนับหนึ่งกันใหม่ต้องมีคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ต้องกลับมาดูในแนวทางการพัฒนาเรื่องต่าง ๆ ซึ่งโยงมาสู่การร่างกติกาของประเทศชาติใหม่ คือ การร่างรัฐธรรมนูญ

กลุ่มผู้สูงอายุจึงมีความสำคัญ เพราะเป็นกลุ่มที่ผ่านประสบการณ์มากมาย มีความรู้ มีสัญชาตญาณ เข้าใจธรรมชาติของสิ่งต่าง ๆ และรู้ธรรมชาติของสิ่งต่าง ๆ ความลึกซึ้งเหล่านี้กับเรื่องความเป็นผู้สูงอายุจึงมีบริบทที่ต้องมีการพัฒนาในส่วนของผู้สูงอายุจึงต้องมีการรวมกันเพื่อรับฟังความคิดเห็นในครั้งนี้ ซึ่งมีประเด็นสำคัญ ๆ ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง คือ สังคมไทยควรจะเป็นอย่างไรต่อไป เพราะในวิกฤตที่เกิดขึ้นต้องใช้ความสามารถของผู้สูงอายุช่วยกันคิดว่า จะสร้างกติกา สร้างทิศทางการพัฒนาของบ้านเมืองอย่างไร นำศักยภาพที่ดี ความรู้ที่ดีมาใช้ให้มากกว่านี้

ประเด็นที่สอง คือ การนำศักยภาพผู้สูงอายุมาใช้ควรจะทำอย่างไร การจัดการปัญหาความสมดุลง่าย ๆ ควรจัดการอย่างไร

สิ่งเหล่านี้เป็นเหตุสำคัญทำให้เกิดการสัมมนาในครั้งนี้ ซึ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมสัมมนาจะเป็นกลุ่มที่มีความหลากหลายผสมผสานกันทั้งจากชมรมผู้สูงอายุ จากพื้นที่ จากชุมชน จากอดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงหรืออดีตปลัดหรือรองปลัดกระทรวง ทหาร ตำรวจ จนถึงผู้นำชุมชน วันนี้จึงมีองค์ประกอบผู้เข้าร่วมสัมมนาที่ครบทุกสถานะของผู้สูงอายุ เป็นผู้ทำกิจกรรม เป็นผู้รู้ว่าองค์กรชุมชนของผู้สูงอายุที่อยู่ในชุมชน ในส่วนกลาง เป็นอย่างไร ทั้งเหตุการณ์บ้านเมืองที่ได้มีประสบการณ์ มีการทำกิจกรรมต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้จะนำมาสู่การช่วยกันคิดว่า ทิศทางต่อไปควรเป็นอย่างไร กติกาบ้านเมืองต่าง ๆ ที่ต้องตกลงกันให้ได้

ดังนั้น ผู้สูงวัยที่ได้ผ่านประสบการณ์ต่าง ๆ มีความรู้ความเห็น มีบทบาทในการที่จะช่วยกันคิด ช่วยเหลือข้อเสนอต่าง ๆ ซึ่งอาจไม่ใช่เรื่องของผู้สูงอายุเพียงเรื่องเดียว โดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์ องค์ประกอบทางด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม วิวัฒนาการ และความเป็นสังคมสมัยใหม่ นำมาสู่ข้อเสนอต่อไป

ในการร่างรัฐธรรมนูญครั้งนี้เป็นรูปแบบใหม่ กล่าวคือ เป็นการร่างรัฐธรรมนูญสร้างกติกาใหม่ของสังคมแบบเปิด คือ เปิดกระบวนการออกไปตั้งแต่ตั้งสภาปฏิรูปแห่งชาติที่มีสมาชิกถึง ๒๕๐ คน คัดเลือกจากผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ทุกด้าน แล้วนำผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้มาร่วมกันปฏิรูปสังคมไทย นอกจากนี้ ยังมีการคัดเลือกสมาชิกส่วนหนึ่งไปเป็นกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งสามารถช่วยกันพิจารณาได้ในทุกด้าน เช่น ด้านสังคมจะดูในเรื่องของสังคมไม่ว่าจะเป็นเรื่องเยาวชน ยาเสพติด ชุมชน ควรจะปฏิรูปอย่างไร แบบใดและกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญจะยกร่างรัฐธรรมนูญให้สัมพันธ์กับการปฏิรูปด้านต่าง ๆ อย่างไร เพราะฉะนั้น สภาปฏิรูปแห่งชาติจึงได้ตั้งเรื่องที่ต้องปฏิรูปแล้วส่งมอบแก่ คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ สภานิติบัญญัติก็เช่นเดียวกัน รวมทั้งความคิดเห็นของสังคมต่าง ๆ ที่ได้ส่งมาทางสื่อ ตู ปณ. การจัดเวทีต่าง ๆ คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญจะนำความคิดเห็นเหล่านี้ไปพิจารณา แต่ผลมีได้อยู่ที่การรับฟังความคิดเห็นเพียงอย่างเดียวแต่อยู่ที่การได้มาสมมติในครั้งนี้นี้ เพราะมีการคิดร่วมกัน เนื้อหาบางส่วนในการสมมติอาจเสนอไปที่คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ เนื้อหาบางส่วนนำมาสู่การเสนอว่า ควรมีการปรับปรุงแก้ไขส่วนใดบ้าง ทำให้กระบวนการปฏิรูปมีความเข้มข้นขึ้น นำไปสู่ผลการเปลี่ยนแปลง

คำว่า “ปฏิรูป” ที่ควรจะเปลี่ยนแปลงนั้นมีหลายด้าน กฎหมายที่มีอยู่ควรแก้ไขเพิ่มเติม หรือ ต้องมีการบังคับใช้อย่างจริงจัง ระบบกองทุนควรเป็นอย่างไร ท้องถิ่น ชุมชน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ควรได้รับการปฏิรูปทั้งสิ้น และต้องนำไปสู่การปฏิรูปที่เกิดผลในทางปฏิบัติจริง แต่ที่ผ่านมาไม่นำไปสู่การปฏิบัติแม้จะมีการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแล้วก็ตาม เพราะกลไก ความสัมพันธ์ การจัดองค์กร การถ่วงดุล ดุลยภาพของการพัฒนาเรื่องต่าง ๆ ไม่ถูกนำมาปฏิบัติแต่ขึ้นกับกลไกของผู้ตัดสินใจ ถึงแม้ว่าการปฏิรูปจะเกิดขึ้นตลอดเวลาแต่จะทันที่หรือไม่ หรือควรจะทำได้มากกว่านี้หรือไม่ พลังของผู้สูงอายุ ศักยภาพของผู้สูงอายุซึ่งมีมากมายต้องเปิดพื้นที่ให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมพัฒนาได้ขึ้นหรือในแผนเรื่องผู้สูงอายุควรมองเรื่องศักยภาพ ความสามารถที่ผู้สูงอายุจะเข้าไปสู่การมีส่วนร่วมในการจัดการชุมชน การประชาสังคม ระบบต่าง ๆ ในสังคม จะนำผู้สูงอายุมามีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างไร แบบใด

เพราะฉะนั้น ในส่วนของกระบวนการยกร่างรัฐธรรมนูญช่วงแรกเป็นการมองภาพรวมทั้งหมดของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แล้วนำมาทบทวน สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) ได้เสนอความเห็น การดำเนินการในขั้นตอนต่อไปจะเป็นการยกร่างรัฐธรรมนูญที่ฉบับจนถึงเดือนเมษายน หลังจากนั้นจนถึงเดือนกรกฎาคมซึ่งเป็นรอบสุดท้ายจึงจะเสนอร่างรัฐธรรมนูญที่จัดทำเสร็จต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญ แต่เนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญสามารถเสนอเข้ามาได้ตลอดเวลา

ในส่วนของการปฏิรูประบบที่เกี่ยวข้อง วิธีคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ พื้นที่ของผู้สูงอายุ การส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเป็นพลังอันสำคัญจะจัดการอย่างไร ให้ผู้สูงอายุช่วยเป็นพลังที่สำคัญ สร้างสมดุล กับการพัฒนา การเมือง หรือการเปลี่ยนแปลงทั้งหลาย อีกประเด็นที่สำคัญคือ ในกลุ่มผู้สูงอายุควร จะปฏิรูปเรื่องอะไร อย่างไรบ้าง เช่น เครือข่ายต่าง ๆ มีความเชื่อมโยงกันเพียงพอหรือไม่ หรือควรมีการจัดตั้งกลุ่มผู้สูงอายุทุกชุมชนทั่วประเทศเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายทั้งระบบ เพื่อให้ชุมชนได้มีส่วนร่วม

ในการนำเสนอสิ่งต่าง ๆ รวมถึงเชื่อมโยงกับกลุ่มกลไกอื่น ๆ เช่น กลุ่มเยาวชน กลุ่มอมรินทร์ เป็นต้น ซึ่งต่อไปอาจมีสมาชิกพลเมือง หรือสภาพเมืองทั้งในระดับตำบล ระดับจังหวัด

ในช่วงบ่ายมีประเด็นสำคัญ ๓ ประเด็น คือ

๑. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

๒. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ หรือบ้านเมืองควรมีการปฏิรูปเพิ่มเติมอย่างไร เพื่อให้ช่วยผู้สูงอายุหรือการพัฒนาผู้สูงอายุมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งในส่วนที่ผู้สูงอายุจะเข้ามามีส่วนร่วมและในส่วนที่มีการสนับสนุนจากกลไกต่าง ๆ เช่น ท้องถิ่น พื้นที่ ชุมชน หรือในระดับประเทศ

๓. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร เช่น ควรมีเนื้อหาไปในทางที่ส่งเสริมการปฏิรูป การทำงาน การพัฒนา ชุมชนต้องเข้มแข็ง การให้มีสวัสดิการชุมชน ทั้งหมดโดยให้ผู้สูงอายุและชุมชนดูแลรับผิดชอบร่วมกัน เป็นต้น

ผลที่ได้จากการสัมมนาในครั้งนี้จะนำไปสู่การพิจารณาของคณะกรรมการการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติและคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ และนำเสนอต่อผู้รับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมสัมมนาสามารถนำประเด็นที่ได้รับจากการสัมมนาในครั้งนี้ไปปฏิบัติได้ทันทีหากเห็นว่า ประเด็นดังกล่าวเป็นสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือต่อกลุ่มผู้สูงอายุ ดังนั้น การสัมมนาครั้งนี้จะนำไปสู่ข้อสรุป การสร้างสรรค์ วาระใหม่ของการปฏิรูป การพัฒนาต่อไป

คำกล่าวอภิปรายในหัวข้อ
“สิทธิ แนวทางการพัฒนา และบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่
และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร”

โดย

นางจันทร์ ก้วพิจิตร

ประธานสหกรณ์ชุมชนที่อยู่อาศัยคลองลำนูน

ในชุมชนต่าง ๆ คนจน ผู้ด้อยโอกาส มีมากมาย ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้บางกลุ่มไม่ได้รับ เงินงบประมาณสำหรับผู้สูงอายุ คนที่หาเข้า กินค่าจะได้รับความลำบากมากแม้ในชุมชน ตนเองก็เช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ในเรื่อง เหล่านี้หากขาดนักวิชาการ คนที่มีความสามารถ มีความเชี่ยวชาญในเรื่องต่าง ๆ ไปการพัฒนา ประเทศ หรือการให้ผู้สูงอายุอยู่อย่างมีศักดิ์ศรีก็จะไม่ประสบความสำเร็จ ตนเองมาอยู่ในเมืองไม่มีบ้าน และยังถูกไล่ที่แต่ก็ต้องต่อสู้ เพราะฉะนั้น วันนี้เมื่อมีโอกาสเข้าร่วมสัมมนาเพื่อให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ จึงอยากให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกคนช่วยกันคิดทำให้ผู้สูงอายุอยู่อย่างมีศักดิ์ศรี ช่วยกันสร้างประเทศ สร้างกฎหมายที่สามารถคุ้มครองผู้สูงอายุได้

ในชุมชนของตนเองที่มีบ้านที่อยู่อาศัย บ้านมั่นคง มีความสุข ไม่มีโจร เพราะทุกคนในชุมชน ดูแลซึ่งกันและกัน เพราะฉะนั้น จะทำอย่างไรให้สามารถร่างกฎหมายที่งบประมาณสามารถลงไปถึง พื้นที่ ถึงชุมชนได้ เพื่อให้ชุมชนบริหารจัดการ ดูแลรับผิดชอบเอง แต่หากยังให้เงินเป็นรายเดือนเช่นที่ ผ่านมาต่างคนต่างอยู่จะไม่มีชีวิตชีวา นอกจากนี้ ในกฎหมายต้องกำหนดไว้ด้วยว่า รัฐต้องให้การดูแล ผู้สูงอายุและเด็ก อีกทั้งในเรื่องของการออม การสวัสดิการ การดูแลสุขภาพพยาบาล รัฐต้องให้การดูแล ควบคู่กันไป

อีกประการหนึ่งคือ ผู้เข้าร่วมสัมมนาควรจะนำความคิด ประสบการณ์ที่ผ่านมาถ่ายทอดแก่ ลูกหลานให้ช่วยกันดูแลและพัฒนาประเทศ และควรรวมตัวกันเป็นเครือข่ายร่วมกันพัฒนาชุมชน พัฒนากลุ่มผู้สูงอายุ และพัฒนาประเทศไทยต่อไปให้เป็นประเทศที่มีความสงบสุข มีความปลอดภัย จึงอยากเสนอในเรื่องงบประมาณที่ควรจัดสรรส่วนหนึ่งให้แก่ชุมชนช่วยกันบริหารจัดการเอง เพื่อให้ คนในชุมชนดูแลกัน มีเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันชุมชน เมื่อคิดแล้วสามารถลงมือปฏิบัติได้ ทันทีด้วยตัวเอง ซึ่งเมื่อได้มีการรวมตัวกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อพัฒนาดูแลชุมชนของตัวเองแล้ว จะเกิดเป็นเครือข่ายในชุมชนโยงใยกันไปกับชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

การแบ่งกลุ่มย่อย ระดมความเห็นในหัวข้อ

เรื่อง

๑. “ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหาเป็นอย่างไร”
๒. “เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ”
๓. “ทิศทางและเนื้อหาสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร”

ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ในปัจจุบันเทคโนโลยีการสื่อสารมีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ผู้คนสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ทางโซเชียล เน็ตเวิร์ค (Social Network) ผู้สูงอายุจึงสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ทางไลน์ ทำให้มีกิจกรรม มีการรวมกลุ่มกันพูดคุยกัน มีสังคมมากขึ้น นอกจากนี้ ยังเห็นว่า สังคมไทยเป็นสังคมที่มีความเป็นอยู่แบบครอบครัวขยาย พ่อแม่ลูก ปู่ย่าตายาย จะอยู่ด้วยกัน มีความเอื้ออาทรช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน

อย่างไรก็ตาม จากสภาวะทางเศรษฐกิจ สังคมที่เปลี่ยนแปลงไป สังคมไทยรับวัฒนธรรมต่างชาตินาขึ้น ทำให้ครอบครัวขยายเริ่มหมดไปจากสังคม คนในชนบทต้องเข้ามาหางาน ทำงานในเมือง การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันที่เคยมีก็หายไป เกิดปัญหาสังคมต่าง ๆ ตามมา ไม่ว่าจะเป็น ปัญหาที่คนส่วนใหญ่ในปัจจุบันขาดคุณธรรมจริยธรรม ขาดระเบียบวินัย ขาดความรับผิดชอบต่อนานาที่ เพราะทุกคนต่างดิ้นรนที่จะหาเลี้ยงชีพของตัวเอง สินค้าต่าง ๆ มีราคาแพงขึ้น สังคมจึงเกิดความวุ่นวายมาจนถึงปัจจุบัน

เรื่องที่เราควรมีการปฏิรูป

ประเด็นที่หนึ่ง สวัสดิการและการเงิน

๑. ต้องการให้คงเบี้ยยังชีพ แต่ต้องปรับอัตราให้สอดคล้องกับภาวะทางเศรษฐกิจที่มีความเปลี่ยนแปลง
๒. ต้องมีระบบการออม โดยรัฐต้องให้การสนับสนุน
๓. การมีระบบประกันสุขภาพ เช่น ระบบบำนาญ
๔. ต้องมีกองทุนผู้สูงอายุ และกองทุนสำหรับชุมชน เช่น กองทุนสวัสดิการต่าง ๆ แต่กองทุนต้องมีทุกระดับทั้งระดับส่วนกลางและระดับพื้นที่ โดยผู้สูงอายุต้องมีส่วนร่วมในการบริหารกองทุน

ประเด็นที่สอง เครือข่ายและอาสาสมัคร

๑. ชมรมผู้สูงอายุ ต้องมีการสนับสนุนทั้งในเรื่องของเงินทุนและอุปกรณ์ต่าง ๆ
๒. ต้องสร้างเครือข่ายภาคประชาชนให้เข้มแข็ง
๓. ทำอย่างไรชุมชนจะมีความเข้มแข็งสามารถช่วยกันดูแลชุมชนของตนเองได้
๔. การสร้างอาสาสมัครเพื่อช่วยดูแลผู้สูงอายุ

ประเด็นที่สาม ภูมิปัญญา

๑. ให้มีระบบการนำภูมิปัญญาของผู้สูงอายุมาใช้ในการพัฒนาประเทศ
๒. การทำให้สังคมไทยยกย่องเชิดชูเกียรติของผู้สูงอายุ

ประเด็นที่สี่ การสร้างรายได้

๑. การขยายอายุเกษียณออกไปเป็น ๖๕ ปีบริบูรณ์ อันเป็นการส่งเสริมการทำงานของ ผู้สูงอายุที่ยังมีศักยภาพในการทำงานอยู่

๒. การส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้สูงอายุเพราะยังคงมีระบบที่ปิดกั้นมิให้ผู้สูงอายุเข้า ทำงาน

๓. การตั้งศูนย์อาชีพระดับอำเภอ ระดับตำบลเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพของผู้สูงอายุ เช่น ศูนย์ทอผ้า ศูนย์จักสานโดยใช้วัสดุจากท้องถิ่น รวมถึงมีการส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์ สินค้าต่าง ๆ ของศูนย์ซึ่งจะช่วยสร้างรายได้แก่ผู้สูงอายุ และผู้สูงอายุสามารถดำรงชีพอยู่อย่างมีความสุข

๔. การเพิ่มรายได้แก่กลุ่มผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน

ประเด็นที่ห้า กฎหมาย

๑. การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

๒. การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับผู้สูงอายุต้องปฏิบัติกันอย่างจริงจัง เคร่งครัด และเป็นธรรม ทั้งนี้ การประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุได้ทราบถึงสิทธิต่าง ๆ ที่ตนเองพึงมีพึงได้จะเป็นทางแก้ไขอย่างหนึ่ง ให้ผู้สูงอายุสามารถรักษาสีของตนเองได้ แต่อย่างไรก็ตาม หน่วยงานของรัฐต้องให้ความร่วมมือ เคารพกฎหมาย และปฏิบัติ ตามกฎหมายอย่างจริงจังด้วย

ประเด็นที่หก สุขภาพ

การดูแลสุขภาพ ต้องดูแลทั้งทาง

ป้องกันและการรักษา เช่น ให้ความรู้ในเรื่องสุขภาพ ออกกำลังกาย และรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ เพื่อช่วยลดความเจ็บป่วยและทำให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพกายและใจที่ดี

ประเด็นที่เจ็ด อื่น ๆ

๑. แผนเกี่ยวกับผู้สูงอายุที่มีอยู่แล้วแต่ต้องปฏิบัติกันอย่างจริงจัง

๒. การรักษาอาชีพเกษตรกรรม ชวนา ให้คงอยู่ไว้และสามารถสร้างรายได้เป็นหลักให้แก่ ครอบครัวได้

ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่ควรกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. การลดความเหลื่อมล้ำ โดยการสร้างภาคประชาชนให้มีความเข้มแข็ง รวมกลุ่มกันพัฒนา และพึ่งพาตนเองได้

๒. การกำหนดเรื่องบำนาญผู้สูงอายุไว้ในรัฐธรรมนูญ เช่น การบัญญัติว่า “ผู้สูงอายุทุกคนมีสิทธิได้รับบำนาญพื้นฐานที่ไม่น้อยกว่าเส้นความยากจน”

๓. การกำหนดเป็นหลักใหญ่ไว้ในรัฐธรรมนูญ ในเรื่องของการมีระบบการเตรียมความพร้อม ของสังคมไทยในการเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุ

๔. การได้รับสิทธิในการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลใดก็ได้ของผู้สูงอายุและผู้พิการ

๕. การบัญญัติเกี่ยวกับศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ เช่น การบัญญัติว่า “ผู้สูงอายุเป็นผู้นำของสังคม อยู่อย่างมีศักดิ์ศรี สง่างามและมีความสุข”

ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

๒

สิ่งที่ดีสำหรับสังคมไทยคือ การมีสถาบันพระมหากษัตริย์ให้ยึดเหนี่ยว ให้คนไทยเห็นและรักในสิ่งเดียวกัน เคยเป็นสังคมที่มีความโอบอ้อมอารี สามัคคี รักใคร่ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แต่ในปัจจุบันกลายเป็นสังคมที่มีแต่ความขัดแย้ง แบ่งเป็นฝักฝ่าย สังคมแตกแยก เนื่องจากความคิดความเห็นที่แตกต่าง ผู้คนมีความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ความรักประเทศชาติหรือการทำสิ่งใดเพื่อส่วนรมน้อยลง ทำให้เกิดปัญหาทางสังคมต่าง ๆ ตามมามากมาย ผู้สูงอายุบางรายถูกทอดทิ้งขาดความรู้และข้อมูลข่าวสารเพราะไม่มีโอกาสพบปะผู้คนภายนอก

เรื่องที่ควรมีการปฏิรูป

ประเด็นที่หนึ่ง การให้ผู้สูงอายุที่มีความรู้ความสามารถทำงาน

๑. สืบเนื่องจากการที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้มีพระราชเสาวนีย์เกี่ยวกับการนำผู้สูงอายุที่ยังมีความรู้ความสามารถมาช่วยงานเพื่อประโยชน์สังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงได้รวบรวมบุคคลที่เกษียณอายุแล้วแต่ยังมีความต้องการจะทำงานเพื่อบ้านเมืองและยังมีศักยภาพมาร่วมกันและจัดพิมพ์เผยแพร่งานใดที่ต้องการใช้ปัญญาของผู้สูงอายุสามารถเชิญผู้สูงอายุเข้าไปช่วยงานได้ เพราะกลุ่มผู้สูงอายุเหล่านี้มีการศึกษา ประสบการณ์ เวลา และมีความพร้อมที่จะช่วยเหลือสังคม จึงควรแยกกลุ่มบุคคลเหล่านี้ออกเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการทำงานและทำคุณประโยชน์

๒. การแก้ไขอายุการเกษียณราชการออกไปเป็น ๖๕ ปีบริบูรณ์ เนื่องจากเห็นว่า ผู้สูงอายุในปัจจุบันมีสุขภาพแข็งแรงมากขึ้น ขณะเดียวกันก็เป็นผู้ผ่านประสบการณ์ต่าง ๆ มาอย่างมากมาย มีความชำนาญในหน้าที่การงานของตน เหมือนดังเช่นที่ได้มีการขยายอายุเกษียณของข้าราชการฝ่ายตุลาการออกไปเป็น ๗๐ ปีบริบูรณ์

ประเด็นที่สอง การสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต

โดยการพัฒนาความรู้ของผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ เช่น การเปิดเป็นหลักสูตรสำหรับผู้สูงอายุ หรือการมีมหาวิทยาลัยที่สามสำหรับผู้สูงอายุ ทั้งนี้ เพื่อช่วยให้เป็นผู้สูงอายุที่คุณภาพ และไม่เป็นการต่อสังคม

ประเด็นที่สาม การบริการสาธารณะ

การปฏิรูประบบการบริการสาธารณะต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงผู้สูงอายุประกอบกัน เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สูงอายุ เช่น เรื่องบันไดของรถเมล์ที่สูงเกินไป การทำทางเดิน ทางลาดชันต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงการใช้บริการของผู้สูงอายุ

ประเด็นที่สี่ การรู้จักหน้าที่

การให้คนไทยรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา

ประเด็นที่ห้า กฎหมาย

๑. ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พร้อมทั้งการออกกฎหมายคุ้มครอง ส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ได้ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายสวัสดิการผู้สูงอายุให้เหมาะสมเพียงพอต่อการดูแลผู้สูงอายุ

๒. การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

๓. การกำหนดกรอบมาตรฐานการใช้งบประมาณของท้องถิ่นให้มีความชัดเจน สามารถตรวจสอบได้

๔. การกำหนดเป็นบทบังคับให้นายจ้าง หรือเจ้าของสถานประกอบการต้องรับผู้สูงอายุ เข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการนั้น เหมือนดังเช่นพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

ประเด็นที่หก เบี้ยยังชีพ

๑. การเปลี่ยนชื่อเบี้ยยังชีพเป็น “เบี้ยบำนาญ” “เบี้ยกตัญญู” หรือ “เบี้ยผู้สูงอายุ” เพราะมองว่า การให้เบี้ยยังชีพเป็นเหมือนการให้การสงเคราะห์ผู้สูงอายุ

๒. การจัดให้ผู้สูงอายุได้รับเบี้ยยังชีพทันทีเมื่อมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ผ่านบัญชีธนาคาร

ประเด็นที่เจ็ด สิทธิต่าง ๆ

๑. การให้ความช่วยเหลือดูแลผู้ไม่มีที่อยู่อาศัย

๒. การให้เงินแก่ผู้ยากไร้เพื่อเป็นค่าดำรงชีพวันละ ๑๐๐ บาท หรือเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท

๓. การจัดทำบัญชีสำหรับผู้สูงอายุแบ่งออกเป็นช่วยอายุที่จะได้รับเงินสวัสดิการ โดยแบ่งเป็น

บัญชีที่หนึ่ง	กำหนดบุคคลอายุ ๖๐ – ๗๐ ปี
บัญชีที่สอง	กำหนดบุคคลอายุ ๗๐ – ๘๐ ปี
บัญชีที่สาม	กำหนดบุคคลอายุ ๘๐ – ๙๐ ปี
บัญชีที่สี่	กำหนดบุคคลอายุ ๙๐ – ๑๐๐ ปี
บัญชีที่ห้า	กำหนดบุคคลอายุตั้งแต่ ๑๐๐ ปีขึ้นไป

แล้วทำวิจัยหาจำนวนผู้สูงอายุในกลุ่มนั้น ๆ คิดคำนวณค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่จะสามารถทำให้ผู้สูงอายุอยู่ดีกินดี และเป็นที่พึ่งพาของครอบครัวได้

๔. สิทธิในการดูแลรักษาพยาบาล โดยรัฐต้องให้การสนับสนุนค่ารักษาพยาบาลแก่ผู้สูงอายุที่เป็นโรคที่เกิดขึ้นตามวัยของผู้สูงอายุหรือเป็นโรคที่เกิดจากความเสื่อมของผู้สูงอายุ

๕. การประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุได้ทราบถึงสิทธิต่าง ๆ ที่ตนเองพึงมีพึงได้

ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่ควรกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. การบัญญัติให้รัฐต้องส่งเสริมการออมแก่ประชาชนทุกคนไว้ในรัฐธรรมนูญ

๒. การกำหนดบทบาทหรือหน้าที่ของครอบครัวในการดูแลผู้สูงอายุไว้ในรัฐธรรมนูญ

๓. รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการรวมตัวของกลุ่มผู้สูงอายุในทุกระดับทั้งในชุมชน หมู่บ้าน

ตำบล

๔. รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเพิ่มพูนศักยภาพของคนในวัยทำงาน

๕. รัฐต้องคำนึงถึงการออกแบบผังเมืองเพื่อผู้คนทุกวัย โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ ควรมีการพัฒนา ระบบ การบริการ และการออกแบบผังเมืองที่เอื้อต่อการใช้งานของกลุ่มผู้สูงอายุ

๖. การจัดสวัสดิการต่าง ๆ เช่น เรื่องที่อยู่อาศัย การรักษาพยาบาล การขนส่ง การประกันสังคม ตลอดจนการให้บริการต่าง ๆ ต้องกระทำอย่างสมเหตุสมผล ปราศจากการเลือกปฏิบัติและเพิ่มจากที่มีอยู่ให้เพียงพอต่อความต้องการของคนในปัจจุบัน

ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหาเป็นอย่างไร

๓

ปัจจุบันบรรทัดฐานของสังคมไทยอยู่ในสภาวะอ่อนแอ ผู้คนมีความนิยมในเรื่องอำนาจเงิน และความมีชื่อเสียง ความเด่นดัง ดังนั้น สังคมไทยที่ไผ่ผ่นจึงเป็นสังคมที่ครอบครัวยึดความเข้มแข็ง ชุมชนเข้มแข็งเพื่อให้รากเหง้าทางวัฒนธรรมได้กลับคืนมา การมีผู้ใหญ่ที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชน รุ่นหลัง โดยมีหลักธรรมะเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวของสังคม กล่าวคือ การมีหลักนิติธรรมหรือความเป็นธรรม ทางกฎหมาย การมีมนุษยธรรมหรือการให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน และการมีศีลธรรม

ในปัญหาของผู้สูงอายุจะเห็นได้ว่า ผู้สูงอายุยังขาดการยอมรับของคนในสังคม ทำให้ผู้สูงอายุ บางคนเป็นโรคซึมเศร้าเพราะต้องอยู่บ้านคนเดียว ขาดสังคม ดังนั้น การมีสถานที่ให้ผู้สูงอายุได้พบปะ พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ในอดีตที่ผ่านมาจะทำให้จิตใจของผู้สูงอายุดีขึ้นและ มีความสุขมากขึ้น นอกจากนี้ อีกสิ่งหนึ่งที่จะทำให้ผู้สูงอายุได้รับการยอมรับทางสังคมมากขึ้นคือ การที่ ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีสุขภาพกายและจิตดี ซึ่งจะต้องมีการฝึกฝนและพัฒนา โดยการรวมกลุ่ม ตั้งเป็นชมรมผู้สูงอายุ มีกิจกรรมออกกำลังกายร่วมกัน พบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และช่วยกัน แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับชุมชนของตนเอง

เรื่องที่ควรมีการปฏิรูป

ประเด็นที่ ๑ กฎหมาย

๑. การบังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ
เกี่ยวกับผู้สูงอายุอย่างจริงจัง รวมทั้งระเบียบ
และข้อบังคับอย่างเคร่งครัด และไม่เลือกปฏิบัติ

๒. การแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจหรือค่าเงิน
ในปัจจุบัน

๓. การหักค่าลดหย่อนต่าง ๆ ควรให้เป็นไปตามหลักเศรษฐกิจปัจจุบัน

ประเด็นที่ ๒ ศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ

การทำให้ผู้สูงอายุเป็นประชากรที่มีคุณค่า มีศักดิ์ศรีโดยการสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุ เพื่อเปลี่ยนเป็นพลังที่สามารถสร้างมูลค่าแก่ประเทศชาติและช่วยผลักดันประชากรในการพัฒนา ประเทศได้

ประเด็นที่ ๓ การออม

ควรมีการสร้างวินัยตั้งแต่เด็กในเรื่องการออม เพราะเมื่ออยู่ในวัยผู้สูงอายุสิ่งที่เป็นปัญหาคือไม่มีเงินเก็บ จึงต้องสร้างวินัยในการออมตั้งแต่เด็ก

ประเด็นที่ ๔ การเชื่อมโยงเครือข่าย

สืบเนื่องจากเครือข่าย สมาคม หรือชมรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุมีมากมายแต่ขาดการเชื่อมโยงเครือข่ายกัน มีผลต่อการขาดอำนาจต่อรองและความเข้มแข็งของเครือข่ายผู้สูงอายุ จึงควรวางระบบสร้างองค์การบริหารจัดการกลางโดยนำเอาภารกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุเป็นฐานในการทำงานของเครือข่ายให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

ประเด็นที่ ๕ การสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กำหนดหลักสูตรสำหรับผู้สูงอายุ เช่น จัดตั้งสถาบันผู้สูงอายุเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยอาจกำหนดระยะเวลาไว้ ๖ เดือนต่อหนึ่งหลักสูตร อันเป็นการช่วยในเรื่องของการฝึกสมองแก่ผู้สูงอายุ เช่น หลักสูตรร้อยพวงมาลัย หลักสูตรวาดรูป หลักสูตรประวัติศาสตร์ เป็นต้น

ประเด็นที่ ๖ การขยายอายุเกษียณ

ควรขยายอายุเกษียณของบุคลากรในภาครัฐให้เกษียณอายุที่ ๖๕ ปีบริบูรณ์ โดยมีเงื่อนไขต้องเป็นข้าราชการระดับร่าง คือ ระดับ ๘ ลงมา ส่วนในระดับที่สูงกว่าให้เกษียณที่อายุ ๖๐ ปีเช่นเดิม

ประเด็นที่ ๗ การประชาสัมพันธ์สิทธิต่าง ๆ ของผู้สูงอายุ

โดยจัดทำคู่มือแสดงถึงสิทธิต่าง ๆ ที่ผู้สูงอายุพึงได้รับตามกฎหมาย และเผยแพร่ต่อผู้สูงอายุทั่วประเทศ

ประเด็นที่ ๘ อื่น ๆ

๑. การติดตามประเมินผลกิจกรรมของผู้สูงอายุกับการประกอบอาชีพว่า สามารถอยู่อย่างมั่นคงในชุมชนได้หรือไม่
๒. การหลอมรวมวิถีชีวิตของผู้สูงอายุในแต่ละภูมิภาคที่มีความแตกต่างกันให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
๓. การได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้สูงอายุ
๔. การปฏิรูปครอบครัวให้มีศีลธรรมและคุณธรรม

ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่ควรกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ

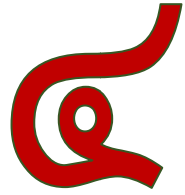
๑. การสร้างจิตสำนึกต่อความเป็นชาติหรือชาตินิยม โดยนำเอาขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ เป็นโครงสร้างพื้นฐานในการร่างรัฐธรรมนูญ

๒. ต้องมีการบัญญัติ รองรับสิทธิผู้สูงอายุให้มีชีวิตอย่างอยู่เย็นเป็นสุขไว้อย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญ พร้อมมีการบัญญัติบทลงโทษภาครัฐในกรณีที่ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ ทั้งนี้ ให้มีผลผูกพันทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญด้วย

๓. การกำหนดเงื่อนไขและเงื่อนไขในการบัญญัติกฎหมายลำดับรองไว้อย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ต้องกำหนดเป็นบทบังคับให้รัฐต้องดำเนินการตามเงื่อนไขและเงื่อนไขนั้นด้วย มิเช่นนั้นถือว่า ขัดรัฐธรรมนูญ

ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

สังคมไทยแต่เดิมผู้คนอยู่ร่วมกัน กลุ่มต่างๆไม่แตกแยก สังคมเดิมมักมีการเอื้อเฟื้อช่วยเหลือกัน เมื่อก่อนมีประเพณีการทำบุญที่โยงคนเข้ามาหากันเกิดการหล่อหลอม ทำบุญร่วมกัน โยงลูกหลานผู้คนให้รู้จักเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในอดีตทรัพยากรมีความอุดมสมบูรณ์ คนมีการแบ่งปัน เอาข้าวของแลกกัน หรือทำของกับข้าวแจกกัน แบ่งปันกัน ครอบครัวยาวนาน ไม่มีความเจ็บป่วย สังคมช่วยเหลือเกื้อกูลอยู่อย่าง เศรษฐกิจพอเพียง ปัจจุบันทรัพยากรธรรมชาติ ภูเขา ข้าวผกหายไ้ผู้ใหญ่ช่วยดูแลเด็ก มักอยู่กัน พร้อมหน้าเป็นครอบครัวใหญ่ ครอบครัวมีการอบรมสั่งสอนให้มีคุณธรรม เอื้ออาทร มีการให้สังคมและ ชุมชนเคารพและให้เกียรติผู้สูงอายุในการให้ความเห็น ให้คำแนะนำและตัดสินใจต่างๆ

ปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญ สื่อเปลี่ยนวิถีคิดของคน เยาวชน มีสิ่งรบกวนสื่อ มากมาย ผู้คนตั้งรับไม่ทันการพัฒนาต่างๆ สังคมแยกส่วน ชนบทอยู่ไม่ได้ คนต้องทิ้ง บ้านไปทำมาหากิน ทิ้งให้ผู้สูงอายุต้อง เลี้ยงดูลูกหลานในชนบท หรือถูกทิ้งให้ เฝ้าบ้านโดยไม่มีสวัสดิการไม่มีชุมชนดูแล ช่วยเหลือผู้สูงอายุไม่ได้รับการยอมรับ จากเด็กหรือคนรุ่นใหม่

สังคมปัจจุบัน เป็นสังคมที่ต่างคนต่างอยู่ สังคมเป็นปัจเจกบุคคลมากขึ้น ครอบครัวเล็กลง คนใหญ่ขึ้นคนขาดความรัก ความเกื้อกูล และเอาเปรียบกันมากขึ้นคุณธรรม วัฒนธรรมเปลี่ยนไป เมื่อก่อนทำผิดมีการขอโทษขอขมา ผู้อาวุโสช่วยแนะนำตัดสิน แต่ปัจจุบันเป็นเรื่องกฎหมายนิติศาสตร์ ตัดสินเงินตรามีความสำคัญมากขึ้นทำให้ผู้คนไม่มีเยื่อใยต่อกันไม่ไปวัด ไม่มีศีลธรรม ไม่มีความ ปลอดภัย มีแต่ความรุนแรง การข่มขืนแม้ในครอบครัวมีปัญหาสาหัสพิสด ปัญหาสังคม

ในส่วนของการเมืองและราชการผู้สูงอายุมองว่า ราชการมักแบ่งชนชั้นวรรณะกับประชาชน มักสั่งการอย่างเดียว ไม่ให้เกียรติชาวบ้านโดยเฉพาะคนยากจน เหมือนเป็นอีกชนชั้นหนึ่ง ถ้าไม่จำเป็น จะไม่ยอมสัมพันธ์กับภาคราชการ แม้ชาวบ้านมักให้เกียรติข้าราชการ กฎหมายที่มีอยู่ไม่เอื้ออำนวย ไม่สนใจต่อการเอื้อเฟื้อชุมชน ภาคราชการมักขัดขวางสิ่งที่ชาวบ้านต้องการจะทำส่วนนักการเมือง ทำเพื่อการเมืองกว่า ๙๐% มากกว่าทำเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและท้องถิ่น คนส่วนใหญ่รับเงิน และซื้อเสียง

เรื่องที่ควรมีการปฏิรูป

ประเด็นที่ ๑ การรวมตัวกันของชุมชนและเครือข่าย

๑. ถ้าชุมชนมีการรวมตัวกันอย่างดี และเข้มแข็งสามารถยึดโยงผู้คนและครอบครัวให้ร่วมกันพัฒนาเรื่องต่างๆ จะเป็นพื้นฐานสำคัญในการให้ชุมชนเป็นกลไก หรือพื้นที่พื้นฐานในการพัฒนาและดูแลผู้สูงอายุในด้านต่างๆ โดยให้ผู้สูงอายุ มีศักดิ์ศรี เป็นที่ยอมรับ เป็นส่วนหนึ่งของระบบการจัดการชุมชนโดยรวม

๒. มีลานพูดคุยของผู้สูงอายุ มีพื้นที่ให้ผู้สูงอายุได้พูดคุยแลกเปลี่ยนเรื่องต่าง ๆ มีกลุ่มผู้สูงอายุ มีวงที่จะหารือแลกเปลี่ยนกันเอง มีข้อมูลของผู้สูงอายุทั้งชุมชน ให้กลุ่มผู้สูงอายุเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่เข้มแข็งขององค์กรชุมชน

๓. กลุ่มผู้สูงอายุ ควรมีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายในท้องถิ่นหรือในระดับเมือง มีการแลกเปลี่ยนและทำกิจกรรมร่วมกัน มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนและท้องถิ่นเป็น active citizen เพื่อยกระดับบทบาทกลุ่มผู้สูงอายุให้มีความสำคัญมากขึ้น เกิดการพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มผู้สูงอายุทำให้บทบาท ข้อเสนอ ความคิด ความเห็นของผู้สูงอายุได้มีส่วนต่อการพัฒนาในระดับต่าง ๆ

ประเด็นที่ ๒ การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ

๑. ผู้สูงอายุต้องเข้าไปเกี่ยวข้อง รู้เห็น มีส่วนร่วม มีข้อเสนอกับหน่วยงานท้องถิ่นต่าง ๆ

เป็นกลุ่มที่มีบทบาทในเครือข่ายสวัสดิการชุมชนระหว่างท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชนระดับเมือง

๒. กรรมการชุมชนต่าง ๆ ควรคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้สูงอายุ โดยเสนอให้มีสัดส่วนกลุ่มผู้สูงอายุอยู่ด้วยไม่น้อยกว่า ๓๐ เปอร์เซ็นต์ เพื่อช่วยทำให้การพัฒนาชุมชนต่าง ๆ สามารถมีความต่อเนื่องจากในอดีต ปัจจุบัน สู่อนาคต

ประเด็นที่ ๓ สวัสดิการและการเงิน

๑. ทุกชุมชนและท้องถิ่นควรมีระบบสวัสดิการชุมชนที่เข้าถึงทุกคนในพื้นที่ สามารถดูแลพื้นฐานตั้งแต่เกิดจนตาย รวมทั้งระบบการออม บำนาญ สวัสดิการผู้สูงอายุ

๒. การส่งเสริมระบบสวัสดิการและเบี้ยบำนาญให้เพียงพอ ทัวถึง

๓. มีงบประมาณการพัฒนาให้ผู้สูงอายุได้ดำเนินกิจกรรมการพัฒนาของกลุ่มผู้สูงอายุตนเอง แหล่งที่มาของเงินทุนเพื่อการพัฒนาที่ทุกคนต้องมีส่วนร่วม เช่น มีการออมทรัพย์ของผู้สูงอายุ ให้รัฐจัดงบประมาณสนับสนุนไปที่องค์กรชุมชน องค์กรผู้สูงอายุ ทุกชุมชน

๔. การเปลี่ยนชื่อจากเบี้ยยังชีพเป็น “บำนาญ” เพราะคำว่าเบี้ยยังชีพมองเป็นการสงเคราะห์ให้แก่ผู้สูงอายุ

ประเด็นที่ ๔ การออม

ตั้งกลุ่มออมทรัพย์ผู้สูงอายุทุกชุมชน มีการออมทรัพย์โดยเชื่อมโยงผู้สูงอายุทุกคนในชุมชน และอาจมีการสมทบจากรัฐ สร้างเป็นกองทุนของผู้สูงอายุขึ้นมาบริหารจัดการเองทั้งการออมทรัพย์ และสะสมพัฒนาเช่น ทุกคนต้องออมให้กองทุนคนละ ๑ บาท ทุกวัน การออมทรัพย์จะทำให้เกิดการออมคน ออมความคิด ออมความรู้ ความมั่นใจ และทุนสำหรับการพัฒนาโดยผู้สูงอายุเอง

ประเด็นที่ ๕ กฎหมาย

๑. ควรให้มีการดำเนินการตาม พระราชบัญญัติและแผนพัฒนาผู้สูงอายุ ซึ่งได้มีการนำเสนอ และดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง
๒. ควรดำเนินการพระราชบัญญัติการออมแห่งชาติเพื่อเป็นหลักประกันให้ผู้สูงอายุทั่วประเทศ โดยเร็ว
๓. รัฐกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ให้เรื่องการบริหารจัดการ และพัฒนาผู้สูงอายุเป็นเรื่องของชุมชน และท้องถิ่นให้มากขึ้น

ประเด็นที่ ๖ การขยายอายุเกษียณ

ควรปรับการเกษียณอายุจาก ๖๐ ปี เป็น ๖๕ ปีบริบูรณ์

ประเด็นที่ ๗ ผู้สูงอายุและครอบครัว

๑. ผู้สูงอายุควรได้อยู่กับครอบครัว เป็นผู้ให้ความรู้ความคิดเห็น และครอบครัวสามารถช่วยดูแล
๒. การให้ครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น เป็นกลไกทางสังคมและในพื้นที่สร้างสวัสดิการดูแล รวมทั้งทำงานเชื่อมโยงผู้สูงอายุที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและพื้นที่อย่างเข้มแข็ง

ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่ควรกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. รัฐบาลต้องให้ความสำคัญกับชุมชนทุกท้องถิ่น และจัดสรรงบประมาณให้แก่ชุมชนในการดำเนินการของแต่ละชุมชน
๒. การบัญญัติเกี่ยวกับศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุไว้ในรัฐธรรมนูญ
๓. การบัญญัติให้รัฐจัดสวัสดิการ “บ้านอายุ” แก่ประชาชนทุกคน

คำกล่าวปิดการสัมมนา

โดย

นางอุบล หลิมสกุล

รองประธานกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ

ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สภาปฏิรูปแห่งชาติ

จากการนำเสนอความคิดเห็นของ ๔ กลุ่มย่อยที่ได้แสดงความคิดเห็นกันอย่างหลากหลาย มีประเด็นที่น่าสนใจหรือเป็น “คีย์เวิร์ด” คือ ผู้สูงอายุไม่ใช่ภาระแต่เป็นพลัง เพราะฉะนั้น การมาร่วมสัมมนาสานพลังผู้สูงอายุ ในการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นต่อการยก ร่างรัฐธรรมนูญ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนทุกคนสำคัญจึงมีความสำคัญ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุที่ผ่านประสบการณ์ต่าง ๆ มากมายไม่ว่าจะเป็นทักษะ ความเชี่ยวชาญ ประสบพบเจอสิ่งต่าง ๆ มาทั้งดีและไม่ดี ประสบการณ์เหล่านี้คือ องค์ความรู้ที่อยู่ในแต่ละบุคคล ซึ่งในตอนนี้ได้นำความรู้เหล่านั้นมาช่วย กรรมการในการยกร่างรัฐธรรมนูญที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต ได้ร่วมคิด ร่วมให้ความเห็นว่า รัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร ในบางเรื่องมองจากตัวเองเป็นศูนย์กลางว่า ต้องมีบริการผู้สูงอายุ แต่ในบางเรื่องต้องมองออกไปว่า สังคมควรเป็นอย่างไร และในหลาย ๆ เรื่องก็มีความน่าสนใจจากการที่ได้รับฟังสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๑. การให้คำนิยามผู้สูงอายุ

ต้องมีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งตรงกับความเห็นของคณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สภาปฏิรูปแห่งชาติ ที่ได้เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญว่า ต้องมีการขยายอายุเกษียณหรือแก้ไขนิยามของผู้สูงอายุ เช่นเดียวกับการนิยามคำว่า ครอบครัวใหม่ที่ครอบครัวมิได้มีเพียงแค่พ่อแม่ ลูก แต่ครอบครัวอาจจะมีได้ทั้งพ่อคนเดียวกับลูกยายและหลาน หรือครอบครัวอาจจะมีแต่คนเพศเดียวกัน นิยามของผู้สูงอายุก็เช่นเดียวกันเพื่อรับกับสภาพที่เป็นจริงของผู้สูงอายุ

๒. การสร้างหลักประกันความมั่นคง

การสร้างรายได้ การทำงาน บางกลุ่มได้กล่าวถึงว่า มีโอกาสที่ผู้สูงอายุจะได้ทำงานในสถานประกอบการ เช่น มีระบบที่เรียกว่าโควตาซีสเต็ม (Quota System) ของคนพิการว่า ในหนึ่งร้อยคนต้องรับผู้สูงอายุสิบคน ร้อยคนต้องรับคนพิการหนึ่งคน ซึ่งสำหรับคนพิการนั้นมีการบัญญัติกฎหมายขึ้นมาใช้สำหรับคนพิการแล้ว ดังนั้น ในส่วนของผู้สูงอายุจำเป็นต้องมีกฎหมายบทบัญญัติบังคับไว้

๓. การกระจายอำนาจ

ต้องมีการกระจายอำนาจอย่างจริงจังไปสู่ท้องถิ่น เพราะการดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชนบท ผู้สูงอายุร้อยละ ๗๕ อยู่ในชนบท มีความใกล้ชิดชีวิตความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุมากกว่า จึงต้องมีการกระจายอำนาจอย่างจริงจัง มีงบประมาณเป็นของตนเอง สามารถจัดกิจกรรม มีพื้นที่สร้างสรรค์กิจกรรมของผู้สูงอายุ

๔. การจัดบริการสวัสดิการ

การจัดบริการสวัสดิการให้ครอบคลุม พอเพียง เป็นธรรม แล้วมิใช่การจัดบริการสวัสดิการเฉพาะผู้สูงอายุเท่านั้น แต่ต้องขยายรวมไปถึงการให้บริการตั้งแต่แรกเกิด เพื่อสร้างบุคคลเหล่านี้ขึ้นมาเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ โดยเริ่มต้นตั้งแต่วัยเด็ก วัยทำงาน จนถึงวัยสูงอายุ

๕. การมีพื้นที่สร้างสรรค์ของผู้สูงอายุ

ตั้งแต่ระดับชุมชน อำเภอ จังหวัด เพื่อให้มีพื้นที่ให้ผู้สูงอายุได้มารวมตัวกันทำกิจกรรมที่ช่วยในเรื่องของตนเอง ชุมชน สังคมว่า ยังขาดเหลืออะไร เช่น ในกรุงเทพฯ มีสวนสาธารณะกว้างขวาง มีสนามกีฬา เพราะฉะนั้น จะทำอย่างไรให้มีพื้นที่ในการรวมตัวต่าง ๆ เหล่านี้ในจังหวัดอื่น ๆ เพื่อให้ความสะดวกต่อการทำกิจกรรมของกลุ่มผู้สูงอายุ

๖. การเป็นเครือข่ายหรือการรวมตัวกันของผู้สูงอายุ

เป็นชมรม เป็นเครือข่ายเชื่อมโยงกันทั้งชุมชน ตำบล เมือง จังหวัด เมื่อสามารถมารวมตัวกันเชื่อมเครือข่ายกันได้แล้ว เช่น สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ที่สามารถรวมตัวกันได้ก็สามารถเพิ่มพลังในการจัดการตัวเองได้มากขึ้น เสียงที่สะท้อนออกมาก็จะดังมากขึ้น

๗. การเป็นกรรมการของผู้สูงอายุ

เช่น กรรมการชุมชน กรรมการในท้องถิ่น ควรต้องมีสัดส่วนสำหรับผู้สูงอายุและกำหนดเป็นกฎหมาย

นอกจากนี้ยังมีอีกหลายเรื่องที่น่าสนใจแต่ไม่สามารถนำมากล่าวได้ทั้งหมด และที่มีการกล่าวกันเกือบทุกกลุ่ม คือ ระบบการออม การมีกองทุนการออมเป็นหลักประกันความมั่นคงทางรายได้ของผู้สูงอายุ ในผู้สูงอายุจะกล่าวถึงมิติด้านสุขภาพ มิติด้านการศึกษา การเรียนรู้ ที่ควรให้ผู้สูงอายุได้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตเช่น การเรียนรู้ในเรื่องของการลงทุนต้องมีหลักสูตรหรือมีการเรียนการสอนที่สามารถสอนผู้สูงอายุได้ การสอนทักษะการวาดรูปสำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้นหรือการให้มีพื้นที่ของกลุ่มผู้สูงอายุในการสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต มิติด้านการพัฒนาเทคโนโลยีที่มีอยู่แล้ว เช่น กฎหมาย การเป็นกรรมการในชุมชนต่าง ๆ การมีกองทุนต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วให้มีการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะฉะนั้น ในทุกความเห็นของผู้เข้าร่วมสัมมนาคณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติจะรับทุกความเห็น แล้วนำไปจัดกลุ่มแยกออกเป็น ๒ เรื่อง คือ เรื่องที่สามารถนำไปสู่การบัญญัติในรัฐธรรมนูญ และเรื่องที่สามารถนำไปสู่การปฏิรูป หรือการพัฒนามาตรการกลไก การแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วหรือบัญญัติกฎหมายเพิ่มเติมรวมทั้งส่งข้อเสนอแนะไปถึงรัฐบาลว่า มาตรการ กลไก กฎหมายใดที่มีอยู่แล้วแต่รัฐบาลยังขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ เพราะฉะนั้น ทุกความคิด ทุกความเห็น ทุกเสียงของผู้เข้าร่วมสัมมนาจะนำไปสู่เส้นทางการยกร่างรัฐธรรมนูญ การปฏิรูป และการพัฒนามาตรการกลไกต่อไป และหากมีการเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นทุกท่านสามารถร่วมแสดงความคิดเห็นได้ หรือส่งจดหมายผ่าน

ตู้ ปณ. ๙๙๙ หรือฝากตัวแทนสมาชิกสภาปฏิรูปจังหวัด ซึ่งอาจมีประเด็นอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของ
การสัมมนาครั้งนี้ เช่น ประเด็นเรื่องของการศึกษา บางเรื่องมีความคาบเกี่ยวกับเรื่องอื่น ๆ เพื่อเป็นจุด
เปลี่ยนประเทศไทย เพื่ออนาคตที่ดีของประเทศไทย การสัมมนาในวันนี้มาถึงช่วงสุดท้าย ขอขอบคุณทุก
ท่านที่มีส่วนร่วม ในนามของผู้จัดการสัมมนาคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญและคณะกรรมการ
ปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สภาปฏิรูปแห่งชาติ ขอปิดการ
สัมมนาและขอให้ทุกท่านเดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

ภาคผนวก

รายละเอียดการแสดงความคิดเห็นของ ผู้เข้าร่วมสัมมนา

กลุ่ม ๑

๑. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหาเป็นอย่างไร

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๑ แสดงความเห็นว่าเป็นว่า ปัจจุบันการสื่อสารมีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ผู้สูงอายุจึงสามารถติดต่อสื่อสารกับเพื่อนได้ทางไลน์ และผู้สูงอายุยังมีกิจกรรมร่วมกันมากขึ้น รวมกลุ่มกันเป็นชมรมเพื่อทำกิจกรรม ออกกำลังกาย ทำให้มีสังคมและไม่ต้องอยู่คนเดียวที่บ้าน จิตใจมีความชื่นบาน สุขภาพกายดีขึ้น

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ยังเป็นปัญหาทางสังคมคือ

๑. คนส่วนใหญ่ขาดคุณธรรมและจริยธรรม กล่าวคือ ต้องสร้างให้สังคมไทยเป็นสังคมที่มีความมั่งคั่งทางด้านคุณธรรมจริยธรรมให้ได้

๒. ขาดระเบียบวินัย ขาดความรับผิดชอบต่อน้ำที่ สังคมจึงเกิดความวุ่นวายจึงควรแก้ไขตั้งแต่รากฐานคือ ครอบครัวต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก

๓. คนส่วนใหญ่ไม่มีความสนใจค้นคว้าหาความรู้ เด็กจึงไม่มีแบบอย่างที่ดีที่จะให้ความสนใจในการใฝ่หาความรู้ รักการอ่านหนังสือ จึงขาดการพัฒนาศักยภาพทางความรู้ จึงต้องสร้างให้คนไทยเป็นผู้มีความมั่งคั่งทางด้านความรู้ รู้จักใฝ่เรียน รักการอ่าน

๔. สินค้าต่าง ๆ น้ำมันมีราคาแพงมากขึ้นกว่าสมัยก่อน จึงต้องหาวิธีแก้ไขว่า ทำอย่างไรให้ต้นทุนในการผลิตสินค้าจะมีราคาถูกลง

๕. คนไทยเข้ามาทำงานในเมืองมากขึ้น และเข้ามาเป็นลูกจ้างบริษัทต่าง ๆ จึงควรส่งเสริมอาชีพดั้งเดิมของคนไทย เช่น อาชีพเกษตร ชวนา ให้มีการพัฒนาเป็นอาชีพหลักที่ทำรายได้ให้แก่ครอบครัว

๖. ประเทศไทยมีวัฒนธรรมที่งดงามต่างชาติให้การชื่นชมยอมรับ แต่คนไทยกลับทิ้งรากเหง้าวัฒนธรรมที่งดงามไป ขาดการปลูกฝังถ่ายทอดมายังเยาวชนรุ่นหลัง

ร.ต.ท. มีชัย ทวีสัตย์ รองประธานสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย เขต ๓ แสดงความเห็นว่าเป็นว่า ข้อดีของผู้สูงอายุในสังคมไทย คือ ชอบเข้าวัด รักษาศีล ภาวนา ทำบุญ ตักบาตร แต่ข้อเสียของสังคมคือ เมื่อผู้สูงอายุแสดงความเห็นหรือให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ คนรุ่นหลัง ๆ ไม่ค่อยให้ความเชื่อถือ

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๓ แสดงความเห็นว่าเป็นว่า สังคมไทยมีความเป็นอยู่แบบครอบครัวขยาย มีการเลี้ยงดูกันรุ่นต่อรุ่น มีความเอื้ออาทร ช่วยเหลือเผื่อแผ่เอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน แต่ปัจจุบันผู้สูงอายุไม่นิยมมีครอบครัว คนโสดมากขึ้น เกิดครอบครัวเดี่ยวมากขึ้นด้วยสาเหตุของความเป็นอยู่ ภาวะทางเศรษฐกิจ ครอบครัวขยายเริ่มหมดไปจากสังคม เกิดปัญหาตามมาคือ ครอบครัวแตกแยก บางครอบครัวพ่อทำหน้าที่เป็นทั้งพ่อและแม่ หรือแม่ทำหน้าที่เป็นทั้งแม่และพ่อ เด็กขาดความอบอุ่น ไม่มีตัวอย่างที่ดีให้เป็นแบบอย่าง เกิดปัญหาสังคมตามมา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องยาเสพติด ติดเกมส์ มั่วสุม ท้องก่อนแต่ง เพราะฉะนั้น ผู้สูงอายุต้องใช้ภูมิปัญญาของผู้สูงอายุ ช่วยกันคิดว่ามีสิ่งใดที่สามารถช่วยสังคมได้ จึงมีการกำหนดแผนพัฒนาผู้สูงอายุแห่งชาติซึ่งมีระยะเวลาในการดำเนินการ ๒๐ ปี ที่กำหนดไว้ ๕ ยุทธศาสตร์ มีการประเมินผลทุกห้าปีและจะทำให้ภาระผู้สูงอายุกลายเป็นพลังผู้สูงอายุได้

กลุ่ม ๑

๒. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๑ แสดงความเห็นในเรื่องสวัสดิการผู้สูงอายุว่า ผู้สูงอายุควรจะมีสวัสดิการแบบใด จะให้สังคมช่วยเหลือผู้สูงอายุอย่างไร เพราะประเทศไทยต่อไปจะเป็นสังคมผู้สูงอายุแต่ไม่ได้มีการเตรียมตัวเตรียมความพร้อมในการเป็นสังคมผู้สูงอายุที่ดีนัก ซึ่งส่วนที่เป็นปัญหาหลักคือ เรื่องสวัสดิการผู้สูงอายุ ได้แก่ เบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุจำนวน ๖๐๐ บาท ที่มีไม่เพียงพอกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน เพราะเมื่อดูจากเส้นความยากจนแล้วจะต้องมีรายได้ถึง ๒,๕๐๐ บาทต่อเดือน จึงจะพออยู่พอกินได้ เพราะฉะนั้น จึงเป็นสิ่งที่ควรช่วยกันหาทางแก้ไขว่า จะทำอย่างไรจึงจะสามารถดูแลผู้สูงอายุได้ หรืออาจต้องมีการออกแบบระบบขึ้นมาหนึ่งระบบ รวมกับการทำเรื่องการออมควบคู่กัน

นายสังคม มะลิจันทร์ ประธานชมรมผู้สูงอายุศูนย์บริการสาธารณสุข ๓๖ บุคคโล แสดงความเห็นว่าการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวต้องดูที่ความต้องการขั้นพื้นฐานของผู้สูงอายุ ซึ่งมีอยู่ ๓ อย่าง คือ

๑. ให้การดูแลเรื่องสุขภาพ ประกอบไปด้วยวิธีการป้องกันและวิธีการรักษา โดยวิธีการป้องกัน เช่น การออกกำลังกาย

๒. การให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีพอยู่ได้ เช่น บำนาญ ซึ่งถือว่าเป็นการประกันชราภาพอย่างหนึ่ง แต่ผู้ที่ไม่ได้เป็นข้าราชการ เมื่อเกษียณออกมาก็ต้องหาเลี้ยงตัวเอง จึงเป็นภาระอย่างหนึ่งที่จะต้องช่วยกันหาวิธีให้ผู้สูงอายุเหล่านั้นสามารถดำรงชีพอยู่ได้ ซึ่งปัจจุบันมีเบี้ยยังชีพที่รัฐจ่ายให้แก่ผู้สูงอายุแต่ไม่เพียงพอ

๓. การได้รับความยกย่อง ได้รับเกียรติเชิดชู เช่น การมอบเกียรติบัตร หรือมอบโล่ให้แก่ผู้สูงอายุที่ทำความคุณประโยชน์

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๓ แสดงความเห็นที่เห็นว่า รัฐควรให้การสนับสนุนในเรื่องงบประมาณแก่ผู้สูงอายุ เช่น งบประมาณจากกองสลาก เพื่อให้มีส่วนร่วมในการช่วยผู้สูงอายุทำให้ชุมชนเข้มแข็งและสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้

นายณรงค์ ปิ่นโต รองประธานสาขาสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย แสดงความเห็นที่เห็นว่า ผู้สูงอายุในปัจจุบันมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงแต่ขาดโอกาสในการประกอบกิจการหารายได้เพื่อยังชีพ จึงเสนอให้ตั้งศูนย์ของอำเภอหรือตำบลเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ เช่น ศูนย์ทอผ้า ศูนย์จักสานโดยใช้วัสดุจากท้องถิ่น หลังจากนั้นต้องมีการส่งเสริมด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์สินค้าต่าง ๆ ของศูนย์ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้สูงอายุสามารถสร้างรายได้และดำรงชีพอยู่ได้อย่างมีความสุข

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๕ แสดงความเห็นที่เห็นว่า ในอนาคตเมื่อมีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ชาวต่างชาติที่อยู่ในประเทศไทยจะมีสิทธิในการรักษาพยาบาลเช่นเดียวกันคนไทย ส่วนนี้อาจเป็นปัญหาต่อไป ที่ควรมีการแก้ไขหรือบัญญัติกฎหมายกำหนดสิทธิของชาวต่างชาติหรือไม่ อย่างไร

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๖ แสดงความเห็นที่เห็นว่า ในเรื่องของความเหลื่อมล้ำว่า การลดความเหลื่อมล้ำจะต้องสร้างภาคประชาชนให้มีความเข้มแข็ง ซึ่งสิ่งที่ทำให้ภาคประชาชนรวมถึงผู้สูงอายุด้วยแล้วมีความเข้มแข็งจะต้องมีกองทุน ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครอง ส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ พ.ศ. จะกำหนดให้กองทุนสำหรับผู้สูงอายุต้องกระจายไปสู่ท้องถิ่น จังหวัด มิใช่รวมอยู่ที่ส่วนกลางเพียงแห่งเดียว และจะต้องให้ผู้สูงอายุเข้าไปบริหารจัดการกองทุนดังกล่าว เพื่อให้สามารถเข้าถึงกองทุนได้ตามสิทธิ

ผู้แสดงความความคิดเห็นคนที่ ๗ เสนอความเห็นในเรื่องสิทธิและแนวทางพัฒนาบทบาทของผู้สูงอายุ ดังนี้

๑. ควรนำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาศึกษาเปรียบเทียบว่า ทั้งสองฉบับมีข้อบกพร่องอย่างไร ควรปรับปรุงในเรื่องใด

๒. ปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖

๓. ควรพิจารณาในเรื่องปณิญาผู้สูงอายุไทยและพันธสัญญาระหว่างประเทศ

๔. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ถึงสิทธิต่าง ๆ แก่ผู้สูงอายุ โดยเฉพาะพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖

๕. ทุกภาคส่วนต้องกำหนดนโยบายแผนหลักของผู้สูงอายุให้ชัดเจน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุ

๖. รมรณรงค์ปลูกฝังค่านิยมผู้สูงอายุตามวัฒนธรรมไทย

๗. ให้มีอาสาสมัครเข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องในการพัฒนาและให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ

๘. พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๑๑ (๓) กำหนดให้ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุน ในการประกอบอาชีพและการฝึกอาชีพที่เหมาะสม แต่ในความเป็นจริงผู้สูงอายุ ถูกเลิกจ้างเพราะอายุมาก หรือถูกปฏิเสธในการรับเข้าทำงานเพราะมองว่า ทำงานไม่คุ้มค่าจ้าง ขณะเดียวกัน ในด้านกฎหมายแรงงานผู้สูงอายุไม่ได้รับความคุ้มครองเช่นเดียวกับแรงงานสตรีและเด็ก

ในส่วนของพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ กำหนดให้ผู้ประกันตนส่งเงินเข้ากองทุน ประกันแต่ต้องมีอายุไม่เกิน ๕๕ ปีบริบูรณ์ ทำให้ผู้สูงอายุไม่สามารถเป็นผู้ประกันตนและไม่ได้สิทธิเงินบำนาญ ชราภาพจากกองทุนประกันสังคม

๙. ส่งเสริมการทำงานของผู้สูงอายุโดยขยายอายุเกษียณของผู้สูงอายุออกไปเป็น ๖๕ ปีบริบูรณ์

ผู้แสดงความความคิดเห็นคนที่ ๘ แสดงความเห็นเห็นว่า พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้สิทธิแก่ ผู้สูงอายุไว้ ๑๓ ข้อ แต่ในทางปฏิบัติผู้สูงอายุไม่ได้รับสิทธินั้นเต็มที่ตามที่กฎหมายให้สิทธิ เพราะความไม่ทั่วถึง ความไม่เป็นธรรม และถูกเลือกปฏิบัติ ส่วนหนึ่งเพราะขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีบางคนไม่ทราบถึงสิทธิที่มีอยู่ อีกส่วนหนึ่งคือ ขาดการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ดังนั้น หากเอาจริงเอาจังปฏิบัติตามกฎหมายอย่าง เคร่งครัดก็จะเป็นการช่วยเหลือและพัฒนาผู้สูงอายุได้อีกทางหนึ่ง และในเรื่องของคลังผู้สูงอายุก็เป็นอีกทางหนึ่ง ที่จะต้องช่วยกันสร้างให้กลุ่มผู้สูงอายุมีความเข้มแข็งด้วย

ผู้แสดงความความคิดเห็นคนที่ ๙ แสดงความเห็นเห็นว่า ควรมีการรณรงค์ให้ผู้สูงอายุออกกำลังกาย เพื่อช่วย ลดความเจ็บป่วย และทำให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพจิตที่ดี

ผู้แสดงความความคิดเห็นคนที่ ๑๐ แสดงความเห็นเห็นว่า สหพันธ์ชมรมผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร ต้องมีหน้าที่ ในการติดตาม ดูแล ให้กลุ่มผู้สูงอายุได้รับประโยชน์จากสิทธิต่าง ๆ ที่ผู้สูงอายุพึงได้ให้ได้มากที่สุด

กลุ่ม ๑

๓. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๑ เสนอความเห็นในเรื่องเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุว่า อยากให้กำหนดเรื่องเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไว้ในรัฐธรรมนูญว่า “ผู้สูงอายุทุกคนมีสิทธิได้รับบำนาญพื้นฐานที่ไม่น้อยกว่าเส้นความยากจน” ซึ่งบำนาญพื้นฐานนี้แตกต่างจากเบี้ยยังชีพ ต้องมีจำนวนที่เพียงพอต่อการดำรงชีพโดยอ้างอิงจากเส้นความยากจน

ประเด็นต่อมา คือ เรื่องของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (กผส.) ที่ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุ แต่จะเห็นว่าคณะกรรมการดังกล่าวไม่มีอำนาจในเชิงสั่งการ ดังนั้น จึงอยากให้คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติมีอำนาจในเชิงสั่งการมากกว่าให้ความเห็น และสามารถดำเนินการในทางที่ให้ผลเป็นรูปธรรม

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๒ แสดงความเห็น ว่า ควรมีระบบการเตรียมความพร้อมของสังคมไทยในการเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยกำหนดไว้เป็นหลักใหญ่ ๆ

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๓ แสดงความเห็นในเรื่อง การรักษาพยาบาลของผู้สูงอายุว่า ผู้สูงอายุและผู้พิการควรมีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลใดก็ได้ที่ใกล้กับที่อยู่อาศัยไม่ว่าจะเป็นโรงพยาบาลรัฐหรือเอกชน

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๔ แสดงความเห็น ว่า ควรมีการกำหนดในรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับเรื่องของผู้สูงอายุว่า “ผู้สูงอายุเป็นผู้นำของสังคม อยู่อย่างมีศักดิ์ศรี สง่างามและมีความสุข”

กลุ่ม ๒

๑. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหาเป็นอย่างไร

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๑ แสดงความเห็นเห็นว่า สิ่งที่ดีสำหรับสังคมไทยคือ มีสถาบันให้ยึดเหนี่ยว ทำให้คนเห็นและรักในสิ่งเดียวกัน แต่ขณะเดียวกันสิ่งที่เป็นปัญหาคือ ความคิดความเห็นที่แตกแยกอย่างร้ายลึก คนมีความเห็นแก่ตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ความรักประเทศชาติหรือการทำสิ่งใดเพื่อส่วนรวมค่อนข้างน้อย

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๒ แสดงความเห็นเห็นว่า สังคมไทยและสังคมผู้สูงอายุมีความแตกต่างหลายอย่าง เช่น แตกต่างในเรื่องการศึกษา ฐานะความเป็นอยู่ ความนึกคิด ความเชื่อถือทางศาสนาแต่ในขณะเดียวกันทุกคนมีความปรารถนาที่จะอยู่กันอย่างมีความสุขในสังคมและมีความรักความผูกพันกันในครอบครัว ได้รับการเคารพนับถือจากสังคม

ดังนั้น หากจะแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุในสังคมไทยสามารถแบ่งได้เป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มที่หนึ่ง เป็นกลุ่มที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้และพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่น กลุ่มที่สอง คือ กลุ่มที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้แต่ไม่พร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่น และกลุ่มที่สาม คือ กลุ่มที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากสุขภาพ ฐานะ และความรู้ เพราะฉะนั้น ความดีและความไม่ดีจึงย่อมแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับ การได้รับการอบรมหรือจิตใจของแต่ละบุคคล

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๓ แสดงความเห็นเห็นว่า สังคมไทยในอดีตมีความโอบอ้อมอารี สามัคคีรักใคร่ แต่ปัจจุบันเกิดความขัดแย้ง แบ่งเป็นฝักฝ่าย ทำให้สังคมแตกแยก ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมา

ในส่วนที่เป็นปัญหาของผู้สูงอายุเห็นว่า ผู้สูงอายุบางรายถูกละเลยทอดทิ้ง ปล่อยให้อยู่คนเดียวตามลำพัง ขาดความรู้และข้อมูลข่าวสารเพราะไม่มีโอกาสได้ออกไปพบปะผู้คนภายนอกหรือเพื่อนบ้าน เมื่อได้มีการเชิญชวนให้ผู้สูงอายุมาทำกิจกรรมร่วมกันก็ทำได้แค่ชั่วคราวเพราะเมื่อมีการทำกิจกรรมในด้านการเลี้ยงชีพแต่ไม่สามารถหาตลาดที่จะจำหน่ายสินค้าออกไปได้

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๔ แสดงความเห็นเห็นว่า ในอนาคตสังคมไทยจะกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุ แต่ในขณะเดียวกันอัตราการเกิดของเด็กกลับมีน้อยลงที่จะมาช่วยทดแทนแรงงานเดิมที่มีวัยสูงขึ้น ทำให้เกิดการขาดแคลนแรงงาน ตรงนี้จะก่อให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจตามมา รวมถึงเรื่องการดูแลครอบครัวซึ่งเดิมครอบครัวมีลูกหลานเป็นผู้ช่วยดูแล อีกทั้ง เมื่อผู้สูงอายุปลดเกษียณจะทำให้ผู้สูงอายุขาดรายได้ทำให้มีรายได้น้อยไม่เพียงพอในการเลี้ยงชีพ ปัญหาทางสังคมจึงตามมา เกิดการทอดทิ้ง ตรงนี้จึงเป็นปัญหาสำคัญที่จะต้องช่วยกันวางแผนแก้ไขปัญหาดังกล่าว ถึงแม้จะมีพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ แต่ก็ใช้อย่างจำกัด จึงควรมีการแก้ไขกฎหมายผู้สูงอายุด้วย

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๕ แสดงความเห็นเห็นว่า สังคมไทยในปัจจุบันเป็นสังคมที่แตกแยก แต่ยังมีหวังเพราะคนไทยเป็นคนอะลุ่มอล่วยกัน ยังสามารถพูดคุยเพื่อปรับความเข้าใจกันได้

อีกประการหนึ่ง คือ ในชุมชนแออัดที่เต็มไปด้วยปัญหายาเสพติด ก็เป็นปัญหาที่รัฐบาลควรให้ความสนใจเป็นอันดับต้น ๆ เพราะยาเสพติดเริ่มมีมากขึ้นเรื่อย ๆ และจะมีมากต่อไปในอนาคตหากไม่ได้รับการปราบปรามที่จริงจัง

กลุ่ม ๒

๒. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๑ แสดงความเห็นเห็นว่า สืบเนื่องจากกลุ่มผู้สูงอายุแบ่งออกเป็นสามกลุ่ม คือ กลุ่มที่ช่วยเหลือตัวเองได้และพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่น กลุ่มที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้แต่ไม่พร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่น และกลุ่มที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ จึงอยากให้ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ช่วยกันสำรวจว่า ผู้สูงอายุเหล่านี้มีจำนวนเท่าใด ภายในตำบลนั้น ๆ หรือในหมู่บ้านนั้น ๆ เพื่อจะได้ นำผู้สูงอายุเหล่านั้นมาให้ความรู้ ให้ความช่วยเหลือด้านการแพทย์ และเป็นแนวทางในการพัฒนาสังคมต่อไป

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๒ แสดงความเห็นเห็นว่า กลุ่มผู้สูงอายุที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้และพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่น กลุ่มคนเหล่านี้มีการศึกษา ประสบการณ์ และเวลา มีความพร้อมที่จะช่วยเหลือสังคม จึงควรแยกกลุ่มบุคคลเหล่านี้ออกมาเป็นกลุ่มเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการทำคุณประโยชน์ รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ จึงควรส่งเสริมว่าจะใช้ผู้สูงอายุที่มีศักยภาพกลุ่มนี้อย่างไร ใช้ที่ไหน ใช้เมื่อไหร่ และในขณะนี้กรมการปกครอง ได้มีการดำเนินการในเรื่องของการพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการหมู่บ้าน กล่าวคือ มีโรงเรียน คณะกรรมการหมู่บ้าน ๑ อำเภอ ๑ โรงเรียน จึงควรใช้การพัฒนาในด้านนี้เชื่อมโยงกันในระดับอำเภอกำหนดเป็นหลักสูตร หรืออาจกำหนดให้มีการเชื่อมโยงกันทั่วประเทศ

นางอุบล หลิมสกุล ในฐานะผู้อำนวยการความสะอาดกลุ่ม ให้ข้อสังเกตว่า จากการที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้มีพระราชเสาวนีย์เกี่ยวกับการนำผู้สูงอายุที่ยังมีความรู้ความสามารถมาช่วยงานเพื่อประโยชน์ต่อสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงได้รวบรวมบุคคลที่เกษียณอายุแล้วแต่ยังมีความต้องการจะทำงานเพื่อบ้านเมืองและยังมีศักยภาพมารวมกัน ซึ่งได้รวบรวมไว้ ๒๒ สาขาวิชาชีพและมีการจัดพิมพ์เผยแพร่ไว้ งานใดที่ต้องการจะใช้ปัญญาของผู้สูงอายุสามารถเชิญผู้สูงอายุเข้าไปช่วยงานได้ ดังนั้น เมื่อมีคลังปัญญาของผู้สูงอายุดังกล่าวแล้ว หากอำเภอใดต้องการจัดทำหลักสูตรใด ก็สามารถนำผู้สูงอายุเหล่านี้ที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาชีพเข้าไปช่วยงานในชุมชนในท้องถิ่นได้ ทั้งนี้ มีหลายหน่วยงานที่สร้างคลังปัญญา อาทิเช่น กรมอนามัย หรือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ บุคคลเหล่านี้จะช่วยเหลืองานในระดับชุมชนหรือเป็นที่ปรึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือท้องถิ่น ช่วยสอนภาษาอังกฤษ เป็นต้น

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๓ แสดงความเห็นเห็นว่า อยากให้การบริการสาธารณสุขมีการอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุด้วย เช่น บันไดของรถเมล์ที่สูงเกินไปสำหรับผู้สูงอายุ จึงอยากให้การปฏิรูประบบการบริการสาธารณสุขต่าง ๆ คำนึงถึงผู้สูงอายุประกอบด้วย

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๔ แสดงความเห็นเห็นว่า เสนอให้มีการปฏิรูปพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งปัจจุบันมีคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย (คปก.) ได้นำเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครอง ส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ พ.ศ. ซึ่งจะมีการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายสวัสดิการผู้สูงอายุให้เหมาะสมเพียงพอต่อการดูแลผู้สูงอายุ

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๕ แสดงความเห็นเห็นว่า สืบเนื่องจากการที่ผู้สูงอายุรายได้ไม่มีเพียงพอแก่การยังชีพ บุคคลดังกล่าวจึงควรได้รับสิทธิในการคุ้มครองการไม่มีที่อยู่อาศัยโดยรัฐบาลจะต้องช่วยเหลือดูแลให้บุคคลเหล่านี้มีที่อยู่อาศัยที่พอสมควรได้

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๖ แสดงความเห็นเห็นว่า ผู้สูงอายุยังต้องมีการพัฒนาความรู้ในด้านต่าง ๆ เพราะผู้ที่รับผิดชอบในการศึกษาหรือการให้ความรู้แก่ผู้สูงอายุยังไม่มีองค์กรหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านนี้โดยตรง เช่น หลักสูตรของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) บางตัวที่เปิดก็ไม่ใช่ว่าความต้องการหรือไม่เหมาะสมกับผู้สูงอายุที่ต้องการจะเรียน หรือเคยมีแนวคิดเรื่องมหาวิทยาลัยที่สามสำหรับผู้สูงอายุแต่ก็ไม่มีดำเนินการใด ๆ ต่อ จึงอยากเสนอให้มีแหล่งการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต และอีกประเด็นหนึ่ง คือการเตรียมตัวเพื่อเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ ควรต้องมีการเตรียมตัวตั้งแต่วัยเด็กที่ต้องรู้จักการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพไปจนถึงวัยเกษียณ

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๗ แสดงความเห็นเห็นว่า อยากเห็นการปฏิรูปที่คนไทยรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา และต้องให้ผู้สูงอายุมีความเข้มแข็ง มีที่อยู่อาศัย ต้องมีการสร้างหลักประกันทางการเงินให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุควรได้อยู่กับครอบครัว มีรายได้ มีความมั่นคง ได้รับการคุ้มครองส่งเสริมในด้านการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๘ แสดงความเห็นเห็นว่า ผู้ยากจนเป็นสิ่งสำคัญโดยเฉพาะผู้สูงอายุที่เป็นผู้ยากไร้นั้นมีมากมาย จึงเสนอให้ผู้สูงอายุได้เงินเพื่อเป็นค่าดำรงชีพวันละ ๑๐๐ บาท หรือ เดือนละ ๓,๐๐๐ บาท ผู้ยากไร้ก็จะพออยู่ได้ แต่ผู้ที่มีรายได้พอสมควรหรือคนรายนั้นจะไม่ได้รายได้นี้ เพราะงบประมาณอาจมีไม่เพียงพอ นอกจากนี้ คนวัยทำงานที่ใช้แรงงานและยากจนก็ควรต้องมีรายได้ในส่วนนี้

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๙ แสดงความเห็นเห็นว่า ควรมีรัฐสวัสดิการ เพื่อให้ประชาชนทุกคนมีรายได้ที่สามารถดำรงชีพได้อย่างพอเพียง โดยจัดทำบัญชีสำหรับผู้สูงอายุแบ่งออกเป็นช่วงอายุที่จะได้รับเงินสวัสดิการดังนี้ บัญชีที่หนึ่ง กำหนดบุคคลอายุ ๖๐ – ๗๐ ปี บัญชีที่สอง กำหนดบุคคลอายุ ๗๐ – ๘๐ ปี บัญชีที่สาม กำหนดบุคคลอายุ ๘๐ – ๙๐ ปี บัญชีที่สี่ กำหนดบุคคลอายุ ๙๐ – ๑๐๐ ปี บัญชีที่ห้า กำหนดบุคคลอายุตั้งแต่ ๑๐๐ ปีขึ้นไป แล้วดำเนินการทำวิจัยหาจำนวนผู้สูงอายุในกลุ่มนั้น ๆ คิดคำนวณค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่จะสามารถทำให้ผู้สูงอายุอยู่ดีกินดี เป็นที่พึงพาของครอบครัวได้

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๑๐ แสดงความเห็นเห็นว่า ควรยกเลิกบ้านพักคนชรา เพื่อให้ผู้สูงอายุได้อาศัยอยู่กับครอบครัว นอกจากนี้ การให้บริการทางด้านการแพทย์ในกรณีฉุกเฉินแก่ผู้สูงอายุ ควรจะมีรถฉุกเฉินสำหรับผู้สูงอายุที่อยู่ตัวคนเดียว หรือกำหนดให้ในแต่ละชุมชนต้องมีการตั้งแหล่งฉุกเฉินหรือมีหน่วยเฝ้าระวังเพื่อให้บริการแก่ผู้สูงอายุ

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๑๑ แสดงความเห็นเห็นว่า ควรกระจายอำนาจลงสู่ท้องถิ่นและให้ผู้สูงอายุมีบทบาทในการเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น อีกทั้ง รัฐพึงจะต้องมีการกำหนดกรอบมาตรฐานการใช้งบประมาณของท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุให้มีความชัดเจน สามารถตรวจสอบได้ อย่าให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฉกฉวยผลประโยชน์จากงบประมาณที่จะให้แก่ผู้สูงอายุไปเป็นผลประโยชน์ของตัวเอง

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๑๒ แสดงความเห็นถึงเรื่อง สิทธิในการเบิกยาของผู้สูงอายุสำหรับโรคที่เกิดขึ้นตามวัยของผู้สูงอายุ เนื่องจากยาที่ผู้สูงอายุใช้ส่วนใหญ่เป็นยานอกบัญชียาหลักที่จะต้องมีการจ่ายเงินเพิ่มเติม ผู้สูงอายุจึงควรได้รับสิทธิในการดูแลรักษาพยาบาล โดยรัฐให้การสนับสนุนค่ารักษาพยาบาลแก่ผู้สูงอายุที่เป็นโรคที่เกิดขึ้นตามวัยของผู้สูงอายุหรือเป็นโรคที่เกิดจากความเสื่อมของผู้สูงอายุ

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๑๓ แสดงความเห็นเห็นว่า ควรจัดสรรภาษีท้องถิ่น ภาษีจากเหล้า บุหรี่ให้แก่ผู้สูงอายุ

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๑๔ แสดงความเห็นว่าเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ แต่ปัญหา คือ สิทธิของผู้สูงอายุที่ยังมีผู้สูงอายุบางคนที่ไม่ทราบถึงสิทธิของผู้สูงอายุที่ตนเองมีสิทธิได้รับตามพระราชบัญญัติ ผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๑๑ ที่กำหนดไว้ ๑๓ ข้อ เช่น การลดหย่อนค่าภาษี การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ ของรัฐ การซื้อตั๋วของผู้สูงอายุครึ่งราคา ที่ผู้สูงอายุยังขาดความเข้าใจทำให้ไม่สามารถใช้สิทธิของตนเองได้อย่าง ถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในมาตรา ๑๑ (๑๑) การจ่ายเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ซึ่งมองว่าเป็นการสงเคราะห์ผู้สูงอายุมากกว่าเป็นเรื่องสวัสดิการที่จะให้แก่ผู้สูงอายุ ดังนั้น ในเรื่องของเบี้ยยังชีพ ควรเปลี่ยนทัศนคติเพื่อให้ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทางรายได้ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นบางท่านให้ข้อเสนอแนะว่า ควรเปลี่ยนชื่อเบี้ยยังชีพ เพราะมองว่าการให้เบี้ยยังชีพเป็นการให้การสงเคราะห์ผู้สูงอายุ จึงควรเปลี่ยนชื่อเป็น “เบี้ยบำนาญ” “เบี้ยกตัญญู” หรือ “เบี้ยผู้สูงอายุ” น่าจะมีความเหมาะสมมากกว่า

นอกจากนี้ การจ่ายเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุควรเปลี่ยนจากเดิมที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้จ่าย เพื่อป้องกันมิให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำผลประโยชน์ส่วนนี้มาเป็นนโยบายหาเสียง อีกทั้งเมื่อ ผู้สูงอายุมีอายุครบ ๕๙ ปีบริบูรณ์ แล้วไม่ไปลงทะเบียนจะไม่ได้สิทธิในการรับเบี้ยยังชีพเมื่ออายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ สิทธิของผู้สูงอายุที่จะได้รับเบี้ยยังชีพในปีแรกจะหายไปหนึ่งปีเมื่ออายุครบ ๖๐ ปี เพราะมิได้ลงทะเบียนเป็นผู้สูงอายุ จึงอยากให้จัดระบบใหม่ เช่น เมื่อมีอายุครบ ๖๐ ปี รัฐต้องจัดเบี้ยยังชีพให้ผู้สูงอายุทันทีอาจทำโดย ผ่านบัญชีธนาคารแต่ไม่ต้องผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือให้ทางจังหวัดหรือสำนักงานพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๑๕ แสดงความเห็นว่าเป็นผู้สูงอายุมีสุขภาพแข็งแรงมากขึ้นและ ขณะเดียวกันก็เป็นผู้ผ่านประสบการณ์ต่าง ๆ มาอย่างยาวนาน จึงควรมีการแก้ไขอายุของการเกษียณให้ขยาย ออกไปเป็นเกษียณที่อายุ ๖๕ ปีบริบูรณ์ และควรให้นายจ้างหรือผู้ว่าจ้างให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุที่จะให้ทำงาน ต่อไป เพราะในระบบเศรษฐกิจโลกปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงผู้สูงอายุที่จะเกษียณอายุจากอายุ ๖๐ ปี เป็น ๖๕ ปี หรือบางประเทศกำหนดไว้ถึงอายุ ๗๐ ปี หรือในประเทศไทยฝ่ายตุลาการก็มีการแก้ไขแล้วให้เกษียณอายุ ราชการที่ ๗๐ ปีบริบูรณ์ อีกทั้งยังเป็นการช่วยลดแทนแรงงานที่ขาดแคลนเพราะอัตราการเกิดในปัจจุบันมีแนวโน้ม ที่ลดลง

กลุ่ม ๒

๓. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๑ แสดงความเห็นว่ายากให้รัฐจัดสวัสดิการที่อยู่อาศัย การรักษาพยาบาล การขนส่ง การประกันสังคม ตลอดจนการบริการต่าง ๆ อย่างสมเหตุสมผล โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติและเพิ่มจากที่มีอยู่ให้เพียงพอหรืออาจให้บริการในด้านระบบขนส่งมวลชนแก่ผู้สูงอายุฟรีโดยไม่ต้องให้ผู้สูงอายุเสียค่าใช้จ่าย

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๒ แสดงความเห็นว่ายาก นอกจากการบริการต่าง ๆ ดังที่ได้มีการแสดงความคิดเห็นข้างต้นแล้ว ควรมีการเพิ่มในเรื่องของสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เข้ามาด้วยเพราะผู้สูงอายุไม่สามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ เหล่านั้นได้ ดังนั้น ในการจัดระบบการบริการต่าง ๆ ของรัฐ จึงควรคำนึงถึงการเข้าถึงหรือการใช้บริการของผู้สูงอายุประกอบด้วย

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๓ แสดงความเห็นว่ายาก สืบเนื่องจากการออมเป็นสิ่งสำคัญในอนาคตที่ครอบครัวและตนเองมีกินมีใช้ ดังนั้น รัฐธรรมนูญจึงควรบัญญัติส่งเสริมให้มีการออมหรือกำหนดเป็นบทบังคับแก่ประชาชนทุกคน อันจะเป็นประโยชน์สืบเนื่องต่อไปในอนาคตและลดภาระงบประมาณของรัฐทางหนึ่ง

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๔ แสดงความเห็นในเรื่อง ของการทำงานของผู้สูงอายุว่า รัฐธรรมนูญควรมีการกำหนดในเรื่องของการรับผู้สูงอายุเข้าทำงานเช่นเดียวกับที่ได้มีการกำหนดไว้สำหรับคนพิการ

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๕ แสดงความเห็นว่ายาก รัฐควรคำนึงถึงการออกแบบผังเมืองเพื่อผู้คนทุกวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้สูงอายุที่ต้องใช้สถานที่ต่าง ๆ ตั้งแต่เดินทางออกจากบ้านจนถึงจุดหมายปลายทาง ควรมีการพัฒนา ระบบ บริการ และการออกแบบผังเมืองที่เอื้อต่อการใช้ของผู้สูงอายุ

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๖ แสดงความเห็นว่ายาก ควรกำหนดบทบาทหน้าที่หรือกำหนดมาตรการใด ๆ เพื่อให้สิทธิแก่ผู้สูงอายุ เช่น ผู้สูงอายุต้องได้รับการดูแลจากครอบครัวจึงต้องระบุหน้าที่ของครอบครัวไว้ในรัฐธรรมนูญ หรือการจัดสถานที่ต่าง ๆ สำหรับผู้สูงอายุต้องมีการกำหนดเป็นมาตรการ เช่น ให้มีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุก็ต้องมีการกำหนดมาตรการไว้

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๗ แสดงความเห็น ดังนี้

๑. รัฐควรส่งเสริมสนับสนุนการรวมตัวของผู้สูงอายุในทุกระดับทั้งในชุมชน หมู่บ้าน ตำบล
๒. รัฐควรส่งเสริมสนับสนุนให้เพิ่มพูนศักยภาพของคนในวัยทำงาน
๓. บุตรควรมีหน้าที่ในการดูแลผู้สูงอายุ

กลุ่ม ๓

๑. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหาเป็นอย่างไร

นางจันทรา ปิตรชาติ กรรมการบริหารและற்றுญิกมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เสนอความเห็น

๑. บรรทัดฐานปัจจุบันของสังคมไทยอยู่ในสภาวะอ่อนแอ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ของเก่าได้ล่มสลายไปแล้ว ก็ว่าได้ ดังคำกล่าวที่ว่า “ซื้อกินไม่หมด คดกินไม่นาน” ที่คนในสังคมได้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ แต่สังคมในปัจจุบันมีความนิยมในเรื่องอำนาจเงินและความเด่นดัง จึงเสนอแนะให้นำค่านิยม ๑๒ ประการของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) มาเป็นหลักสูตรในการพัฒนาบุคลิกภาพโดยเน้นที่เยาวชนเป็นหลัก

๒. ในการเลือกตั้งแต่ละครั้งผ่านทางพรรคการเมืองไม่เคยทราบถึงประวัติการศึกษาและประวัติการทำงานของเจ้ากระทรวง จึงขอเสนอให้มีการเลือกตั้งรัฐมนตรีว่าการของแต่ละกระทรวง และรัฐมนตรีเหล่านี้จะเป็นผู้เลือกนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี ขึ้นมา

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๒ แสดงความเห็น

๑. สังคมไทยที่ผันในอนาคตอยากให้เป็นสังคมที่ครอบครัวมีความเข้มแข็ง เพราะเนื่องจากปัจจุบันสถาบันครอบครัวมีความล้มเหลว

๒. อยากเห็นชุมชนเข้มแข็งเพราะต้องการให้รากเหง้าทางวัฒนธรรมได้กลับคืนมา

๓. อยากให้สังคมไทยเป็นสังคมที่มุ่งเน้นในเรื่องศักดิ์ศรีของความเป็นคน กล่าวคือ ความเป็นคนไทยในปัจจุบัน พวกเราเป็นตัวของตัวเองหรือไม่ เพราะปัจจุบันผู้ใหญ่ไม่เป็นแบบอย่างที่ดี ผู้ใหญ่ทำสังคมไทยล่มสลาย มีนักเรียนถามตนเองว่า ตนเองมีปัญหาตั้งบ่อนเถื่อนหรือขายเหล้าเถื่อนหรือไม่ หรือมีปัญหาเป็นเจ้ามือหวยหรือค้าของเถื่อนหรือไม่ เพราะข้างโรงเรียนตัวเองเต็มไปด้วยเหล้า เหล้านี้เป็นข้อเท็จจริง ตนเองจึงอยากเห็นสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นในสังคมไทยที่เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งทางปัญญาโดยใช้ทุนทางสังคม ทุนทางวัฒนธรรมขับเคลื่อนแต่สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นไม่ได้หากวิถี วัฒนธรรมประชาธิปไตยอย่างถูกต้องไม่นำมาปฏิบัติใช้อย่างจริงจัง จึงเห็นว่าสังคมไทยน่าจะเป็นสังคมที่มีวัฒนธรรมประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง

นายชนน ไกรนุช นายทะเบียนสาขาสมาคมผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย กลุ่มเขตที่ ๓ และชมรมผู้สูงอายุชุมชนหมู่บ้านปิ่นทอง ๓ แสดงความเห็น สังคมไทยในอดีตไม่เคยมีที่ครู อาจารย์ขอมิเพศสัมพันธ์กับลูกศิษย์เพื่อแลกกับเกรด ไม่เคยได้ยินว่าพอนาลูกมาเป็นเมีย สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าสังคมไทยในปัจจุบันล้มเหลว ไม่มีหลักธรรมะใด ๆ ให้ยึดถือ ตนเห็นว่า ควรมีหลักธรรมะเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวให้กับสังคม คือ

๑. หลักนิติธรรม กล่าวคือ นิติคือความเป็นธรรมทางด้านกฎหมาย ในความผิดเดียวกันในบางครั้งได้รับความเป็นธรรมไม่เท่ากัน

๒. มนุษยธรรม กล่าวคือ มนุษย์ต้องเอื้ออำนวยให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้สภาพของความเป็นมนุษย์ดีขึ้น

๓. ศีลธรรม กล่าวคือ ศีลธรรมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปมาก ประกอบกับเมื่อย้อนไปถึงที่มาของเหล่านีโรงเรียน ครูบาอาจารย์ที่เป็นต้นแบบได้ ตอนนี้อยู่สามารถเป็นต้นแบบได้แล้ว เพราะฉะนั้น การปฏิรูปจึงต้องปฏิรูปที่คนว่า จะต้องทำอย่างไร

จึงอยากฝากในเรื่องของธรรมะว่า ถ้าทุกคนมีธรรมะจะเกิดแนวโน้มที่ดีขึ้นเพราะสังคมไทยในปัจจุบันไม่มีหลักยึดในเรื่องธรรมะ

นางสาวอุบล ร่มโพธิ์ ทองจากศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จังหวัดสมุทรปราการ แสดงความเห็น ว่า ผู้สูงวัยในสังคมขาดการยอมรับในสังคมชุมชนบางส่วน ทำให้ผู้สูงอายุเป็นโรคซึมเศร้า ดังนั้น สิ่งที่ยากจะฝากกับชุมชนคือ การเป็นผู้นำชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ว่าเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องมีสถานที่ให้ผู้สูงวัยได้พบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านมา เพราะจิตใจของผู้สูงอายุเป็นสิ่งที่เปราะบางและต้องการการยอมรับจากสังคม ชุมชน และครอบครัว

สิ่งที่ดีคือ ผู้สูงอายุมียังมีโอกาสได้เข้าถึงการบริการของรัฐ คือ เบี้ยยังชีพ ๖๐๐ บาท แต่จะอย่างไรให้ผู้สูงอายุมีรายได้เพียงพอต่อการยังชีพในปัจจุบัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล ควรคำนึงถึงการสร้างงาน สร้างชุมชน ให้ผู้สูงอายุมีสถานที่ได้พบปะพูดคุย

นายวิจิตร เทพเพชรรัตน์ ข้าราชการเกษียณกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกรรมการสมาคมคลังปัญญาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย แสดงความเห็น ว่า สิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญกับเยาวชน คือ คำสอนของผู้ใหญ่ที่ได้เล่าถึงสิ่งที่ดีและสิ่งที่ไม่ดี ดังนั้น การเชื่อมความสัมพันธ์ที่เป็นช่องว่างระหว่างวัยจะเป็นสิ่งที่ช่วยเหลือให้สังคมไทยมีความสุข ลดความแตกแยกสร้างความปรองดองและความยั่งยืนของสังคมได้

คุณอุบลภัฏ วรณสังข์ กรรมการสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย แสดงความเห็น ว่า สิ่งที่ดีของสังคมไทยคือ ให้การยกย่อง ให้ความเคารพนับถือกับผู้สูงอายุในการเป็นผู้นำครอบครัวหรือผู้นำชุมชน แต่สิ่งที่เป็นปัญหาคือ เมื่อผู้สูงอายุได้รับเกียรติเช่นนั้น ผู้สูงอายุเหล่านั้นมีศักยภาพดีพอสำหรับการยกย่องเช่นนั้นหรือไม่ ดังนั้น ผู้สูงอายุจึงควรต้องทำให้ตัวเองมีคุณภาพชีวิตที่ดีโดยการมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี จึงต้องมีการฝึกฝนและพัฒนา ดังนั้น สิ่งที่สามารถช่วยได้คือ การมีชมรมผู้สูงอายุเพื่อเข้ามารวมกลุ่ม แสดงความคิดเห็น และมีกิจกรรมร่วมกัน ทำให้สามารถรู้ปัญหาของชุมชนหรือกลุ่มและสามารถช่วยกันแก้ไขปัญหาได้ มีการจัดกิจกรรมการออกกำลังกายร่วมกัน อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เป็นปัญหาในการตั้งชมรมผู้สูงอายุคือ งบประมาณที่ไม่เพียงพอ เพราะเมื่อตั้งขึ้นเป็นชมรมแล้วจะต้องมีการจัดกิจกรรมซึ่งจะต้องมีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จึงอยากให้เกิดความชัดเจนในเรื่องงบประมาณสนับสนุนว่า เมื่อตั้งเป็นชมรม มีสมาชิก มีคณะกรรมการ มีกิจกรรม มีการดำเนินการที่เป็นมาตรฐานแล้ว ควรมีงบประมาณจัดสรรให้แก่ชมรมเหล่านั้น เพราะเมื่อผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีแล้ว จะช่วยในเรื่องของครอบครัว ชุมชน อันจะสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่ผ่านมาได้

นายเสถียร เสถียรวงศ์นุชา เลขาธิการสาขาสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยประจำจังหวัดนครปฐม แสดงความเห็น ว่า อยากฝากเรื่องการจัดสรรงบประมาณถึงกระทรวงมหาดไทยให้สนับสนุนงบประมาณแก่ผู้สูงอายุให้เต็มที่ เช่น เทศบาลอำเภอสามพรานที่เมื่อมีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเป็นประจำทุกเดือนไม่สามารถจัดหาอาหารมาเลี้ยงผู้ร่วมประชุมได้เพราะอ้างว่าสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินมาตรวจว่าเป็นการใช้เงินผิดประเภท จึงอยากให้กระทรวงมหาดไทยอนุมัติให้สามารถใช้เงินได้เต็มที่ เช่น จัดงานวันพ่อให้มีพ่อดีเด่น วันแม่ให้มีแม่ดีเด่น วันสงกรานต์มีพิธีรดน้ำดำหัว วันปีใหม่มีการทำบุญ ทำให้เป็นแบบอย่างให้ลูกหลานต่อไป

กลุ่ม ๓

๒. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๑ แสดงความเห็นว่

๑. ปฏิรูปให้ได้ใช้สิ่งที่มีอยู่ คือ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๐ บัญญัติไว้ครบ พระราชบัญญัติต่าง ๆ และระเบียบข้อบังคับทั้งหลาย ดังนั้น การปฏิรูปผู้สูงอายุคือ การนำเอาสิ่งที่มีอยู่แล้วมาใช้ให้หมด เป็นการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ โดยให้มีส่วนร่วมและมีความเข้าใจ

๒. สิ่งที่ยากจะเห็นอย่างแท้จริงสำหรับผู้สูงอายุ คือ การเอาพื้นที่เป็นตัวตั้ง โดยงบประมาณในการกระจายอำนาจนั้นมียู่แล้ว แต่ขาดองค์ความรู้ทั้งหลายในเรื่องของสื่อ ทำอย่างไรจะมีสื่อของผู้สูงอายุที่สามารถสื่อสารได้ทุกช่องทาง นอกจากนี้ อยากให้ผู้สูงอายุพึ่งพาตนเองได้มีสุขภาพะสุขภาพดีเป็นหลักชัยของครอบครัว

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๒ แสดงความเห็นว่

๑. อยากให้มีการสืบค้นสิ่งที่ดิงามในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ เพื่อนำมาวางระบบในการร่างรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานหรือการร่้างจิตสำนึกต่อความเป็นชาติหรือชาตินิยม

๒. เครือข่าย สมาคม หรือชมรมที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ บางเครือข่ายมีมากเกินไปหลากหลายสังกัด ทำให้ขาดความเข้มแข็งและมีผลถึงเรื่องงบประมาณ ดังนั้น จึงควรวางระบบทำให้เป็นองค์กรที่เป็นสื่อของผู้สูงอายุให้ความรู้ความเข้าใจและจัดสร้างองค์กรการบริหารจัดการ นำเอาภารกิจต่าง ๆ เป็นกรอบหรือเป็นฐานในการทำงานให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

๓. เรื่องศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ ที่ไม่ใช่ช่วยเพราะความสงสารแต่ต้องมองว่าผู้สูงอายุเป็นกลุ่มประชากรที่มีคุณค่า มีศักดิ์ศรี ซึ่งอาจทำโดยการสร้างงานให้ผู้สูงอายุมีรายได้ เนื่องจากกลุ่มผู้สูงอายุแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มที่หนึ่งเป็นกลุ่มที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มที่ช่วยเหลือตัวเองได้บ้างแต่สุขภาพไม่แข็งแรงเท่าใด และกลุ่มสุดท้ายเป็นกลุ่มที่ต้องได้รับการดูแลเพราะมีปัญหาสุขภาพมาก ดังนั้น ในกลุ่มที่หนึ่งและกลุ่มที่สองหากสามารถฟื้นฟูกลุ่มผู้สูงอายุเหล่านี้ อาจเป็นพลังที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ประเทศชาติและช่วยผลักดันประชากรในการพัฒนาประเทศได้

นายจำลักษณ์ อันประเสริฐ ประธานสาขาสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย จังหวัดสมุทรสาคร และกรรมการบริหารสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย แสดงความเห็นว่ ต้องพัฒนาผู้สูงอายุให้มีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ การเงิน สุขภาพ สถาบันครอบครัว ซึ่งความมั่นคงทั้ง ๔ ด้านเหล่านี้ ควรมีการบัญญัติไว้ในร่างรัฐธรรมนูญ

นางสาวอุบล ร่มโพธิ์ทอง จากศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จังหวัดสมุทรปราการ แสดงความเห็นว่

๑. หากจะพูดถึงเรื่องปฏิรูปควรมองเรื่องโครงสร้างนโยบายและแผนงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับประชาชนทุกเพศวัย ควรมีการสร้างวินัยตั้งแต่เด็กในเรื่องการออม เพราะเมื่ออยู่ในวัยผู้สูงอายุสิ่งที่ปัญหาคือ ผู้สูงอายุไม่มีเงิน จึงต้องสร้างวินัยในการออมตั้งแต่เด็ก

๒. ผู้สูงอายุที่เคลื่อนย้ายเพื่อหางานทำ เมื่อสูงวัยการเคลื่อนย้ายจะมีปัญหากับชุมชนท้องถิ่นเพราะทรัพยากรของชุมชนท้องถิ่นอาจมีไม่เพียงพอแก่กลุ่มเคลื่อนย้าย และมีปัญหาในเรื่องทะเบียนบ้าน หากย้ายถิ่นที่อยู่แล้วไม่ได้ย้ายทะเบียนบ้านด้วยจะไม่สามารถขอทรัพยากรจากท้องถิ่นที่อยู่ปัจจุบันไปช่วยเหลือได้ เหล่านี้คือปัญหาที่ต้องช่วยกันผลักดัน เช่น แก้ไขกฎหมายให้เอาทะเบียนบ้านเป็นตัวตั้ง

๓. กองทุน อาจมีกองทุนอาชีพที่สร้างปีให้ปีแต่ไม่สมควรให้กู้ยืม และอาจมีกองทุนสุขภาพ โดยอาจมีสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ๓๐ บาท รักษาฟรีทุกโรค

๔. ติดตามประเมินผลกิจกรรมของผู้สูงวัยกับการประกอบอาชีพ ว่าสามารถอยู่อย่างมั่นคงในชุมชนได้หรือไม่ สิ่งเหล่านี้ควรผลักดันให้อยู่ในร่างรัฐธรรมนูญต่อไป

นาวาอากาศเอก สุวฤทธิ์ แจ่มจำรัส ชมรมคลังปัญญาผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร แสดงความเห็น

๑. เบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุกับเศรษฐกิจหรือค่าของเงินในปัจจุบันขาดความสมดุลกัน ต้องมีการแก้ไขกฎหมายในเรื่องเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ

๒. ค่าลดหย่อนต่าง ๆ เช่น ภาษี ควรให้เป็นไปตามหลักเศรษฐกิจปัจจุบัน

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๖ แสดงความเห็น

๑. ควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้น ผู้สูงอายุในแต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกัน ภาคกลางมีวิถีชีวิตอย่างหนึ่ง ภาคใต้ ภาคเหนืออย่างหนึ่ง จึงควรมีการสำรวจวิถีชีวิตในแต่ละภาคว่าจำเป็นต้องมีการดำเนินการอย่างไร ต้องมีการจัดการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุในแต่ละภูมิภาคที่มีความแตกต่างกันให้ได้

๒. เบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุจำนวน ๖๐๐ บาท ไม่เพียงพอต่อสภาเศรษฐกิจในปัจจุบัน จึงอยากให้มีการปรับเพิ่มขึ้น

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๗ แสดงความเห็น ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีกฎหมายมากมายเกี่ยวกับผู้สูงอายุแต่กฎหมายบางอย่างไม่ได้นำไปสู่การปฏิบัติจริง จึงควรทำโครงสร้างทางกฎหมายที่มีอยู่เดิมให้มีผลที่เป็นรูปธรรมมากขึ้นโดยอาจกำหนดเป็นนโยบายต่าง ๆ ขึ้น เช่น ในเรื่องการบริหารกองทุนผู้สูงอายุต้องมีนโยบายที่ชัดเจนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่จะต้องพัฒนาในแต่ละพื้นที่

กลุ่ม ๓

๓. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

นายเฉลิม อภิวัตน์ ประธานคณะกรรมการบริหารชมรมผู้สูงอายุและสวัสดิการสังคม เทศบาลเมือง อโยธยา แสดงความเห็น ว่า รัฐธรรมนูญปี ๕๐ ในเรื่องของนโยบายแห่งรัฐ ส่วนที่ ๔ แนวนโยบายด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม มาตรา ๘๐ (๑) ได้บัญญัติเกี่ยวกับผู้สูงอายุว่า “... ต้องสงเคราะห์ และจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ...” แต่เมื่อในอนาคตสังคมไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุจะต้องบัญญัติไว้ว่า การจัดการผู้สูงอายุต้องเป็นวาระที่ทุกกระทรวง ทบวง กรม ต้องบูรณาการในเรื่องผู้สูงอายุทั้งในเรื่องสุขภาพ สุขภาวะของผู้สูงอายุ ดังนั้น ในรัฐธรรมนูญอาจบัญญัติไว้ว่า “รัฐพึงต้องดำเนินการเกี่ยวกับผู้สูงอายุอย่างอะไร กว้างไป ที่มีคุณภาพสูงที่สุดไปสู่ความทันสมัยหรือสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข” หากบัญญัติไว้เช่นนี้ หน่วยงาน ทุกหน่วยงานต้องปฏิบัติตามมิเช่นนั้นจะถือว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญ

ในอีกประเด็นหนึ่ง ตนไม่อยากจะเห็นรัฐธรรมนูญเป็นลายลักษณ์อักษรเพราะสามารถทำลายได้แต่อยากเห็น รัฐธรรมนูญที่เป็นจารีต วัฒนธรรม ประเพณี ผู้ใดขัดจารีต วัฒนธรรม ศีลธรรม อันดีถือว่าผิดรัฐธรรมนูญ

ผู้แสดงความความคิดเห็นคนที่ ๒ แสดงความเห็น ว่า

๑. กำลังแรงงานจำนวนหนึ่งจะต้องสนับสนุนผู้สูงอายุจำนวนหนึ่ง ในรัฐธรรมนูญจึงควรบัญญัติไว้ว่า “ให้มีการพิจารณานโยบายในการเพิ่มประชากรให้ได้สัดส่วนกับจำนวนผู้สูงอายุที่จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต”

๒. อายุเกษียณของบุคลากรในภาครัฐ ให้เกษียณที่อายุ ๖๕ ปีบริบูรณ์ แต่ผู้ที่จะเกษียณเมื่ออายุ ๖๕ ปี ต้องเป็นข้าราชการระดับล่างคือ ระดับ ๘ ลงมา ระดับที่สูงกว่านี้เกษียณที่อายุ ๖๐ ปีเช่นเดิม

๓. การพิจารณาวัยผู้สูงอายุมีทั้งหมด ๓ วัย คือ วัยต้น ตั้งแต่อายุ ๖๐ – ๗๐ ปี วัยกลาง ๗๐ – ๘๐ ปี และวัยปลาย ๘๐ ปีเป็นต้นไป ซึ่งผู้สูงอายุในวัยต้นยังสามารถทำงานได้

๔. หลักสูตรของผู้สูงอายุ เห็นว่า ผู้สูงอายุวัยต้นควรได้รับการพัฒนาโดยให้มีการจัดตั้งสถาบันผู้สูงอายุ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต อาจกำหนดไว้ ๖ เดือน ซึ่งจะช่วยในเรื่องของการฝึกสมอง เช่น มีหลักสูตรการร้อย พวงมาลัย หลักสูตรทักษะการวาดรูป หรือหลักสูตรประวัติศาสตร์ไทย การเมืองไทย และสิ่งที่ขาดไม่ได้คือ งบประมาณในการสนับสนุนหลักสูตรต่าง ๆ

ผู้แสดงความความคิดเห็นคนที่ ๓ แสดงความเห็น ว่า

๑. ควรมีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัวทุกตำบล

๒. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชีวิตผู้สูงอายุ

๓. จัดทำคู่มือสิทธิผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ เผยแพร่ต่อผู้สูงอายุทั่วประเทศ

ผู้แสดงความความคิดเห็นคนที่ ๔ แสดงความเห็น ว่า สิทธิผู้สูงอายุควรมีการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และต้องมีคำว่า “ภาครัฐ” และ “ภาคประชาสังคม” ที่จะต้องใส่ในหมวดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิของผู้สูงอายุ นอกจากนั้น ผู้สูงอายุควรได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมบทบาทของผู้สูงอายุให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

ผู้แสดงความความคิดเห็นคนที่ ๕ แสดงความเห็น ว่า

๑. ควรมีการปฏิรูปการเงิน

๒. การพัฒนากาย

๓. ปฏิรูปครอบครัวให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี มีศีลธรรมและคุณธรรม

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๖ แสดงความเห็นว่ามีหนังสือสั่งการของกระทรวงการคลังอนุญาตให้จ่ายเงินให้แก่ผู้นำการออกกำลังกายแต่ท้องถิ่นบางท้องถิ่นที่ไม่อยากจ่ายเงินให้ ดังนั้น หากได้รับเงินให้สามารถดำเนินการต่อไปอาจกำหนดเป็นรายหัวก็จะเป็นประโยชน์และทำให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพแข็งแรงไม่ต้องหมดเงินไปกับการจ่ายค่ารักษาพยาบาล จึงเสนอแนะว่า ให้มีการออกกฎหมายให้ต้องจ่ายเงินสนับสนุนให้แก่ชมรมผู้สูงอายุเป็นรายบุคคลในชมรมนั้น ๆ

นายเฉลิม อภิวัต ประธานคณะกรรมการบริหารชมรมผู้สูงอายุและสวัสดิการสังคม เทศบาลเมืองอยุธยา ตั้งเป็นข้อสังเกตในเรื่องการเป็นรัฐสวัสดิการดังเช่นในต่างประเทศ

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๘ แสดงความเห็นที่ผู้สูงอายุต้องมีอุดมการณ์ที่จะต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน เพราะหากสามารถต่อต้านการทุจริตต่าง ๆ ได้ ประเทศชาติจะพัฒนาเพราะมีเงินเหลือที่จะไปพัฒนาในด้านอื่น ๆ อันเป็นประโยชน์

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๙ แสดงความเห็นว่าการกำหนดเงื่อนไขและเงื่อนไขในการบัญญัติกฎหมายลำดับรอง เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริง และในรัฐธรรมนูญอาจกำหนดบทบังคับไว้ว่า “...ทั้งนี้รัฐต้องปฏิบัติตาม หากไม่ปฏิบัติตามถือว่าขัดรัฐธรรมนูญ” เป็นต้น

กลุ่ม ๕

๑. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหาเป็นอย่างไร

นางสาวสมสุข บุญญะบัญชา ผู้อำนวยการความสะดกกลุ่ม ให้ข้อสังเกตก่อนดำเนินการอภิปรายว่า สังคมที่ผ่านมาเปรียบเทียบกับสมัยปัจจุบันเป็นอย่างไร อะไรที่หายไป อะไรที่เห็นว่าเป็นเรื่องที่มีคุณค่า เพราะพวกเราเป็นผู้สูงอายุผ่านโลกมามากมาย ได้เห็นสิ่งต่าง ๆ จนถึงปัจจุบัน เราจะมองสังคมอย่างไร ส่วนไหนดี ส่วนไหนไม่ดี ส่วนไหนเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไข ส่วนที่ควรที่จะเพิ่มเติม

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๑ แสดงความเห็นเห็นว่า สมัยก่อนสังคมไทยกับสังคมผู้สูงอายุ สังคมเด็ก สังคมของวัยกลางคน เป็นสังคมเดียวกันไม่แตกแยกซึ่งเป็นวิถีชีวิตของสังคมชนบท มีปู่ตายาย พ่อแม่ แต่ปัจจุบัน สังคมไทยต่างดินร่นท่ามาหากินมากขึ้น ทำให้สังคมครอบครัวขาดหาย เช่นเดียวกับสังคมในชนบทเวลาที่จะได้อยู่อย่างครอบครัวเริ่มไม่มีเพราะเริ่มกลายเป็นสังคมย่อย คือ สังคมที่แยกออกมามีแค่พ่อแม่ลูก ดังนั้น การดูแลกันและกัน ไม่ว่าจะผู้สูงอายุดูแลเด็กหรือเด็กดูแลผู้สูงอายุจะไม่ค่อยมีในสังคมปัจจุบัน

อีกทั้ง สังคมของเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูจากศูนย์ดูแลเด็กมากกว่าที่จะอยู่กับครอบครัว บางสังคมลูกหลานอยู่กับปู่ตายายโดยไม่มีพ่อแม่เพราะต้องออกไปหารายได้ จึงเห็นว่าสังคมในอดีตได้ถูกเปลี่ยนแปลงไปด้วยระบบสังคมใหญ่ที่ทุกคนต้องดิ้นรนหารายได้ นอกจากนี้ สังคมของผู้มีรายได้จะเห็นได้ว่า ลูกหลานดูแลพ่อแม่ด้วยเงินเพียงอย่างเดียว หรือนำพ่อแม่ที่ป่วยหรือช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ไปฝากไว้กับสถานที่รับเลี้ยง

ส่วนสังคมในชุมชนที่มีการบริหารจัดการด้วยตัวเองยังคงหลงเหลือความเป็นสังคมในอดีตอยู่ คือ มีการเลี้ยงดูพึ่งพาอาศัยดูแลผู้สูงอายุ ทำให้เห็นว่า วิถีชีวิตของคนจนกลับมีความอบอุ่นมากกว่าคนรวย จึงเห็นได้ว่า คนที่จะดูแลครอบครัวได้นอกจากคนในครอบครัวคือ คนในชุมชนเหมือนเป็นครอบครัวใหญ่ที่รวมคนหลากหลายวัย หลายเพศ

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๒ แสดงความเห็นเห็นว่า สังคมในอดีตผู้สูงอายุอยู่กันอย่างอบอุ่นไม่ว่าจะเป็นสังคมเมืองหรือสังคมชนบทเพราะสมัยก่อนอยู่อย่างครอบครัวใหญ่มีพ่อแม่ลูกปู่ตายายหลาน แต่ปัจจุบัน สังคมไทยแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งสังคมชนบท ผู้สูงอายุจะเป็นผู้รับภาระหน้าที่ในการเลี้ยงหลาน และบางคนยังมีโรคประจำตัว เพราะพ่อแม่ต้องเข้ามาทำงานในเมือง ส่วนที่สองคือสังคมเมือง ผู้สูงอายุถูกทิ้งให้อยู่บ้านเพราะลูกหลานไปทำงาน ทำให้ผู้สูงอายุบางคนเหงาที่อยู่แต่ในบ้าน อย่างไรก็ตาม มีผู้สูงอายุบางคนเกษียณอายุราชการแล้วเข้ามาช่วยงานสังคมมากขึ้นทำให้เกิดประโยชน์ เกิดรายได้

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๓ แสดงความเห็นเห็นว่า สังคมในอดีตเป็นสังคมที่ไม่มีการเอาเปรียบ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีแต่คนนับนำถือตาช่วยเหลือเกื้อกูลกัน แต่ในขณะเดียวกันเมื่อเริ่มมีวิวัฒนาการทางด้านเทคโนโลยี ทำให้เปลี่ยนวิถีคิดของคน ปลุกสร้างจิตสำนึกทำให้เด็กสมัยปัจจุบันขาดคุณธรรม ไม่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน

นอกจากนี้ สังคมในปัจจุบันยังมีการเอาเปรียบกันโดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส คนที่เห็นอกกว่าย่อมมีอำนาจมากกว่า คนที่ด้อยกว่าต้องต่อสู้ดิ้นรน อีกทั้ง นักการเมืองไม่ยอมรับกับสภาพที่คนในชุมชนดำเนินการ เช่น การถูกเอาเปรียบทางด้านสวัสดิการก็โทษว่าชาวบ้านไม่สามารถดำเนินการอะไรได้จึงไม่จำเป็นต้องให้เงิน

อีกประเด็นหนึ่ง คือ เบียดบังชิง ถามว่าทุกคนได้กันหมดหรือไม่ ท้องถิ่นได้หรือไม่ ซึ่งตนบอกว่าไม่ได้ทุกคน เพราะแม้รัฐบาลให้เงินในส่วนนี้แต่ลงไปท้องถิ่นกลับไม่ได้รับ จึงอยากให้ทุกคนช่วยกันจุดประกายในเรื่องนี้ ทำอย่างไรให้พวกเรามีศักดิ์ศรีเท่ากับบุคคลที่เป็นนายกรัฐมนตรี

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๔ แสดงความเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตการอยู่ร่วมกันทางสังคมส่วนหนึ่งเกิดจากการศึกษา สังคมครอบครัวที่เคยอยู่ร่วมกันผลักดันให้บุตรหลานไปศึกษาต่อในเมือง ดังนั้น เมื่อจะพูดจะกล่าวเรื่องใดก็จะต้องอ้างอิงจากตำราก่อน แต่ไม่มีการยอมรับซึ่งกันและกันในชุมชนเพราะสมัยก่อนผู้สูงอายุเป็นผู้ที่ถูกยอมรับยกย่องหากเกิดข้อพิพาทในชุมชนเอาคนเฒ่าคนแก่มาอมชอมประนีประนอมข้อพิพาทได้โดยไม่ต้องใช้กฎหมาย แต่สังคมปัจจุบันเปลี่ยนไปทำให้ผู้สูงอายุไม่ได้เป็นบุคคลที่มีคุณค่าอีกต่อไปกลายเป็นบุคคลที่มีปัญหา

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๕ แสดงความเห็นว่าการในอดีตสังคมมีความปลอดภัย แม้ไม่มีเงินก็สามารถอยู่ได้โดยอาศัยแรงกายช่วยกัน ครอบครัวใหญ่มีความอบอุ่นมีความเคารพต่อผู้ใหญ่มีความเกรงใจ เมื่อกระทำผิดก็มีความกลัวว่าผู้ใหญ่จะติติงจึงไม่กล้าที่จะทำอะไรรุนแรง แต่ปัจจุบันไม่มีความปลอดภัยมีแต่ความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น พ่อแม่ตีลูก พ่อช่มชื่นลูก เนื่องจากขาดความเกรงใจกัน ครอบครัวมีขนาดเล็กลง ชุมชนใหญ่ขึ้นทุกคนมุ่งแต่จะแสวงหาเงินทองทำให้ขาดการช่วยเหลือเกื้อกูล ความเห็นใจซึ่งกันและกัน

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๖ แสดงความเห็นว่าการความรุนแรงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันส่วนหนึ่งเกิดจากคนขาดศีลธรรม ขาดการอบรมสั่งสอนธรรมะ

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๗ แสดงความเห็นว่าการจากประสบการณ์ของตัวเองเกิดมาจากครอบครัวอบอุ่น ครอบครัวจึงอบรมสั่งสอนให้มีคุณธรรม แต่ครอบครัวสมัยปัจจุบันขาดคุณธรรม ขาดการอบรมสั่งสอนบุตรหลานเป็นสังคมแบบปัจเจกชนต่างคนต่างอยู่ แต่ในสมัยก่อนเมื่อตื่นขึ้นมาพ่อแม่จะชวนลูกใส่บาตร และสั่งสอนถึงคุณธรรมความเอื้ออาทรต่อญาติพี่น้อง การรู้จักเป็นผู้ให้ การสืบสานประเพณีวัฒนธรรมให้แก่ลูกหลาน การสั่งสอนให้มีคุณธรรม ศีลธรรม ดังนั้น หากชุมชนสามารถดึงวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามกลับคืนสู่ชุมชนได้ ชักชวนให้คนในชุมชนมีกิจกรรมร่วมกัน ชักชวนให้ผู้สูงอายุมีบทบาทในชุมชนมากขึ้นก็จะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๘ แสดงความเห็นว่าการในอดีตทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์ ชาวชนบทในสมัยก่อนไม่ค่อยได้มีการซื้อขายแต่จะใช้วิธีแลกเปลี่ยนสิ่งของซึ่งกันและกัน เพราะทรัพยากรธรรมชาติมีอยู่มากมาย แต่เมื่อความเจริญก้าวหน้าเข้ามาความเห็นแก่ตัวของคนก็มีมากขึ้น

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๙ แสดงความเห็นว่าการมีการแบ่งชนชั้นวรรณะระหว่างข้าราชการและชาวบ้านระดับรากหญ้า คนเหล่านี้ไม่ได้มองคุณค่าของความเป็นคนเท่ากัน คนที่เป็นข้าราชการมีแต่ส่งอย่างเดียว และไม่ให้เกียรติกับคนจน

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๑๐ แสดงความเห็นว่าการวิถีชีวิตของคนในสมัยก่อนไม่ค่อยได้สัมผัสกับหน่วยงานราชการ แต่เมื่อได้มีการทำงานกับหน่วยงาน เช่น เรื่องบ้านมั่นคง เมื่อเข้าไปติดต่อกับหน่วยงานราชการขอเช่าที่ราชพัสดุจะเห็นได้ชัดเจนเลยว่า มีการดูถูก มีการแบ่งชนชั้น แม้กระทั่งการทำเรื่องขออนุญาตปลูกบ้านยังยากเพราะไม่มีการเอื้ออำนวยความสะดวกแก่คนจน ไม่ว่ารัฐบาลชุดใดเข้ามาบริหารประเทศจะกำหนดนโยบายประชานิยมเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อฝ่ายที่อยู่ข้างรัฐบาล โดยไม่ได้มองว่านโยบายต่าง ๆ ที่ออกมาจะสามารถฟื้นฟูชุมชนในพื้นที่ได้หรือไม่

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๑๑ แสดงความเห็นในเรื่องนักการเมืองว่า นักการเมืองมี ๒ ประเภท คือ ประเภทแรกเข้ามาทำงานการเมืองเพื่อการเมือง ประเภทที่สองเข้ามาทำงานการเมืองเพื่อบ้านเมือง เพื่อกุศลการณีนักการเมืองประเภทแรกการจะอนุมัติงบประมาณใด ๆ จะต้องมองที่ฐานเสียงของตัวเองว่าต่อไปจะต้องเลือกตัวเองเข้ามาอีก นักการเมืองประเภทนี้จะไม่นิ่งถึงประโยชน์ใด ๆ ของบ้านเมืองยกเว้นประโยชน์ของตนเอง ซึ่งนักการเมืองประเภทแรกนี้มีมากมายทุกระดับชั้น ส่วนนักการเมืองประเภทที่สองที่ทำงานเพื่อบ้านเมืองหรือกุศลการณีนี้นั้นเหมือนกันแต่น้อยและเกิดไม่ได้

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๑๒ แสดงความเห็น ว่า หากอยากได้นักการเมืองที่ใสสะอาด คนเล็กจะต้องไม่ขายเสียง เพราะในปัจจุบันนี้คนที่เล่นการเมืองเห็นว่า การเมืองคือธุรกิจ ดังนั้น ในการปฏิรูปจะต้องปฏิรูปตั้งแต่ระดับล่างขึ้นมา ทั้งสมาชิก ประชาชน จะต้องถูกปฏิรูป การเปลี่ยนแปลงประเทศไทยไม่ใช่เปลี่ยนที่โครงสร้างข้างบนเพียงอย่างเดียวแต่คนข้างล่างทุกคนต้องช่วยกันปฏิรูปประเทศไทยด้วย ไม่ใช่ว่าทุกคนรับเงินหมด ดังคำพูดที่ว่า เงินไม่มากก็ไม่เป็น

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๑๓ แสดงความเห็น ว่า นักการเมืองสมัยนี้มีการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น ตำบลหนึ่งมีฐานเสียงที่สามารถลงคะแนนได้ ๗,๐๐๐ คน แล้วจะวิเคราะห์จากยอดของปีที่แล้วหรือที่ผ่านมามีการใช้สิทธิเท่าใด หากมาลงคะแนนแค่ ๓,๕๐๐ เสียง นักการเมืองคนนั้นจะวางแผนโดยการซื้อเสียงแค่ ๒,๐๐๐ คน ที่มีแต่ญาติหรือเครือข่ายที่ไว้วางใจได้ ทำให้เห็นได้ว่า ระบบการซื้อเสียงดังกล่าวเปลี่ยนแปลงได้ยาก

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๑๔ แสดงความเห็น ว่า สังคมไทยเป็นสังคมที่ยกย่องเชิดชูคนมีอำนาจทำให้โครงสร้างอำนาจของคนบางกลุ่มเข้มแข็งอยู่มาจนถึงปัจจุบัน

หลังจากได้มีการแสดงความคิดเห็นกันอย่างหลากหลายแล้ว ผู้อำนวยการความสะดวกกลุ่ม ได้กล่าวสรุปสาระสำคัญเป็นข้อ ๆ ดังนี้

๑. เรื่องของผู้ด้อยโอกาสที่ถูกสังคมเอารัดเอาเปรียบ ถูกแย่งชิงทรัพยากร
๒. เรื่องเทคโนโลยีการสื่อสารทำให้คนขาดคุณธรรม ขาดจิตสำนึกที่ดี ไม่รู้จักถิ่นฐานบ้านเกิดของตนเอง เพราะอยู่แต่กับเทคโนโลยี
๓. วิถีชีวิตที่ทุกคนต้องดิ้นรน ต้องส่งลูกไปอยู่ในศูนย์รับเลี้ยงเด็กเล็ก ส่งพ่อแม่ที่เป็นภาระไปอยู่ศูนย์ให้การดูแลรักษา คนในชุมชนต่างดิ้นรนต่างคนต่างอยู่ทำให้คนในชุมชนไม่รู้จักกัน
๔. เรื่องเศรษฐกิจที่ทำให้คนต้องดิ้นรนหารายได้มาจนเจือจรรบครัว ทำให้คนต้องย้ายถิ่นฐานไม่ได้ อยู่ร่วมกัน ส่งผลถึงเรื่องศีลธรรม วัฒนธรรมที่เคยมีหายไป รวมถึงสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่เกิดจากเทคโนโลยีทำให้คนเกิดกิเลสอยากมีอยากได้มากขึ้น
๕. เรื่องทรัพยากรธรรมชาติที่สูญหายไปทำให้คนต้องดิ้นรนมากขึ้นในการหารายได้ความเอื้ออาทรที่เคยแบ่งปันสิ่งของซึ่งกันและกันจึงหายไป
๖. การพัฒนาที่ก้าวกระโดดทำให้คนตั้งรับไม่ทัน เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตไป
๗. ปัจจุบันกลายเป็นสังคมแบบปัจเจกชน กล่าวคือ ต่างคนต่างอยู่ไม่มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน
๘. สังคมสมัยก่อนมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โดยมีผู้สูงอายุเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ เป็นที่เคารพของ คนในชุมชนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นผู้สูงอายุจะเป็นผู้ช่วยไกล่เกลี่ยปัญหาทั้งหลาย แต่เมื่อเทคโนโลยีเริ่มเข้ามามีบทบาทในชีวิตของคนมากขึ้น เด็กเริ่มไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การดูแล การช่วยกันตัดสินใจของผู้สูงอายุ การได้รับการยอมรับของผู้สูงอายุจากคนในสังคมจึงถูกลดบทบาทลงจนไม่เหลือบทบาทใด ๆ ของผู้สูงอายุอีกต่อไป

กลุ่ม ๔

๒. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

นางสาวสมสุข บุญญะบัญชา ผู้อำนวยการความสวดกลุ่ม ให้ข้อสังเกตว่า หากสามารถฟื้นฟูชุมชนให้เป็นดังเช่นสมัยก่อนก็สามารถดึงคนในชุมชนกลับคืนมาได้อันอาจเป็นขั้นแรกของการปฏิรูป

นางจันทร์ ก้าวพิจิตร เครือข่าย สอช.ภาคกรุงเทพฯ บ้านมั่นคงและที่อยู่อาศัย แสดงความเห็นว่าคุณสูงอายุหากอยู่ในชุมชนจะชักนำให้คนในชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงเพราะมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันและกัน ดังนั้น จึงต้องให้ผู้สูงอายุอยู่ร่วมกัน จับกลุ่มคุยกัน มีกิจกรรมร่วมกัน โดยให้มีงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้สูงอายุด้วย

บุญล้อม ฮกเหลียม จากภาคตะวันตกทำเรื่องที่อยู่อาศัยคนจน แสดงความเห็นว่าคุณสูงอายุในปัจจุบันสังคมไทยเป็นสังคมที่มีแต่ความเร่งรีบ แม้กระทั่งเวลาก็ต้องมีการช่วงชิง หรือแม้แต่เรื่องเศรษฐกิจก็ต้องใช้ระบบกู้ยืม เพราะหากใช้ระบบการออมประเทศไทยอยู่ไม่ได้จึงต้องทำให้เงินทุนเกิดการหมุนเวียน แต่ตนเองเห็นว่า สิ่งที่ชุมชนของตนเองกำลังทำคือ การออมทรัพย์ การสะสมทรัพย์ครบวงจรชีวิต เหมือนดังเช่นสมัยก่อนที่ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว ต้องนำเงินมารวมกันเพื่อสร้างสรรคสิ่งต่าง ๆ ดูแลกันตั้งแต่เกิดจนกระทั่งสิ้นอายุขัย จึงจำเป็นต้องนำวัฒนธรรมเก่า ๆ กลับมา โดยให้ชาวบ้านเก็บออมนำเงินมารวมกันแล้วบริหารจัดการกัน เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ จึงอยากเสนอว่า หากต้องการทำให้ชุมชนเข้มแข็งต้องแบ่งงบประมาณให้แก่ชุมชนทุกกลุ่ม มิใช่ให้แต่จังหวัดหรือองค์กรใหญ่ ๆ และอยากให้การออมเป็นวาระของชาติ ให้ทุกคนเห็นถึงความสำคัญของการออมโดยรัฐบาลให้การสนับสนุนในเรื่องของการออม

นางสาวสมสุข บุญญะบัญชา ผู้อำนวยการความสวดกลุ่ม ให้ข้อสังเกตว่า จากสิ่งที่ทั้งสองท่านกล่าวมา สรุปได้ว่า

๑. ต้องให้ชุมชนเกิดการพูดคุยกัน ผู้สูงอายุก็ต้องมาพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน
๒. ต้องมีกลุ่มออมทรัพย์ในชุมชนโดยมีเงินทุนสนับสนุน รวมทั้งต้องมีการออมทรัพย์ของกลุ่มผู้สูงอายุด้วย
๓. ต้องมีการจัดสวัสดิการตั้งแต่เกิดจนตายเอาไว้ดูแลคนในชุมชนและผู้สูงอายุ
๔. ต้องมีงบประมาณเพื่อให้ชุมชนและกลุ่มผู้สูงอายุจัดกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้ผู้สูงอายุเกิดความรู้สึกว่าตัวเองมีความสำคัญ สามารถให้คำแนะนำกับคนในชุมชนและกลุ่มอื่น ๆ ได้ มิใช่เป็นเพียงผู้สูงอายุที่รอรับโอกาสแต่เพียงอย่างเดียว

๕. รัฐบาลควรให้การสนับสนุนในเรื่องการออมทรัพย์ และให้งบประมาณสนับสนุนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้คนในชุมชน ผู้สูงอายุคิดเองทำเองให้มากขึ้น ศักดิ์ศรีของชุมชน ศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุก็จะเกิดขึ้นตามมา มิใช่ให้รัฐบาลจัดเก็บภาษีแต่เพียงอย่างเดียวที่ก่อให้เกิดภาระแก่ประชาชนมากกว่าจะเกิดประโยชน์

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๓ แสดงความเห็นว่าการปฏิรูปผู้สูงอายุจะต้องมีสถานที่พบปะพูดคุยกันเป็นประจำทุกเดือน โดยมีงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาล อีกทั้งต้องมีกองทุนของผู้สูงอายุเป็นหลักและให้มีการออมจากเบี้ยเลี้ยงผู้สูงอายุเพื่อเป็นทุนในการจัดกิจกรรมของคนในชุมชนและกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งนอกจากจะเป็นเวทีในการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันแล้ว การรวมกันเป็นชุมชนเป็นกลุ่มต่าง ๆ ยังสร้างอำนาจต่อรองกับท้องถิ่นและนักการเมืองอีกด้วย ดังนั้น การมีเวทีดังกล่าวนอกจากเป็นการพบปะสังสรรค์ของคนในชุมชนแล้วยังเป็นการเผยแพร่ความรู้ให้ทุกคนมีความรู้เท่าทันสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป อันเป็นการลดการซื้อสิทธิขายเสียงอีกทางหนึ่ง

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๔ แสดงความเห็น ว่า ในเรื่องเบี้ยยังชีพคนชรา ควรจะอยู่ในกลุ่มชาวบ้าน ที่มีกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งก่อนที่จะท้องถิ่นจะโอนเงินให้กลุ่มใด กลุ่มนั้นต้องมีสถานภาพของกลุ่มอยู่แล้วว่า ใครเป็น ประธานกลุ่ม ใครเป็นหัวหน้ากลุ่ม ใครเป็นคนบริหาร

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๕ แสดงความเห็น ว่า กองทุนที่ลงให้แก่ชุมชนมีมากมาย ซึ่งหากมองเฉพาะ กองทุนหมู่บ้านหรือตำบลมีเป็นพันล้านบาท ดังนั้น หากมีระบบหรือกลไกใด ๆ ที่จะสามารถบริหารจัดการทุน ต่าง ๆ เหล่านั้นได้โดยชุมชนน่าจะเป็นการดี

ในส่วนเรื่องการบริหารูปตนเองเสนอให้ยกระดับผู้สูงอายุที่เป็นคลังปัญญาหรือคลังสมองในชุมชน จึงควร กำหนดสัดส่วนของคณะกรรมการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในระดับบริหารหรือในระดับชุมชนท้องถิ่นต้องมีผู้สูงอายุ เป็นกรรมการโดยอาจจะกำหนดไว้ในสัดส่วน ๑ ใน ๓ ของจำนวนกรรมการทั้งหมด เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีช่องทาง ในการแสดงศักยภาพที่มีอยู่ นอกจากนี้ สังคมต้องปรับทัศนคติไม่มองว่าผู้สูงอายุนั้นเป็นปัญหา อีกทั้ง ในเรื่อง เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ควรปรับให้เป็นบำนาญ เมื่ออายุ ๖๐ ปีบริบูรณ์ก็ได้แบบเดียวกัน อันจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำ และเป็นเรื่องสิทธิที่ผู้สูงอายุควรจะได้ใช้เป็นการสงเคราะห์

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๖ แสดงความเห็น ว่า เบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุจำนวน ๖๐๐ บาท นั้น ไม่เพียงพอต่อสภาพเศรษฐกิจของสังคมในปัจจุบัน เพราะเมื่อคิดคำนวณเฉลี่ยแล้วแม้จะใช้ชีวิตติดดินก็ต้องมีเงิน อย่างน้อยเดือนละ ๒,๔๐๐ บาท ที่พอจะยังชีพได้ จึงต้องกลับมามองปัญหาว่า ทำอย่างไรที่ไม่มีบำนาญบำนาญ จะสามารถได้บำนาญของผู้สูงอายุต่อไปรายจ่ายมีแต่จะเพิ่มขึ้น

นางสาวสมสุข บุญยะบัญชา ผู้อำนวยการความสะดวกกลุ่ม ให้ข้อสังเกตว่า ชุมชนทั้งหลายที่มีกองทุน สวัสดิการคล้ายกับว่าเป็นบำนาญในอีกรูปแบบหนึ่ง เมื่อถึงตอนเจ็บป่วยหรือเสียชีวิตจะมีบำนาญตรงนี้อีกก้อนหนึ่ง ดังนั้น ในการสร้างกองทุนสวัสดิการชุมชนเพื่อให้เกิดบำนาญของชุมชนโดยชุมชนควรจะทำให้มากขึ้น เพิ่มการออม และรัฐบาลต้องให้การสนับสนุน เมื่อถึงช่วงเวลาหนึ่งเงินที่ออมในส่วนนั้นก็จะออกมาเป็นบำนาญให้ผู้สูงอายุ ได้มีรายได้ในอนาคตต่อไป นอกจากนี้ ในประเด็นเรื่อง กอช. (กองทุนการออมแห่งชาติ) ทางกลุ่มมีความคิดเห็น อย่างไม่ดีที่กระทรวงการคลังกำลังดำเนินการจัดตั้งขึ้น ที่จะกำหนดให้ผู้สูงอายุทำการออม

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๗ แสดงความเห็น ว่า ในเรื่องกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) มีข้อดีสำหรับ คนที่มีรายได้ แต่มีคนอีกกลุ่มหนึ่งที่เข้าไม่ถึง กอช. แนนอน จึงอยากให้รัฐต้องจ่ายเป็นบำนาญพื้นฐานให้แก่ทุกคน หากบุคคลดังกล่าวอายุถึงเกณฑ์ที่กำหนดไม่ว่าจะกำหนดไว้ ๖๐ หรือ ๖๕ ปีบริบูรณ์ ส่วนในเรื่องกองทุนสวัสดิการ ชุมชนหรือเป็นบำนาญอีกตัวหนึ่ง แต่ในเรื่อง กอช. จะต้องมีความศักยภาพในการออมหากไม่มีก็ไม่ได้แม้จะมีอายุ ๖๐ ปี หรือ ๖๕ ปีบริบูรณ์แล้วก็ตาม

นางสาวสมสุข บุญยะบัญชา ผู้อำนวยการความสะดวกกลุ่ม ให้ข้อสังเกตว่า ปัจจุบันชุมชนมีการออม กันอยู่แล้ว แต่ปัญหาคือ กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ที่กำลังจะตั้งขึ้นจะไม่สัมพันธ์กับเรื่องการออมของชุมชน จึงอยากให้ กอช. ตระหนักถึงการออมที่ชุมชนมีการดำเนินการกันเองให้กระจายอำนาจ กระจายการทำงาน ให้สัมพันธ์กับระบบการออมของชุมชน

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๘ แสดงความเห็น ว่า ควรออมกับชุมชนเพราะมีการบริหารจัดการโดยคน ชุมชนและช่วยในการดูแลที่ทั่วถึง แต่หากออมกับกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) คนที่ไม่มีศักยภาพในการออม ก็จะไม่ได้อะไรเลย แต่ส่วนกลางได้เงินไปบริหารจัดการ อีกทั้ง การออมเงินกับชุมชนมิใช่เป็นเรื่องการออมแต่เพียง อย่างเดียวแต่เป็นการออมคน เช่น กำลังทำเรื่องผู้สูงอายุก็จะได้กลุ่มผู้สูงอายุเข้ามาด้วย

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๙ แสดงความเห็นว่าคุณที่เกษียณจากอายุราชการจะได้เงินซ้ำซ้อนหรือไม่ เพราะนอกจากจะได้เงินบำเหน็จบำนาญแล้วยังได้เงินเพิ่มอีก ๖๐๐ บาท แต่ในขณะเดียวกันคนอื่นกลุ่มหนึ่งที่ไม่ได้เงินบำเหน็จบำนาญเลยกลับยังได้ ๖๐๐ บาท เท่ากัน จึงเสนอให้คุณที่ได้เงินบำเหน็จบำนาญแล้วไม่ต้องได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอีก เพราะมีเช่นนั้นคนกลุ่มแรกจะได้รับเงินเพิ่มโดยที่มิได้มีความเดือดร้อนเท่าคนกลุ่มหลัง

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๑๐ แสดงความเห็นว่าการออมจากการประกันสุขภาพดีอยู่สำหรับคนที่มียารได้ แต่คนที่ไม่มียากลับไม่มีรายได้นั้นมีเยอะ จะทำอะไร จึงอยากเสนอให้กลุ่มเหล่านี้ที่เป็นคนในชุมชนผู้สูงอายุทั้งหลาย หากสำนักงานประกันสุขภาพแห่งชาติเอาเงินมาให้ชุมชนที่มีกลุ่มออมทรัพย์สามารถดำเนินการบริหารจัดการได้ด้วยตัวเองชุมชนเหล่านั้นก็จะกลายเป็นเครือข่ายของการประกันสุขภาพประกันสังคมและมีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ชุมชนกำลังดำเนินการอยู่ ทำให้คงความเป็นชุมชนให้เข้มแข็งได้

นางสาวสมสุข บุญยะปัญญา ผู้อำนวยการความสะดวกกลุ่ม ให้ข้อสังเกตว่า ปัจจุบันมีสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยและเครือข่ายผู้สูงอายุประจำจังหวัด ดังนั้น จะทำอะไรให้สมาคมและเครือข่ายเหล่านี้เชื่อมโยงเกี่ยวข้องกัน หรือโยงคนในชุมชนต่าง ๆ ให้เกิดเป็นเครือข่าย หรืออาจเสนอว่าให้ทุกชุมชนควรมีกลุ่มผู้สูงอายุและมีการออมทรัพย์ทุกพื้นที่ควรเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายรวมทั้งสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยและเครือข่ายผู้สูงอายุประจำจังหวัดด้วย

กลุ่ม ๕

๓. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๑ แสดงความเห็นเห็นว่า ควรบัญญัติเป็นกฎหมายให้รัฐบาลให้การสนับสนุนกลุ่มผู้สูงอายุประจำหมู่บ้าน ประจำตำบลในเรื่องการออมทรัพย์ โดยให้คนในชุมชนบริหารจัดการเองแต่รัฐบาลต้องให้การสนับสนุนในด้านงบประมาณ

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๒ แสดงความเห็นเห็นว่า

๑. รัฐบาลต้องให้ความสำคัญกับชุมชนในทุกพื้นที่ ทุกท้องถิ่น ต้องมีชุมชนที่มีความเชื่อมโยงกันเป็นพื้นฐาน และมีงบประมาณในการดำเนินการของแต่ละชุมชนเอง

๒. ในเรื่องของผู้สูงอายุควรมีการเชื่อมโยงเครือข่ายของผู้สูงอายุ และมีทุนสนับสนุนผู้สูงอายุให้ผู้สูงอายุสามารถริเริ่มดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้ด้วยตัวเอง

๓. การทำให้สภาพภาพของผู้สูงอายุมีความสำคัญในการให้คำแนะนำและมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน

๔. สัดส่วนของผู้สูงอายุในการเป็นกรรมการไม่ว่าจะในระดับชุมชนหรือระดับท้องถิ่น ควรมีสัดส่วนของผู้สูงอายุไม่น้อยกว่า ๓๐ เปอร์เซ็นต์

๕. การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนหรือท้องถิ่น ควรนำเอาวัฒนธรรมดั้งเดิมที่จะต้องมีการปรึกษาหารือกับผู้สูงอายุให้ผู้สูงอายุได้มีการแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะประเด็นปัญหาต่าง ๆ

๖. ในเรื่องกองทุนที่มีอยู่มากมาย อยากให้มีการเชื่อมโยงกองทุนต่าง ๆ ทำให้ชุมชนมีกองทุนมากขึ้น แต่ต้องขอความร่วมมือจากหน่วยงานทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗. ควรมองผู้สูงอายุว่าเป็นบุคคลที่มีคุณค่า มีศักดิ์ศรี เพราะยังมีความสามารถ มีความรู้ที่จะช่วยบ้านเมือง ช่วยสังคมได้ เพราะเมื่อผู้สูงอายุมีความเข้มแข็งชุมชนก็จะกลับมา

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๓ ให้ข้อสังเกตว่า เมื่อมีการตั้งกองทุนผู้สูงอายุที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการส่วนมาก คือ ภรรยาของเจ้าของโรงแรมหรือภรรยานักธุรกิจที่เป็นผู้สูงอายุ เช่น กองทุนสตรีชาวบ้านที่เป็นผู้สูงอายุไม่มีโอกาสที่จะเข้าไปบริหารจัดการ ดังนั้น จะทำอย่างไรให้ผู้สูงอายุที่เป็นชาวบ้านเข้าไปบริหารจัดการกองทุนได้

ผู้แสดงความคิดเห็นคนที่ ๔ แสดงความเห็นเห็นว่า รัฐต้องจัดสวัสดิการบำนาญให้แก่ประชาชน โดยให้เปลี่ยนชื่อจากเบี้ยยังชีพเป็น “บำนาญ” เพราะคำว่าเบี้ยยังชีพมองเป็นการสงเคราะห์ให้แก่ผู้สูงอายุ การเปลี่ยนเป็นบำนาญ ทำให้ผู้มีศักดิ์ศรีมากขึ้น

ทั้งนี้ นางสาวสมสุข บุญญะบัญชา ผู้อำนวยการความสวดกกกลุ่ม ให้ข้อสังเกตว่า ผู้สูงอายุสามารถสร้างทุนของกลุ่มผู้สูงอายุเองได้หลายวิธี เช่น

๑. การออมที่ควรจะต้องทำ
 ๒. ได้รับสมทบทุนจากรัฐบาล
 ๓. ชุมชนหารายได้ให้แก่ชุมชนเอง
- เป็นการสร้างทุนภายในของตนเอง

แบบสอบถามเบื้องต้น
เกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ
ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญ
ควรเป็นอย่างไร

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นายอติรักษ์ สละรักษ์

ตำแหน่ง รองประธานสาขาสมาคมผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย จังหวัดปทุมธานี

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ให้มีการจัดระเบียบการเข้าคิวในทุกเรื่อง ทุกสถานที่ ให้ผู้สูงอายุรู้จักการเข้าแถวต่อคิวให้เป็นระเบียบ โดยให้มีจิตสำนึกอย่างแท้จริง
- ให้คนไทยเตรียมตัวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุล่วงหน้าอย่างน้อย ๒๐ ปี
- ต้องแบ่งงบประมาณให้ชุมชนโดยทั่วถึง

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรมีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญให้ผู้ที่เป็นลูกหลานต้องรับผิดชอบต่อบุพการีโดยไม่มีข้อแม้ใด ๆ ทั้งสิ้น
- ควรยกเลิกบ้านพักคนชรา
- ควรให้ผู้สูงอายุอยู่กับครอบครัวจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุต้องมีจิตสำนึกอยู่เสมอว่า จะต้องเป็นคนไม่เห็นแก่ตัว ต้องมีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้กับผู้สูงอายุด้วยกันและบุคคลที่ด้อยกว่าอยู่เสมอ
- เมื่อเจ็บป่วยไม่ควรถูกต้องรับผิดชอบเรื่องค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น
- ควรมีมาตรา ๓๐ คงไว้ตลอดไปไม่มีการเปลี่ยนแปลง

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรให้ใช้เงินของสลากกินแบ่งรัฐบาลมาใช้ให้กับผู้สูงอายุและบุคคลด้อยโอกาส แทนการส่งให้รัฐบาล
- ผู้ใช้บัตรทองควรได้รับค่าชดเชยด้วย เมื่อเวลาเจ็บป่วย
- ให้ข้าราชการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างแท้จริง

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ
ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นางสาวณิ สุชาภา

ตำแหน่ง รองประธานชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลนพรัตน์ราชธานี

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการพัฒนาเกี่ยวกับผู้สูงอายุโดยตรง
- ผู้สูงอายุที่มีสมรรถภาพและมีความสามารถควรดึงมาเป็นตัวอย่างในการพัฒนาผู้สูงอายุ

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ปัจจุบันสังคมไทยอ่อนแอโดยเฉพาะสังคมครอบครัว
- สังคมไทยเป็นสังคมที่เห็นแก่ตัว
- สังคมไทยปัจจุบันไม่มีคุณธรรม มนุษยธรรม ไม่มีระเบียบวินัย

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุทั้งทางร่างกายและจิตใจ
- ผู้สูงอายุควรมีหลักประกันความมั่นคงด้านรายได้
- ควรให้ผู้สูงอายุได้เข้าถึงการบริการของรัฐโดยทั่วถึงกัน

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ได้รับสวัสดิการที่ดี
- ให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุ ให้เป็นแบบอย่างที่ดี

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ
ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม น.อ. บุญส่ง จัยกล่อม

ตำแหน่ง ข้าราชการบำนาญ

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

-

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรมีการสนับสนุนสภาฯ ชมรมฯ และกลุ่มผู้สูงอายุให้มากขึ้น โดยเฉพาะขอให้กำหนด
งบประมาณโดยตรง

- ความแตกต่างในความคิดให้เป็นตัวอย่างแก่อนุชนที่จะไม่ดำเนินรอยตาม

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- เงินค่าจัดการศพ ถ้ารัฐบาลไม่มีเงินจ่ายก็ควรลดหรือชี้แจงสิทธิที่ผู้สูงอายุควรได้

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ขอให้กำหนดไว้ทั้งในรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม น.อ. บุญชู จำปินจเลิศ

ตำแหน่ง เลขานุการ สมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สิทธิผู้สูงอายุควรที่ต้องจัดให้เพียงพอ เช่น ที่นั่งบนรถประจำทาง ต้องคงไว้แม้ว่าจะไม่มีผู้สูงอายุนั่งก็ต้องคงไว้ไม่ให้ใครมานั่ง

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุมองสังคมไทย สังคมไทยยังไม่ให้ความสำคัญสิทธิของผู้สูงอายุ สังคมไทยมองผู้สูงอายุเหมือนทั่ว ๆ ไป ไม่มีอะไรพิเศษ คนลืมนึกว่า วันหนึ่งก็ต้องเป็นผู้สูงอายุ

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

-

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

-

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นางสาวสุดใจ มิ่งพฤกษ์

ตำแหน่ง ประธานกลุ่มออมทรัพย์ชุมชนหนองบัว

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สิทธิผู้สูงอายุของคนจนควรเข้าถึงในระบบของรัฐเท่าเทียมกับผู้ที่ได้รับบำนาญบำนาญ

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ปัจจุบันเป็นสังคมที่แตกแยก สังคมปัจจุบันกลายเป็นสังคมมีปัญหา
- สิ่งที่ดี คนไทยยังมีความสำนึกที่ดี สามารถเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีได้

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรให้เกิดสังคมผู้สูงอายุและให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุมากขึ้น เพราะนี่คือแหล่งคลังปัญญา
สมองของชาติ

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ให้กระจายการดูแลกลุ่มชุมชน สร้างเครือข่ายให้มากขึ้น

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม เบญจวรรณ พุทธิบูชา

ตำแหน่ง ประธานชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลเลิดสิน

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ทุกคนขอแต่สิทธิ ใครเป็นผู้ให้สิทธิ ขอบเขตของสิทธิ ตนเองให้สิทธิคนอื่นหรือเปล่า

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุมองสังคมไทยก้าวไกล เป็นห่วง หากก้าวไกล มีสติ มีจุดมุ่งหมาย ตั้งกติกาอย่างไร คน
แก่อยากเห็นประเทศของตนทุกคนมีรอยยิ้ม

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุควรปรับตนเองเรื่องใจว่า ความเป็นห่วงทุกเรื่องมาคิด ทำอย่างไรจะเสริมพลังกาย
พลังใจ มองรอบข้างทางที่ดี เขาไม่ทอดทิ้งเรา เขาทำหน้าที่เขามากขึ้น อย่าทำตนให้
ลูกหลานกังวล

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- รู้หน้าที่ รู้วัย รู้จักความละเอียด รู้ตรงเวลา รู้จักเสียสละ ตั้งความคิดว่าตนถูกต้อง
มาสู่พวกพ้อง แลกเปลี่ยนความสำเร็จในอาชีพ ในการครองตน กระตุ้นความรู้สึก
สู่กลุ่มย่อย สู่กลุ่มใหญ่ๆ อย่าเหยียบย่ำกัน ให้กำลังใจกันให้มากด้วย

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นายอุปถัมภ์ พรรณสังข์

ตำแหน่ง ประธานชุมชนคลองขวาง

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ให้มีองค์กรผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่นที่ทางการมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน มีความชัดเจนในการกำหนดบทบาทหน้าที่

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- เห็นว่าดี เห็นว่าสังคมพยายามให้ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ดี พยายามให้มีสวัสดิการต่าง ๆ เช่น มีกฎหมายเพื่อผู้สูงอายุแต่สิ่งเป็นปัญหาคือ ไม่มีการกำหนดชัดเจนหลายเรื่องเป็นเพียงนามธรรมที่ต้องรอ

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรให้ผู้สูงอายุพึ่งพาตนเองได้มากที่สุด ต้องมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้น ผู้สูงอายุต้องมีสุขภาพกายดี สุขภาพจิตดี ต้องมีการออกกำลังกาย และให้ความรู้ในเรื่องสุขอนามัย เครื่องมือที่ดีคือ การตั้งชมรมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ ดูแลช่วยเหลือสนับสนุน โดยท้องถิ่น ร่วมคิดร่วมทำ มีกิจกรรมการออกกำลังกาย และมีวิทยากรให้ความรู้

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ให้มีการรวมกลุ่ม ร่วมคิด ร่วมทำ สร้างจิตอาสา รู้ปัญหาของตนเองและแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง โดยมีพี่เลี้ยงจากหลายภาคส่วน
- มีงบประมาณรองรับตามความจำเป็นตามสมควรเพื่อสะดวกในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ได้
- กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบดูแล ตั้งแต่ในระดับท้องถิ่น มีความชัดเจน

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นายสมบัติ ภัทรดิลก

ตำแหน่ง ประธานชมรมผู้สูงอายุศูนย์บริการสาธารณสุข ๖๔ เขตคลองสามวา

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุที่มีความรู้ ความสามารถทุกแขนงอาชีพการงานหลังเกษียณแล้ว ควรกำหนดให้ทำกิจกรรมรวมกลุ่มที่ทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติต่ออีกอย่างน้อย ๕ ปี ตามแต่กำลังความสามารถ แต่ต้องมีค่าตอบแทนให้ตามสมควร เพื่อการดำรงชีพ

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สิ่งที่ดีที่สุดของผู้สูงอายุมองสังคมไทยในขณะนี้คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯกิจพอเพียง
- ข้อเสนอแนะ ต้องทำทุกสิ่งทุกอย่างให้พระองค์ท่านอยู่ที่สูงที่สุดให้ได้ เพื่อเป็นศูนย์รวมของความจงรักภักดี ความสามัคคีของประชาชนชาวไทย หัวหน้าภาครัฐและราษฎรต้องทำต่อเนื่องและจริงจัง

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ส่งเสริมการออกกำลังกาย รวมกลุ่มตามชุมชนให้มากขึ้น ให้ความรู้ด้านสุขภาพให้มากขึ้น สุขภาพจิตโรคซึมเศร้า ให้รัฐกระตุ้นการรวมกลุ่ม เพื่อลดการเห็นแก่ตัว คิดถึงส่วนรวมมากขึ้น ลดช่องว่างทางฐานะ ความรู้ด้านสังคม การศึกษา กฎหมาย และอีกหลายด้าน

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ประเทศต่าง ๆ ในโลกนี้รวมทั้งไทยด้วย จำนวนผู้สูงอายุมากขึ้นตลอดเวลา ดังนั้น รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ควรระบุให้ชัด ผู้สูงอายุควรได้สิทธิอะไรเพิ่มนอกจากเงินประกันสังคม การรักษาพยาบาลกับเงินยังชีพที่ได้ในแต่ละเดือน ซึ่งไม่พอเพียงในสังคมปัจจุบัน รัฐควรจัดให้มีรัฐสวัสดิการแบบใหม่ สงเคราะห์ที่อยู่อาศัย ปัจจัย ๔ ให้ครบมากยิ่งขึ้น

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นาวาเอก (พิเศษ) สมชัย บุญจันทร์ ร.น. ประธานผู้สูงอายุ
ตำแหน่ง ประธานผู้สูงอายุ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพฯ

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ปัจจุบันผู้สูงอายุได้รับการสวัสดิการจากรัฐยังไม่เพียงพอ โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย หรือไม่มีรายได้เลย เหตุผล เนื่องจากยังขาดความรู้และข่าวสาร บางคนอยู่บ้านไม่มีโอกาส ได้พบปะกับเพื่อน ๆ บางคนชอบเก็บตัว ไม่คบค้าสมาคม บางคนมีโรคประจำตัว เช่น เบาหวาน โรคหัวใจ ความดันโลหิตสูง อ่านหนังสือไม่ออก
- ควรมีการปฏิรูปด้านการบริการทางสาธารณสุขที่เหมาะสมและได้มาตรฐาน บุคคลซึ่งไร้ ที่อยู่อาศัย มีรายได้น้อยไม่เพียงพอแก่การยังชีพ ควรมีสวัสดิการได้รับการรักษาพยาบาลโดยไม่เสีย ค่าใช้จ่าย

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สิ่งที่ดี มีวัฒนธรรมที่ดี เนื่องมาจากอดีต ปัจจุบันควรได้มีการรักษาวัฒนธรรมและประเพณีนี้ ไว้ให้ยั่งยืนสืบต่อไป
- ปัญหา ขณะนี้บางจังหวัดและสถานที่ ยังเห็นแก่ผลประโยชน์เล็ก ๆ น้อย ๆ จากผู้ให้ การสนับสนุนทำให้วัฒนธรรมและประเพณีที่ชาวชุมชนได้เคยทำมาต้องหยุดลง จนทำให้ การรักษาวัฒนธรรมที่เคยทำมาต้องหยุดลง

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ ควรมีสวัสดิการในการอยู่รอดและได้รับการพัฒนา ด้านการสวัสดิการ ที่อยู่อาศัย ร่างกายและจิตใจ ตามศักยภาพในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุเป็นสำคัญ

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรให้การรับรอง การเข้าถึงการใช้ประโยชน์จากสวัสดิการ การประกันสังคม สำหรับ ผู้สูงอายุ โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ที่อยู่อาศัย การขนส่ง ข้อมูลข่าวสาร สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนการบริการอื่น รวมทั้งการช่วยเหลืออย่างสมเหตุสมผล ปราศจากการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นายจำลอง อ้นประเสริฐ

ตำแหน่ง ประธานสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย จังหวัดสมุทรสาคร

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางการเงิน ความมั่นคงทางสุขภาพ และความมั่นคงทางสถาบันครอบครัว

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ต้องยึดประโยชน์ส่วนรวม
- ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ
- พัฒนาจิตสำนึกอย่างมีระบบ
- ยึดวัฒนธรรมไทยเป็นหลัก
- ปัญหาทั่ว ๆ ไป คือ ไม่ปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรม จ้องแบมือขอรับเงิน ไม่ทำงาน ผู้สูงอายุป่วยแบบติดเตียง ขาดผู้ดูแล

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ให้ผู้สูงอายุพึ่งตนเองก่อน
- พยายามพึ่งพาอาศัยกัน
- เศรษฐกิจพอเพียง
- ความซื่อสัตย์สุจริต
- ทำงานอย่างมีความสุข

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว
- จัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัวทุกตำบล
- จัดทำ “คู่มือ” สิทธิผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ เผยแพร่

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นายเฉียด เกสรบุญนา

ตำแหน่ง ประธานชมรมผู้สูงอายุโชคคี กรมการกลางสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สิทธิตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ไม่ได้กำหนดหลักการอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม ไม่มีผลทางปฏิบัติคุ้มครอง ส่งเสริม คุณภาพชีวิตเท่าที่ควรโดยจำกัด และเลือกปฏิบัติในลักษณะสังคมสงเคราะห์เฉพาะผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากจนไม่ครอบคลุมหลากหลายที่พัฒนาชีวิตได้แท้จริง
- ขาดการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ มีอำนาจจำกัด และไม่มีการกระจายอำนาจ
- บทบาทองค์กรชุมชนผู้สูงอายุยังมีส่วนจำกัด จนได้มีการกำหนดการใช้สิทธิถ้วนหน้าขึ้น จึงควรต้องมีการปฏิรูปให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครอง ส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ พ.ศ. ของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย (คปก.) และปฏิญญาผู้สูงอายุ โดยการเพิ่มการเข้าถึงสิทธิและขยายสิทธิให้ชัดเจน การกระจายอำนาจ สร้างคณะกรรมการและการจัดการกองทุน รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรประชาสังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้มีประสิทธิภาพและตรวจสอบได้

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุในสังคมไทยทั่วไปมีความแตกต่างกันในเรื่องการศึกษา ฐานะ ความเป็นอยู่ ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อในทางศาสนา แต่ก็เชื่อว่าทุก ๆ คนปรารถนาที่จะดำรงชีวิตด้วยความสงบสุขในสังคม ได้รับความรัก ความผูกพันจากคนในครอบครัวและเคารพนับถือจากคนสังคมทั่วไป ซึ่งอาจแยกได้ ๓ กลุ่ม คือ ๑. กลุ่มที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้และพร้อมใจที่จะช่วยเหลือผู้อื่น ๒. กลุ่มผู้ที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ๓. กลุ่มผู้ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ซึ่งอาจเป็นเรื่องสุขภาพ ฐานะความเป็นอยู่และความรู้
- ผู้สูงอายุมีความสำคัญต่อครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศ และโลก เพราะมีประสบการณ์ชีวิตทั้งทางด้านครอบครัว และการทำงานในสังคมมาเป็นเวลานาน แต่ละคนต่างก็มีความดีและปัญหาต่างกันไป ดังนี้

- ก. ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ เช่น การดำรงชีพ และรายได้ เป็นต้น
- ข. ปัญหาทางด้านสุขภาพอนามัย เช่น โรคภัยไข้เจ็บ การทุพพลภาพ เป็นต้น
- ค. ปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อม เช่น สถานที่อยู่อาศัย การบริการสาธารณสุขประโยชน์ต่าง ๆ เป็นต้น
- ง. ปัญหาทางด้านสังคม เช่น การทอดทิ้ง การถูกทารุณกรรม และทำร้าย เป็นต้น

- ประเทศไทยในอนาคตอีก ๒๐ ปี ข้างหน้าคาดว่าจะมีผู้สูงอายุประมาณ ๒๕% ของประชากรทั้งหมดในยุควาระผู้สูงอายุ ขณะที่อัตราการเกิดของประชากรไทยอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำกว่าที่ควร ผู้สูงอายุจะเป็นปัญหาสำคัญของประเทศทางด้านสุขภาพ ผู้สูงอายุที่ทุพพลภาพไม่มีใครดูแล ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ค่าใช้จ่ายไม่เพียงพอ ปัญหาทางด้านสังคม คือ ความเหงา และปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมตามที่กล่าวแล้ว เป็นภาระต่อรัฐบาลของประเทศ

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ตามที่กล่าวแล้ว ข้อ ๑,๒ พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ควรต้องได้รับการปฏิรูปอย่างจริงจังให้ผู้สูงอายุมีสติและการคุ้มครองอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม ครอบคลุมทั่วถึงในรายละเอียด และความต้องการที่แท้จริงของผู้สูงอายุ โดยให้มีการกระจายอำนาจและจัดกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างจริงจังของผู้สูงอายุ ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงองค์กรเอกชน นโยบายของรัฐต่อผู้สูงอายุ ต้องไม่จำกัดในด้านสงเคราะห์ และตอบสนองสถานะการคุ้มครองดูแลผู้สูงอายุเป็นการเร่งด่วนที่สำคัญที่มีกองทุนรองรับ โดยยังมีผู้สูงอายุจำนวนมากยังมีศักยภาพที่จะทำประโยชน์ได้ พร้อมกับจัดให้มีการออมเงินเพื่ออนาคตเพื่อเตรียมการเป็นผู้สูงอายุและดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า สมศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ ลดภาระงบประมาณของรัฐ ควรได้รับความคุ้มครอง ส่งเสริม พัฒนาคุณภาพชีวิตที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และอนาคตยิ่งขึ้น จึงต้องมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ตามข้อ ๑,๒,๓ ได้กล่าวเกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ ของผู้สูงอายุข้างต้น ควรได้นำเนื้อหาที่สำคัญเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ และการคุ้มครองผู้สูงอายุให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ครอบคลุมปฏิบัติได้แท้จริง รวมทั้งการบูรณาการหน่วยงานรัฐ เอกชน ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมา มีบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และการกำหนดอำนาจ คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติให้กว้างขวาง และกระจายอำนาจให้องค์กรที่เกี่ยวข้องและองค์กรชุมชนผู้สูงอายุมมีส่วนร่วมมากขึ้น สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครอง ส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ พ.ศ. ของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย (คปก.) รวมทั้งการจัดตั้งกองทุนเพื่อการนี้และการออมเงินเพื่ออนาคต โดยมีการผลักดันให้มีการเห็นชอบนำพระราชบัญญัติคุ้มครอง ส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิต พ.ศ. ของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย (คปก.) ออกใช้บังคับต่อไป

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นายชนน ไกรนุช

ตำแหน่ง ประธานชมรมผู้สูงอายุ ม.บึงทอง ๓ และนายทะเบียน

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุเป็นผู้ที่ประสบการณ์ชีวิตมามาก มีความรู้ในทุก ๆ สาขาวิชา ในสมัยโบราณผู้สูงอายุได้ปกป้องชาติบ้านเมืองมาจวบจนถึงปัจจุบัน
- ข้อเสนอแนะ ควรที่จะทำประวัติคนดีของแต่ละจังหวัดให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุมองว่า สังคมไทยในปัจจุบันอยู่ในช่วงที่เสื่อม เน่าเฟะ ขาดหลัก ๓ หลัก ในการดำเนินชีวิตคือ ๑. ไม่ยึดหลักนิติธรรม ๒. ไม่ยึดหลักศีลธรรม และ ๓. ขาดหลักมนุษยธรรม
- สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหาคือ สามารถแยกสิ่งที่ดีและไม่ดีได้ชัดเจน
- ข้อเสนอแนะ ควรให้วัดและโรงเรียนเข้ามามีบทบาทในสังคมอย่างจริงจังมากขึ้น

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุในทุก ๆ ด้านและทุก ๆ ภูมิภาคของประเทศให้ทัดเทียมกัน
- ข้อเสนอแนะ ควรช่วยเหลือ สนับสนุนผู้สูงอายุให้ดำรงชีวิตที่เหลืออยู่อย่างมีคุณค่า และสร้างคุณประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ต้องระดมสำรวจ ค้นหาผู้สูงอายุ พร้อมทั้งแยกสถานภาพของผู้สูงอายุอย่างจริงจัง
- ข้อเสนอแนะ เมื่อได้ผลออกมาแล้วควรตั้งคณะทำงานร่างข้อบังคับการดำเนินการบรรจุไว้ในรัฐธรรมนูญตามสถานภาพของแต่ละกลุ่มที่กำหนดไว้

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม ภูศักดิ์ ธรรมศาล

ตำแหน่ง ที่ปรึกษา สมาคมคลังปัญญาอาวุโสแห่งประเทศไทย

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- การกำหนดสิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทของผู้สูงอายุโดยวิเคราะห์จากข้อมูลซึ่งจำแนกผู้สูงอายุเป็น ๔ กลุ่ม ประกอบด้วย ๑) กลุ่มข้าราชการบำนาญ ๒) กลุ่มผู้ใช้แรงงานที่เข้าหลักประกันสังคม ๓) กลุ่มชนชั้นกลางที่มีฐานะพึ่งพาตนเองได้ ๔) กลุ่มทั่วไปและอยู่ในฐานะด้อยโอกาสต้องพึ่งพิง (เกษตรกรรายย่อย, รับจ้าง)

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สิ่งที่ดีของสังคมไทยที่มีจุดแข็งในลักษณะสังคมแบบเครือญาติ มีความเอื้ออาทรต่อผู้สูงอายุในทุกช่วงวัย มีการถ่ายทอดสิ่งดีในวิถีชีวิตตามศักยภาพ การช่วยเหลือในสังคม
- สิ่งที่เป็นปัญหาคือ สุขภาพทางกายและทางจิต จึงต้องมีหลักประกันอย่างทั่วถึงและมาตรฐานอย่างเท่าเทียม โดยเฉพาะค่าครองชีพในการดำรงชีพ

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรเน้นในสุขภาพและการครองชีพ โดยดำเนินการ ๑) ยกเลิกการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพแบบถ้วนหน้า โดยจ่ายตามความจำเป็นอย่างพอเพียง โดยคำนึงถึงความจำเป็นตามสถานะการที่เปลี่ยนแปลง ๒) จัดตั้งกองทุนช่วยเหลือผู้สูงอายุ โดยจัดตั้งเป็นองค์กรมหาชน ขอสนับสนุนจากภาษีอากร โดยภาษีสรรพสามิตเป็นกองทุนเฉพาะแทนการจัดงบประมาณประจำปี

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรเป็นในลักษณะการกำหนดตามข้อ ๑ – ข้อ ๓ คือ
 - ๑) กำหนดสิทธิโดยจำแนกตามกลุ่ม ๔ กลุ่ม
 - ๒) นำสู่ปัญหาของผู้สูงอายุ คือ สุขภาพทางกายและทางจิต
 - ๓) มีหลักประกันที่ทั่วถึงทุกกลุ่มอย่างทั่วถึงและมาตรฐานที่เท่าเทียม
 - ๔) จัดตั้งกองทุนช่วยเหลือผู้สูงอายุ เป็นองค์กรมหาชนตามสถานะการเปลี่ยนแปลงปัจจุบันที่เป็นอยู่ โดยใช้ภาษีจากสรรพสามิต เช่น ภาษีสุรา เป็นต้น
 - ๕) จัดให้มีองค์กรเกี่ยวกับผู้สูงอายุตั้งแต่ระดับจังหวัด ถึงหมู่บ้าน โดยเฉพาะ องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งให้ความสำคัญต่อผู้สูงอายุอย่างมาก เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีโอกาสอยู่ในครอบครัวอย่างมีเกียรติและความสุข

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นาวาอากาศเอก (พิเศษ) สุวฤทธิ์ แจ่มจำรัส

ตำแหน่ง ที่ปรึกษาคณะกรรมการชมรมคลังปัญญาผู้สูงอายุ กรุงเทพฯ

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- รัฐให้ความเคารพและเทิดทูล ให้ความคุ้มครองเอื้ออำนวย ในผู้สูงอายุที่ได้เคยทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ และต่อไปทุกคนจะต้องเป็นผู้สูงอายุเช่นกัน อย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ส่วนใหญ่ได้รับความเคารพจากสถาบันครอบครัว แต่ในทางสังคมภายนอกผู้สูงอายุที่ด้อยโอกาสถูกมองว่าเป็นภาระของสังคม
- รัฐควรจัดให้มีการแสดงออกถึงความสำนึกในบุญคุณของผู้สูงอายุที่ได้กระทำประโยชน์แก่สังคมมาแต่ก่อน

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- เรื่องปรับปรุงเบี้ยยังชีพให้เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจปัจจุบัน
- รวมทั้งค่าลดหย่อนต่าง ๆ ให้เหมาะสม
- ความปลอดภัยของผู้สูงอายุ ทั้งในที่อยู่อาศัยและภายนอกทั่วไป

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ให้มีกฎหมาย พระราชบัญญัติ ที่มีประโยชน์กับผู้สูงอายุมากขึ้น เพื่อให้สังคมไทยช่วยกันดูแลและสำนึกในคุณของผู้สูงอายุที่ได้เคยทำประโยชน์แก่สังคมมานาน

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นางสาวนิตา แจ่มจำรัส

ตำแหน่ง รองประธานฝ่ายวิชาการคณะกรรมการชมรมคลังปัญญาผู้สูงอายุ กรุงเทพฯ

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนปัจเจกวัยให้ดีขึ้น เปิดโอกาสให้มีการสหกรณ์ การดูแล รักษา เอาใจใส่เบื้องต้นจากชุมชน เป็นการ “ระเบิดจากข้างใน” ตามพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แล้วจึงเน้นสังคมเมืองและประเทศต่อไป

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ภาวะเศรษฐกิจ ทำให้ครอบครัวส่วนใหญ่ขาดความเอื้ออาทร สังคมทำให้เกิดการแก่งแย่งชิงดีกัน เด็กจะซึมซับเป็นนิสัย ก้าวร้าว ไม่มีสัมมาคารวะ ดิตยาเสพติด แต่ถ้าครอบครัวอบอุ่น ผู้สูงอายุในครอบครัวนั้น ๆ จะเป็นปูชนียบุคคล

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ขอให้ มี Nursing home สำหรับผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง ยากไร้ หรือพิการทางการเคลื่อนไหว ในแต่ละจังหวัด
- รัฐช่วยในด้านการดำเนินชีวิตเป็นต้นว่า ใช้ไฟฟ้าฟรี น้ำประปาฟรี หรือคูปองอาหาร สำหรับ ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย
- ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจากสภาวะเศรษฐกิจ

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุมีสิทธิไม่เสมอภาค ไม่ว่าข้าราชการบำนาญ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ฯลฯ ในสวัสดิการ เรื่องการรักษาพยาบาล เพราะปัจจุบันค่าครองชีพสูงขึ้น ข้าราชการบำนาญเงินเดือนไม่มาก แต่เพื่อขึ้นปลายชีวิตจะได้รักษาพยาบาลฟรี ปัจจุบันไม่ใช่ กรมบัญชีกลางตัดจ่ายจำเป็นสำหรับ ผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัวออก โดยมีคำนิยามว่า “กว่าจะรับราชการมาถึงบำนาญ” เงินเดือน ไม่มากก็เพื่อหวังรักษาพยาบาลที่ดี

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นางจันทรา ปิตรชาติ

ตำแหน่ง กรรมการบริหารมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- การพิจารณาผู้สูงอายุไม่ว่าเรื่องใดก็ตาม ควรจำแนกเป็น ๓ วัย คือ วัยต้น ๖๐-๗๐ ปี วัยกลาง ๗๑-๘๐ ปี และวัยปลาย ๘๑ ปีขึ้นไป นอกจากนั้นควรพิจารณาจากฐานะทางสังคม เศรษฐกิจ จะดูจากฐานการเสียภาษีเงินได้ หรือจะใช้ “เส้นความยากจน”
- ก็แล้วแต่ ในขั้นนี้ขอแก้ไขในเรื่อง “เบี้ยยังชีพ” ผู้สูงอายุวัยปลาย ๘๑ ปีขึ้นไป ควรได้รับ เบี้ยยังชีพ ๒,๐๐๐ บาทต่อเดือนทุกคน โดยไม่จำกัดฐานะความสำคัญไม่ได้อยู่ที่ตัวเงิน แต่เป็นการรับรู้ของรัฐบาลและสังคมว่า เขายังคงมีตัวตนอยู่ในโลกนี้ ส่วนผู้สูงอายุวัยอื่น ไม่ต้องให้เบี้ยยังชีพแก่ทุกคนอย่างที่เป็นอย่างในปัจจุบัน ควรให้เฉพาะผู้ไม่มีรายได้เป็นของตัวเองเท่านั้น ส่วนผู้สูงอายุวัยต้นและวัยกลางควรได้รับการส่งเสริมให้ประกอบอาชีพอิสระที่เหมาะสมหรือจิตอาสาในงานต่าง ๆ

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ปัจจุบัน ปทัสถานหรือบรรทัดฐานสังคมของคนไทยอยู่ในสภาพอ่อนแอหรือจะว่าของเดิม ล่มสลายไปแล้วก็ได้ สังคมปัจจุบันมี “ความนิยม” อยู่ ๓ ประการเท่านั้น คือ อำนาจ เงิน และความเด่นดัง เห็นด้วยกับค่านิยม ๑๒ ประการของ คสช. ควรแปลงเป็นหลักสูตรพัฒนา บุคลิกภาพ เปิดสอนทั่วไป แต่เน้นที่เยาวชนเป็นหลัก
- ในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง โดยผ่านทางพรรคการเมือง เราไม่เคยทราบประวัติการศึกษาและ การทำงานของแต่ละเจ้ากระทรวง ดังนั้น ใครขอเสนอให้มีการเลือกตั้งรัฐมนตรีว่าการแต่ละ กระทรวง ซึ่งเมื่อรวมทุกกระทรวงก็คือ ครม. ให้ครม. นั้นเลือกนายกและรองนายกรัฐมนตรี วิธีการจะอย่างไรนั้น อย่างฟังปฏิเสธว่าทำไม่ได้ ขอเน้นว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา ฉะนั้น จะต้องหาวิถีทางพัฒนาที่เหมาะสมกับตัวเอง อย่าให้ความรู้จากต่างประเทศเข้าครอบงำ จนหาวิถีของตนเองไม่ได้ และข้ายังเหยียดหยันตนเอง

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ในเมื่อ Dependency ratio ระหว่างกำลังแรงงานกับผู้สูงอายุจะมีอัตราสูงขึ้นเรื่อย ๆ จึงมีความจำเป็นที่รัฐต้องพัฒนาผู้อยู่ในกำลังแรงงานและแรงงานใหม่ให้มีศักยภาพในการทำงานที่สูงขึ้น เพื่อรายได้ประชาชาติจะได้มีการขยายตัวที่เพียงพอต่อการรับภาระประชากรผู้สูงวัย
- ควรมีการขยายอายุเกษียณจากงาน ทั้งในภาครัฐบาลและเอกชน ในภาครัฐควรขยายจาก ๖๐ ปี เป็น ๖๕ ปี เฉพาะราชการระดับล่าง ประมาณต่ำกว่าซี ๘ ส่วนระดับสูงคงเดิม

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรปรับปรุงเรื่องเบี้ยยังชีพ
- อายุเกษียณของบุคลากรในภาครัฐเพื่อเป็นการนำร่อง
- การจัดตั้งสถาบันผู้สูงอายุเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นายวิจิตร เทพเพชรรัตน์

ตำแหน่ง ข้าราชการเกษียณ

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรกำหนดความสำคัญของผู้สูงอายุ เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ จึงต้องส่งเสริมให้อยู่อย่างมีศักดิ์ศรี คุณค่า ภูมิปัญญา เป็นผู้ที่เคยทำประโยชน์คุณงามความดีแก่สังคมและประเทศชาติ และจะต้องให้ความสำคัญไม่เป็นการละเลยของสังคมสามารถช่วยเหลือตนเองได้ มีรายได้ และมีหน้าที่ในสังคมด้วย

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สังคมไทยขาดการทำสิ่งดี ๆ ที่เกี่ยวกับศักยภาพของผู้สูงอายุให้เกิดประโยชน์ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ภูมิปัญญา สิ่งดีงาม มีคุณค่า เพื่อสืบทอดสู่คนรุ่นใหม่ ทำให้หน้าเป็นห่วงกับอนาคตของคนรุ่นใหม่ จะไม่มีสิ่งดีงามในอดีตไว้กับสังคมได้ต่อไป จะต้องทบทวนเป็นอย่างยิ่ง

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- การสืบค้นภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และอื่น ๆ เพื่อทำเป็นองค์ความรู้ พัฒนาให้การสนับสนุนและส่งต่อให้คนรุ่นใหม่
- การสร้างเครือข่ายทางสังคมผู้สูงอายุให้มีความเข้มแข็ง กลุ่มเพศ กลุ่มวัย กลุ่มพื้นที่ เป็นต้น
- การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุอยู่อย่างมีศักดิ์ศรี มีรายได้ มีหน้าที่ในสังคม

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- การศึกษาวิจัยด้านภูมิปัญญาไทย
- การเสริมสถานะเครือข่ายทางสังคมผู้สูงอายุ
- การถ่ายทอดภูมิปัญญาและสิ่งดีงามสู่คนรุ่นใหม่
- การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีงานทำ มีรายได้
- การกำหนดบทบาททางสังคมของผู้สูงอายุ
- การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุอยู่ในสังคมอย่างมีศักดิ์ศรี

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ
ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นางนิรมล วรรณสุภา

ตำแหน่ง ประธานกลุ่มสาขาสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย กลุ่มเขตที่ ๑

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

-

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สิ่งที่มีจิตใจโอบอ้อมอารี มีระบบอาวุโส
- ปัญหาคอร์รัปชันทุกระดับของข้าราชการ ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น
เพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศต้องแก้ไข ปัญหาทุจริตอย่างจริงจัง

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ให้มีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุทั่วประเทศและชมรมผู้สูงอายุนี้นี้ต้องทำกิจกรรมคือ
การออกกำลังกายและรัฐต้องมีส่วนช่วยตั้งงบประมาณสนับสนุนการทำกิจกรรม
การออกกำลังกาย ให้ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย เพื่อลดภาระของรัฐบาลในการ
รักษาพยาบาล

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

-

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม ดร. ฉัฐชูลี เรืองศิริ

ตำแหน่ง ข้าราชการบำนาญ

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี
- เริ่มต้นที่สังคมในครอบครัว เริ่มทบทวนความเป็นไทย วัฒนธรรม - ประเพณีไทย
- สร้างสังคมให้มีความเป็นไทย ของเดิม ๆ ตามประวัติศาสตร์ของความเป็นไทย

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรมีคู่มือสิทธิผู้สูงอายุ
- ปัญหาสังคมไทยคือ ความเป็นไทยขาดหายไป
- ปัญหา ควรต่อต้านการทุจริต คอรัปชั่นให้เด็ดขาด เพื่อส่วนรวมของคนไทย

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- รัฐควร สร้าง ยกย่อง ให้ผู้สูงอายุมีศักดิ์ศรี คุณค่าของผู้สูงอายุ ชื่นชมจากประสบการณ์ของผู้สูงอายุ ทั้งในชุมชนและสังคมที่ขยายขึ้น
- ควรมีสถานที่ออกกำลังกาย
- ส่งเสริมให้มีการออม ตั้งแต่อายุน้อย ๆ เพื่ออนาคต

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรจัดเสริมสาธารณสุขให้ผู้สูงอายุ
- ควรจัดทำให้เป็นจารีต ประเพณี
- ควรจัดตั้งสถาบันผู้สูงอายุ เพื่อได้ฝึกทักษะด้านต่าง ๆ
- คู่มือสิทธิผู้สูงอายุ

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม พญ. สุวณี รักธรรม

ตำแหน่ง กรรมการบริหารสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สิทธิของผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ไม่ได้ได้รับการคุ้มครอง ส่งเสริม สนับสนุน เท่าที่ควรและไม่ทั่วถึง สมควรได้รับการพัฒนา บริการต่าง ๆ ที่ให้กับผู้สูงอายุ ตามกฎหมาย ให้ดำเนินการอย่างจริงจัง ให้ความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย หน่วยงาน ที่รับผิดชอบต้องมีความกระตือรือร้นมากกว่านี้

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สังคมไทยในปัจจุบัน ด้อยลงในเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีไทย วัฒนธรรมอันดีงาม ไปรับวัฒนธรรมต่างประเทศที่สร้างปัญหามากขึ้น
- ในด้านผู้สูงอายุที่นับวันจะทวีจำนวนมากขึ้น ไม่มีการเตรียมพร้อมเพื่อสังคมผู้สูงอายุ มองดู ผู้สูงอายุเป็นภาระไม่ใช่เป็นพลัง ทั้งนี้ ควรแก้ไขตั้งแต่วัยเด็ก เริ่มที่ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสังคมให้เห็นคุณค่า ยกย่อง และแสดงความกตัญญูต่อบุคคลที่ต่อผู้สูงอายุ

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สูงอายุพัฒนาตนเอง พึ่งตนเอง ในด้านสุขภาพ ที่อยู่อาศัย เศรษฐกิจและสังคม
- ส่วนที่จะได้รับการช่วยเหลือจากภาครัฐก็ต้องปฏิรูปกฎหมาย ให้หน่วยงานและบุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานด้านผู้สูงอายุมีจำนวนเพียงพอ และปฏิบัติงานเฉพาะเพื่อผู้สูงอายุจะได้ เข้าถึงบริการ

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ส่งเสริมสิทธิของผู้สูงอายุให้เป็นรูปธรรม เพิ่มสวัสดิการสังคม เพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุ ที่ถูกทอดทิ้งหรือช่วยเหลือตนเองไม่ได้ เพื่อศักดิ์ศรีในบั้นปลายของชีวิต

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นางสาวประยูร หลักเพชร

ตำแหน่ง -

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ในเรื่องของความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ ครอบครัว อาหาร ที่อยู่อาศัย และการดูแลรักษาทางการแพทย์ และการบริการทางสังคมที่จำเป็น

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- การดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า เป็นสิ่งที่ดี

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ให้คนไทยรู้จักหน้าที่และมีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา ปัญหาในเรื่องการเงิน มุ่งสร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้สูงอายุสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้โดยสะดวกตามสมควร

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- รณรงค์ ปลุกฝังค่านิยมให้สังคมตระหนักถึงคุณค่าของผู้สูงอายุตามวัฒนธรรมไทยที่เน้นความกตัญญู กตเวทิตะและความเอื้ออาทรต่อกัน

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม จรรยา เสี่ยงเสนาะ

ตำแหน่ง ข้าราชการบำนาญ

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สิทธิคงจะหมายถึง สิทธิในการได้รับบริการทางสังคมต่าง ๆ ในปัจจุบัน เช่น ค่ารถประจำทาง ค่ารถไฟ เป็นต้น และรวมถึงสิทธิบัตรทองในการรักษาพยาบาล ประเด็นสำคัญ คือ ผู้สูงอายุได้เข้าถึงสิทธิเหล่านี้เพียงใด ดังนั้น ในการปฏิรูปเรื่องเหล่านี้จึงควรคำนึงถึงการเข้าถึงบริการต่าง ๆ ทำให้ผู้สูงอายุได้เข้าถึงบริการเหล่านี้อย่างทั่วถึง เท่าเทียม

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สังคมวัฒนธรรมไทย มีข้อดีในส่วนที่ให้ความเคารพนับถือ กตัญญูตเวทีต่อบิดามารดา ปู่ย่าตายาย ซึ่งมีส่วนทำให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแลในบั้นปลายชีวิตอย่างดี แต่ปัจจุบันสภาพสังคมไทยได้ประสบผลกระทบทางวัฒนธรรมภายนอกมากมาย จึงพบว่า มีผู้สูงอายุถูกทอดทิ้ง ยากจน เจ็บป่วย ขาดที่อยู่อาศัย ฯลฯ

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรปฏิรูปให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองในเรื่องที่เป็นปัญหา ดังที่กล่าวข้างต้น จัดรัฐสวัสดิการ
- คุ้มครองสุขภาพ ที่อยู่อาศัย เงินรายเดือน (เบี้ยยังชีพ) สิทธิบริการฟรีต่าง ๆ
- ปรับปรุงกลไกการดำเนินงาน ติดตามควบคุมกำหนดคุณภาพงานตามแบบ

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- กำหนดสิทธิต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุให้ชัดเจน
- กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้สูงอายุและผู้เกี่ยวข้องให้สอดคล้องที่จะสนับสนุนให้ได้รับสิทธิ และครอบคลุมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทุกด้าน
- ขยายเวลาผู้สูงอายุ ๖๐ ปี เป็น ๖๕ ปี

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นางสาวบรรจง คำหอมกุล

ตำแหน่ง -

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุต้องมีสิทธิและได้รับการพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถด้านอาชีพอย่างเท่าเทียมกัน
- คนไทยทุกคนต้องได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและหน้าที่พลเมือง

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สังคมไทยเริ่มมีปัญหาเมื่อคนไม่รู้แยกไม่ออก อะไรคือความดี ความไม่ดี แยกไม่ออกสีขาว และสีดำ เกิดสับสน ทำให้เกิดความแตกแยกในสังคม คนต้องรู้อะไรดี อะไรไม่ดี เมื่อทำไม่ดี ต้องลงโทษ จุติร่วมทุกคนต้องมีความรักในสิ่งเดียวกัน สถาบันที่นับถือเหมือนกันคือ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุต้องได้รับการพัฒนาด้านความรู้ต่าง ๆ การศึกษายังจำเป็นแต่ขาดแหล่งให้ความรู้ กศน. กระทรวงแรงงาน ยังไม่สนองความต้องการความรู้ที่ผู้สูงอายุต้องการ
- การพัฒนาต้องครอบคลุมทั้งด้านสมรรถภาพทางกาย - ใจ

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุต้องได้รับการดูแลจากรัฐ เมื่อเหตุแห่งความเจ็บป่วยเกิดจากความเสื่อม
- ผู้สูงอายุต้องมีโอกาสเข้าถึงแหล่งให้ความรู้ให้บริการทุก ๆ ด้านที่จัดโดยรัฐ
- ผู้สูงอายุต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการให้บริการ การกำหนดกฎหมาย ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุ
- อยากเห็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดตั้งแต่ รมต. ปลัด อธิบดีต้องรับผิดชอบ รับโทษ เมื่องานในความรับผิดชอบก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติ

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นางอรุณี ประกายแก้ว

ตำแหน่ง ประธานสาขาสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ กลุ่มที่ ๔

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรจะยกระดับความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุในปัจจุบันให้ดีกว่านี้ เพราะที่ผ่านมาผู้สูงอายุไม่ค่อยได้รับการดูแลและใส่ใจเท่าที่ควร รัฐบาลควรจะคำนึงถึงความสำคัญของผู้สูงอายุมาเป็นอันดับหนึ่ง เพราะผู้สูงอายุไม่มีปากมีเสียงที่จะไปเรียกร้องอะไรกับเขาได้ สิทธิอะไรที่ผู้สูงอายุควรจะได้ก็ต้องพิจารณาก่อน

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สังคมไทยในปัจจุบัน ตั้งแต่เด็กวัยรุ่น หนุ่มสาว ไม่สนใจผู้สูงอายุเท่าที่ควร มักจะมองผู้สูงอายุเป็นคนแก่ที่ไร้ค่าอยู่กับบ้านไปวัน ๆ ไร้ประโยชน์ รัฐบาลควรจะรณรงค์ให้สังคมไทยในปัจจุบันแต่ละครอบครัวอบรมสั่งสอนให้ลูกหลาน ให้รักและเอาใจใส่ผู้สูงอายุแล้วสอนให้มองผู้สูงอายุที่พบเห็นอย่างเมตตา และยกย่องให้เกียรติท่าน

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรยกระดับผู้สูงอายุให้ได้มีสิทธิทุกอย่างที่ควรได้และให้อยู่ในระดับต้น ๆ ควบคู่กับผู้สูงอายุเรื่องความเป็นอยู่ เรื่องสุขภาพ เจ็บไข้ได้ป่วย ควรได้รับสิทธิพิเศษเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามโรงพยาบาลต่าง ๆ ควรจะแยกการรักษาผู้สูงอายุ

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- เนื้อหาในรัฐธรรมนูญควรจะนำเสนอถึงความสำคัญของผู้สูงอายุเอาไว้ เพราะทุกท่านไม่ว่าเด็กหนุ่มสาวจะเลี้ยงแก่และเป็นผู้สูงอายุไม่พ้น อยากให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง ส่งเสริมในด้านการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม
- ในสภาพที่เป็นจริงพบว่า การทำงานของผู้สูงอายุต้องพบกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ถูกเลิกจ้างด้วยสาเหตุอายุมาก
- ควรพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ จัดอาชีพให้ผู้สูงอายุเพื่อพึ่งตัวเองได้

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม พันเอก (พิเศษ) หญิง พิกุล ไพศาลเวชกรรม

ตำแหน่ง กรรมการกลาง (ผู้แทนกรุงเทพมหานคร)

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สิทธิตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ไม่ได้กำหนดหลักการอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม
- ข้อเสนอแนะ ควรต้องมีการปฏิรูปให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครอง ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ พ.ศ. ของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย (คปก.)

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ความคิดเห็นของผู้สูงอายุมองว่าสังคมไทยเปลี่ยนไป เนื่องจากวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามา มีบทบาท ประเพณี-วัฒนธรรมที่ดีงามลดน้อยลง
- ข้อเสนอแนะ ควรให้วัดและโรงเรียนเข้ามามีบทบาท ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุพึ่งตนเอง และเป็นพลังของสังคมไทยและประเทศชาติ

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรมีการเผยแพร่ ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุ ให้มีการกระจายอำนาจ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรทำเนื้อหาสำคัญเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และคุ้มครองผู้สูงอายุให้ชัดเจนและให้เป็นรูปธรรม รวมทั้งบูรณาการ หน่วยงานของรับ เอกชน ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามามีบทบาท ในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม -

ตำแหน่ง ประธานสาขาสมาคมผู้สูงอายุ ประจำจังหวัดนครปฐม

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สิทธิ ผู้สูงอายุอย่างน้อยต้องได้เงิน ๓,๐๐๐ บาท ต่อเดือน การพัฒนาต้องให้ผู้สูงอายุมีที่ทำงานเป็นของตนเอง
- ข้อเสนอแนะ ต้องยกระดับขึ้นเป็นกรมผู้สูงอายุ

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- เป็นสังคมอุปถัมภ์ มีความกตัญญูรู้คุณ สิ่งที่ดีก็ปกครองง่าย มีความรักความสามัคคี สิ่งที่เป็นปัญหา ถ้าคนไม่ดีเอาสิ่งของมาให้ ฯลฯ ก็จะไม่ลืมนบุญคุณ กระทรวงศึกษาต้องชี้แนวทางตั้งแต่อยู่บนูบาล

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ต้องให้จัดตั้งกรมหรือกองผู้สูงอายุ และให้โอกาสผู้สูงอายุที่แข็งแรงเข้าทำงานได้

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- เบี้ยยังชีพ เปลี่ยนเป็นเบี้ยผู้สูงอายุ หรือเบี้ยบำนาญ เบี้ยกตัญญู

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นางพจันท์ บุญประเสริฐ

ตำแหน่ง เภรณุก สาขาสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ กลุ่มเขตที่ ๓

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรกำหนดหลักการอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมคุณภาพชีวิตเท่าที่ควร
- ควรปฏิบัติกับผู้ด้อยโอกาส ยากจน ขยายสิทธิให้ชัดเจน ควรนำผู้นำผู้สูงอายุให้มีการอบรมโดยทางราชการเป็นผู้จัดเพื่อให้ได้รับสิทธิอย่างแท้จริง มีระเบียบและรู้จักหน้าที่

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุในสังคมไทยจะมีความแตกต่างกันมาก ตั้งแต่การศึกษา ฐานะ ความรู้สึก ความนึกคิด ความแตกต่างในสังคมไทย ต้องทำให้เสมอภาคกัน ได้รับสิทธิเท่ากัน เช่น เบี้ยยังชีพให้พอเพียง

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ต้องไม่จำกัดในด้านสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ควรมีกองทุนรองรับ ควรจัดให้มีการออมเพื่ออนาคตอยู่อย่างมีความสุข ต้องมีแผนพัฒนาตั้งแต่แรกเริ่ม จนสูงอายุ

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุให้กว้างขวางและกระจายอำนาจ องค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น ชุมชนให้มีส่วนร่วมมากขึ้น เช่น สร้างอาชีพ เพื่อให้มีรายได้แบบยั่งยืน ควรสร้างหลักประกันทางการเงิน

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม พันตรี อนุรักษ์ พิลาสุข

ตำแหน่ง รองประธานชมรมคลังปัญญาผู้สูงอายุกรุงเทพฯ (ฝ่ายวิชาการ)

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุที่มีศักยภาพดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ควรจะนำมาเป็นคลังปัญญา คลังสมองให้กับคนรุ่นหลัง
- ข้อเสนอแนะ รัฐธรรมนูญเขียนให้ชัดเจนว่า “ผู้สูงอายุให้มีอายุตั้งแต่กี่ปีขึ้นไป การรับบริการ/สวัสดิการ รัฐต้องจัดให้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ รัฐสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ”

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุเป็นผู้มีประสบการณ์ผ่านการเรียนรู้ทั้งด้านวิชาการและการทำงาน รู้จักผิดชอบชั่วดี สามารถนำมาถ่ายทอดให้คนอื่นรับรู้ได้ ทำอย่างไรดีหรือถูกต้อง ทำอย่างไรผิดหรือเป็นความไม่ดี
- สิ่งที่เป็นปัญหาคือ ผู้สูงอายุขาดการเอาใจใส่ดูแล สังคมมองว่า คนแก่ไม่มีประโยชน์หมดอำนาจหน้าที่แล้วก็หมดความหมายเป็นคนไร้เกียรติ

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรจะมีองค์กรหรือหน่วยงานขึ้นมารับผิดชอบกับผู้สูงอายุโดยตรง ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือส่วนท้องถิ่น ถ้าไม่มีหน่วยมารับผิดชอบโดยตรง ในอนาคตจะมีผู้สูงอายุมากขึ้นถ้าไม่มีหน่วยงานรองรับ ผู้สูงอายุก็คงไม่พ้นเป็นไปตามยะถากรรม ถูกปล่อยทิ้งก็จะปัญหาของสังคม

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุเป็นบุคคลที่สำคัญ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม เพราะผ่านกระบวนการเรียนรู้มาหลายด้านที่แตกต่างกัน ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเอง
- ข้อเสนอแนะ ควรเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญว่า ในแต่ละตำบล อำเภอ จังหวัด ควรจัดตั้งคลังปัญญาผู้สูงอายุอย่างน้อย ๑ แห่ง

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม พ.อ. กริชแก้ว คำพล

ตำแหน่ง รองประธานสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรขจัดให้ผู้สูงอายุดำรงชีวิตในบ้านปลายมีความสง่างาม ให้สังคมยอมรับ ไม่ถูกทอดทิ้ง โดยนำบริบทคุณค่าของภูมิปัญญา ผู้สูงอายุ ครอบงำยั่งยืนของวิถีไทยกลับมาใช้ ให้สอดคล้องกับแนวทางของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คนรุ่นหลังจะได้นำแนวทางไปปฏิบัติในส่วนหนึ่งของชีวิต

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สังคมไทยเดินทางลึกเข้าไปในส่วนของกระแส ลุ่มหลงสังคมที่เป็นโลกกว้าง ยึดวัตถุ การผลิต ผลกำไร ทำให้สังคมไทยแบ่งภาค สร้างทัศนคติใกล้ตัวเพื่อตนเอง คนเห็นแก่ตัว พวกพ้อง ผลประโยชน์ตอบแทน คนไทยจึงมองภาพสังคมแบบเอาเปรียบคนอื่น ถดถอยด้านคุณธรรม คนไทยยอมคอร์รัปชันทุกระดับ ทุกวัย เพราะส่วนหนึ่งเอื้อมาถึงตัว เป็นเรื่องอันตราย ควรสร้าง มิติใหม่ ให้สังคมไทยพ้นจากการแย่งชิง เน้นการแบ่งปัน

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- กฎหมายเอื้อ ช่วยเหลือผู้สูงอายุบัญญัติมาแต่ไหน ภาพสวยแต่การบังคับใช้ให้เป็นรูปธรรมยาก
- การปฏิรูปต้องสร้างเสริมความนึกคิด จริยธรรม คุณธรรม นำวิถีพุทธ-ศาสนา ฯลฯ มาปลูกฝัง ทางกว้าง วิถีชีวิตคนไทยจะได้เน้นวัยเด็ก วัยผู้ใหญ่ วัยกลางคน วัยชราภาพ มีการดำรงวิถี มีระดับ มีครรลอง ไม่ควรมองว่า ๖๐ ทำอย่างไร ๗๐ ทำอย่างไร ๘๐ หรือ ๙๐ อย่างไร แคบ ๆ ของชีวิต

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ระบุ จะปฏิบัติอย่างไรกับผู้ที่มีวัยวุฒิ จะมอบอะไรตอบแทนคุณงามความดีผู้สูงอายุในชีวิต จะเชิดชูคุณงามความดีผู้สูงอายุที่สร้างชาติ สังคม ครอบครัว อย่างไร
- ระบุ คนรุ่นหลัง ลูกหลาน จะตอบแทนคุณบรรพบุรุษอย่างไร ในบ้านปลายชีวิตพ่อแม่
- ระบุ สังคมจะเอื้ออาทรผู้สูงอายุอย่างไร ปลูกฝังอย่างไร กำหนดแนวทางไว้ในรัฐธรรมนูญ
- ควรมองผู้สูงอายุในเชิงสงเคราะห์ควบคู่กับการให้ช่วยตัวเองได้ด้วย

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ
ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม ร.ต. หญิง ศรีนคร เรืองฤทธิ์รงค์

ตำแหน่ง คลังปัญญาผู้สูงอายุเขตบางเขน

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรให้การสนับสนุนด้านสวัสดิการต่าง ๆ มากขึ้น เช่น ด้านประกันสุขภาพ การบริการด้านสาธารณสุข เช่น รถเมล์ฟรี เงินยังชีพควรเพิ่มขึ้น เลื่อนอายุการทำงานเป็น ๖๕ ปี

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- รัฐควรจะประชาสัมพันธ์ถึงข้อมูลข่าวสารว่า ผู้สูงอายุควรจะได้สิทธิอะไรบ้าง ผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะไม่รู้ข้อมูล

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ยกเลิกการมีบ้านพักผู้ชรา ให้ผู้สูงอายุกลับไปอยู่กับครอบครัว ให้สังคมยอมรับปลูกจิตสำนึกให้เป็นผู้เสียสละแก่เยาวชนจนถึงผู้ใหญ่

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- รัฐควรสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้มีพื้นที่ได้พบปะสังสรรค์ หรือปรึกษาหารือกัน เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพดียิ่งขึ้น

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ
ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม หนูเกณท์ อินทรจันทร์

ตำแหน่ง คณะทำงานสวัสดิการ เครือข่ายสลัม ๔ ภาค

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุควรมีบำนาญชราภาพ โดยออกเป็นกฎหมายไม่ใช่เป็นเบี้ยยังชีพ

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ให้รัฐสนับสนุน ส่งเสริมความสามารถของผู้สูงอายุตามความรู้ที่มี ซึ่งจะได้มาเสริมแรงงานที่ขาด

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรมีการพัฒนาผู้สูงอายุตามความสามารถของแต่ละคน

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ให้ออกกฎหมายคุ้มครองผู้สูงอายุ

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นายวินัย บุญรอด

ตำแหน่ง ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนด้านสังคม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุคือ บุคคลที่มีประสบการณ์ชีวิตมายาวนาน ผ่านโลกของการเปลี่ยนแปลงของสังคม มาหลายยุคหลายสมัย ทำให้สามารถเป็นต้นแบบของคนรุ่นหลังได้ จึงสมควรยกย่องให้เป็นผู้มีเกียรติยศ ศักดิ์ศรีของสังคมในทุกหมู่เหล่า
- รัฐควรเพิ่มบทบาทหน้าที่ของผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือสังคม

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สังคมไทยเดินทางเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของความเป็นไทย จากที่เคยช่วยเหลือเกื้อกูลกัน กลายเป็นสังคมที่มีความเห็นแก่ตัวมากขึ้น เป็นสังคมที่ใช้เงินเป็นตัวตั้ง อันที่จริงแล้วเงินไม่สามารถซื้อความสุขที่แท้จริงได้

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- แบ่งกลุ่มผู้สูงอายุในสาขาวิชาการ หรือประสบการณ์และให้การสนับสนุนส่งเสริมโอกาสในการมีส่วนร่วมพัฒนาสังคม จริยธรรม คุณธรรม ที่เป็นรูปธรรมเชิงประจักษ์
- เทิดทูนหรือประกาศเกียรติคุณแก่ผู้ทำประโยชน์ต่อสังคมเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- รัฐต้องให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุที่มีประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถ และมีความพร้อมที่จะสามารถช่วยเหลือสังคมในมิติต่าง ๆ ตามประสบการณ์ที่พึงมี
- รัฐต้องจัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นางวิไล นันทราทิพย์

ตำแหน่ง รองประธานศูนย์จันทร์นิมโพลล์ ศูนย์ ๒๗

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุควรคิดจากอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป
- ส่งเสริมผู้สูงอายุให้พึ่งตนเองได้ อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข สรรวจผู้สูงอายุที่ไม่มีผู้ดูแล

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สังคมไทยยุคนี้มีแต่ความรุนแรงและการแบ่งแยก สิ่งที่ดีคือครอบครัวไทยยังมีความสัมพันธ์ในครอบครัว

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- เรื่องรู้จักรักษาระเบียบวินัย จัดบริการสาธารณะให้แก่ผู้สูงอายุ การดูแลสุดท้ายของบ้านปลายชีวิตให้มีความสุข

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ที่ให้ผู้สูงอายุอยู่อย่างมีศักดิ์ศรี ควรมีสวัสดิการ สร้างหลักประกันทางการเงิน ควรกระจายไปตามท้องถิ่นให้ทั่วถึง
- เงินจากสลากควรมาสงเคราะห์เด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ
- ผู้สูงอายุควร ๖๕ ปีขึ้นไป
- ส่งเสริมสนับสนุนการรวมตัวของผู้สูงอายุ

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นายจรัส เกวลินสุขดี

ตำแหน่ง อุปนายกสมาคม คลังปัญญาอาวุโสแห่งประเทศไทย

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข ควรจัดให้มีความสะดวกและรวดเร็ว เป็นกรณีพิเศษ ควรมีอาสาประจำโรงพยาบาลอย่างน้อย ๑ คนเพื่อให้คำแนะนำแก่ผู้สูงอายุ ที่มาโรงพยาบาลคนเดียวโดยไม่มีลูกหลานมาด้วย เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุ

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุมองปัญหาในชุมชน รัฐควรให้ความสนใจมากกว่านี้ เช่น การศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งในระบบและนอกระบบ และควรมีกิจกรรมต่าง ๆ ให้ผู้สูงอายุ เป็นการฝึกอาชีพ การพักผ่อนร้องเพลง ควรให้บริการให้กับผู้สูงอายุ เช่น ควรมีหนังสือพิมพ์ที่เป็นประโยชน์ ให้กับผู้สูงอายุในชุมชน

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรจัดหาสถานที่สำหรับผู้สูงอายุในชุมชนหรือหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน สำหรับพบปะพูดคุย ในชุมชน และให้มีการฝึกอาชีพ สำหรับผู้สูงอายุด้วย

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรให้ผู้สูงอายุมีองค์ประกอบพื้นฐาน เช่น ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม และปัจจัย การครองชีพ
- รัฐควรจัดให้มีประกันสังคมระดับรากหญ้าด้วย เพราะผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทุกวัน

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ
ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นายวิชาญ วนะสิทธิ์

ตำแหน่ง ประธานชมรมผู้สูงอายุ ชำราชากรบ้านนาญ พระนครศรีอยุธยา

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรให้ผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วมในงานต่าง ๆ ในสังคม และมีโอกาสร่วมสัมมนาและแสดงความคิดเห็น

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรจัดกิจกรรมให้กับผู้สูงอายุ เพื่อไม่ให้อยู่อย่างโดดเดี่ยว

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรมีเงินอุดหนุนให้กับผู้สูงอายุทุก ๆ คน

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรให้มีหน่วยงานโดยเฉพาะหน่วยงานเดียวที่ดำเนินการเกี่ยวกับผู้สูงอายุในทุก ๆ ด้าน

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นางสาวสุพิศ ดั่งฉิม

ตำแหน่ง ข้อมูลสวัสดิการชุมชน กรุงเทพฯ

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรส่งเสริมการรวมกลุ่มทำกิจกรรมของผู้สูงอายุในการดูแลสุขภาพกาย ใจ และมีโอกาสถ่ายทอดภูมิปัญญาให้คนรุ่นหลัง ให้ผู้สูงอายุได้มีช่องทางเฉพาะในการถึงการดูแลสุขภาพได้สะดวกและทั่วถึง

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ประเพณีวัฒนธรรมไทยล้วนเป็นสิ่งดีงาม อบอุน โอบอ้อมอารี เอื้ออาทร แต่ขาดการปลูกฝังการถ่ายทอด คนรุ่นหลัง ณ ปัจจุบันไม่รู้จักรากเหง้าวัฒนธรรมของสังคมไทยไปแล้ว ต่างไปวังตามวัฒนธรรมตะวันตก ทศนคติผู้นำประเทศ/นักวิชาการ ฯลฯ มุ่งแต่จะเดินหน้าตามกระแสโลกาภิวัตน์แต่มองข้ามสภาพปัญหา/บริบทที่แท้จริงของสังคมไทย เพื่อให้การก้าวเดินเป็นไปอย่างเหมาะสม

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ที่ผ่านมาสังคมไทยไม่ได้มีการเตรียมความพร้อมเพื่อชีวิตในบั้นปลายของผู้สูงอายุ นโยบายดูแลแต่คนของรัฐ(ข้าราชการ) ประชาชนทั่วไปรัฐไม่มีนโยบายรองรับ ต่างต้องดูแลตัวเอง สภาพเศรษฐกิจ/สังคม ทำให้ผู้สูงอายุประสบกับภาระการตกเป็นภาระของลูกหลาน ผู้สูงอายุจำนวนมากที่ยังต้องทำงานช่วยตนเองและลูกหลานที่มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพอย่างมีคุณภาพได้ จึงควรมีรัฐสวัสดิการดูแล

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ปัจจุบัน รัฐจัดเบี้ยยังชีพให้ผู้สูงอายุ ๖๐๐ ๗๐๐ ๘๐๐ และ ๑,๐๐๐ บาท ซึ่งไม่สามารถทำให้ผู้สูงอายุดำรงชีพอย่างมีคุณภาพและมีศักดิ์ศรีได้ และดูเป็นการสงเคราะห์มากกว่าเป็นสวัสดิการ ควรมีนโยบายดูแลผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้ประจำ ยากจนในครอบครัวที่มีรายได้ครัวเรือนต่ำกว่า สามหมื่นบาท ไม่ต้องเป็นภาระของลูกหลาน โดยให้ได้รับบำนาญชราภาพ ๑๕ เท่าของค่าแรงขั้นต่ำรายวัน/เดือน ตั้งแต่อายุ ๖๑ ปีไปจนสิ้นอายุขัย เพื่อผู้สูงอายุเหล่านี้จะสามารถดูแลตนเองได้ อย่างมีคุณภาพ และมีศักดิ์ศรีไม่ต้องเป็นภาระต่อลูกหลาน
- อนาคตถ้ามีนโยบายรัฐมีการเตรียมการที่ดี อนาคตผู้สูงอายุจะสามารถดูแลตนเองได้ไม่เป็นการภาระกับรัฐเช่นปัจจุบัน ซึ่งการที่รัฐรับภาระดูแลผู้สูงอายุในครอบครัวที่ยากจน ณ ปัจจุบัน จะช่วยลดภาระทำให้ลูกหลานได้มีโอกาสออมเพื่ออนาคตของตนเองเมื่อเข้าวัยสูงอายุ

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นายณรงค์ ปิ่นโต

ตำแหน่ง รองประธานสภาสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ปัจจุบัน ผู้สูงอายุถูกทอดทิ้ง ขาดการช่วยเหลือ
- เสนอแนะ จัดสถานที่พักคนชรา ผู้สูงอายุ ให้ทั่วถึงทุกอำเภอ
- ส่งเสริมการเรียนรู้อาชีพ ประกอบอาชีพของผู้สูงอายุ
- เพิ่มสวัสดิการคุ้มครองชีพผู้สูงอายุ เป็นเดือนละ ๒,๐๐๐ บาท
- ให้การบริการรักษา “ฟรี” ทุกกรณี ทั้งโรงพยาบาลทุกแห่ง

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ปัจจุบัน สิ่งที่ดี ผู้สูงอายุถูกทอดทิ้งน้อย ปัญหา ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ยอมรับการดูแลของบุตรหลาน มักเอาแต่ใจตัวเอง
- เสนอแนะ จัดสถานที่พักคนชรา ผู้สูงอายุ เพิ่มขึ้น เพราะผู้สูงอายุมากขึ้น
- จัดให้มีการประกอบอาชีพ เพื่อให้มีรายได้ของผู้สูงอายุเอง
- ผู้สูงอายุมีแนวโน้มป่วยโรคกระดูกมาก ควรเพิ่มสถานที่รักษา ป้องกันเรื่องโรคกระดูกแก่ผู้สูงอายุ

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ปัจจุบัน การให้บริการทุกด้านให้ความสำคัญช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุน้อยมาก
- เสนอแนะ จัดพาหนะ ฟรีให้แก่ผู้สูงอายุโดยเฉพาะ
- ให้การบริการทุก ๆ ด้านแก่ผู้สูงอายุโดยตรง
- ให้เพิ่มสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ ๒,๐๐๐ บาท ขึ้นไป

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ปัจจุบัน ผู้สูงอายุโดยทั่วไปเหมือนคนทั่วไปให้การคุ้มครอง ดูแลน้อยมาก
- เสนอแนะ ทิศทางผู้สูงอายุมีจำนวนมากขึ้นเป็นลำดับอาจเกิน ๑๐%ของประชากร
- ควรคุ้มครองผู้สูงอายุให้ทั่วถึง
- จัดสวัสดิการค่าครองชีพ ที่อยู่อาศัย ให้อยู่ได้
- เสียหายผู้สูงอายุมีคุณภาพ คุณธรรม ภูมิรู้ภูมิธรรมจากอัยการ ผู้พิพากษา เกษียณอายุให้ยกเลิกการต่ออายุอัยการ ผู้พิพากษา อาวุโส เพื่อบูรณาการ พัฒนาในด้านต่าง ๆ

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม ร.ศ. ดร. ประภา งานไพโรจน์

ตำแหน่ง ที่ปรึกษาชมรมผู้สูงอายุ ชุมชนชื่อดัง

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ให้ผู้สูงอายุดำรงชีพอย่างมีความสุข ทั้งด้านรายได้ สุขภาพกาย-จิต
- ตามปฏิญญาสากลและปฏิญญาผู้สูงอายุไทย

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สิ่งที่ดี การสื่อสารพัฒนามากขึ้น การติดต่อถึงกันรวดเร็ว ผู้สูงอายุไม่เหงา เช่น เล่นไลน์ พูดคุยกับเพื่อน ๆ
- ผู้สูงอายุมีกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันมากขึ้น สุขภาพดีขึ้น
- ปัญหา คนส่วนใหญ่ในสังคมขาดคุณธรรม จริยธรรม สังคมจึงวุ่นวาย
- คนในสังคมตั้งแต่เด็กถึงผู้ใหญ่ ขาดระเบียบ วินัย ความรับผิดชอบต่อหน้าที่
- เด็กส่วนใหญ่ไม่สนใจหาความรู้ด้วยตนเอง จึงขาดการพัฒนาให้มีศักยภาพ

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- เพิ่มเบี้ยผู้สูงอายุให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เพราะผู้สูงอายุบางคนไม่มีรายได้ ดำรงชีพด้วยเบี้ยผู้สูงอายุเท่านั้น
- พัฒนาผู้สูงอายุให้มีคุณภาพ
- ให้ความรู้ใหม่ ๆ แก่ผู้สูงอายุที่มีศักยภาพน้อย
- เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุที่ยังมีศักยภาพเข้าทำงาน เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีรายได้ดำรงชีพเพียงพอ และยังได้ใช้ประสบการณ์ช่วยพัฒนาหน่วยงาน

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ตามปฏิญญาสากลและปฏิญญาผู้สูงอายุไทย
- ผู้สูงอายุเป็นผู้นำของสังคมมีศักดิ์ศรี สง่างามและมีความสุข

ข้อสังเกต

สิ่งที่ควรทำ ผู้บริหารประเทศสร้างรากฐานความมั่นคงให้ประเทศในทุกด้าน

๑. ศักยภาพและความสามารถในการทำงานให้มีผลผลิตมากขึ้นนั่นหมายถึง ต้องมีความรู้ความสามารถผู้สูงอายุเท่านั้น
๒. ความมั่นคงในด้านความรู้ รู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง รักการอ่าน
๓. รายได้ต่อหัวของประชากรเพิ่มขึ้น
๔. ความมั่นคงด้านคุณธรรม สังคมจะมีแต่สันติสุข
๕. รักษาหวงแหนจารีตประเพณี วัฒนธรรมเดิม ๆ ของไทยและรู้จักต่อยอดให้พัฒนาเพิ่มขึ้น
๖. กระตุ้นให้คนในชาติรู้จักประวัติศาสตร์ชาติของตนอย่างจริงจังจะได้รักชาติมากขึ้น
๗. ความมั่นคงด้านการเกษตร ส่งเสริมให้ลูกหลานชาวนาไม่ทิ้งอาชีพดั้งเดิมของบรรพบุรุษไปเป็นลูกจ้างบริษัท แต่ให้เอาความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาอาชีพบรรพบุรุษให้เจริญรุ่งเรืองและอย่างยั่งยืนซึ่งจะเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศ
๘. พัฒนาค้นในชาติให้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า ด้วยตนเองได้ ไม่ตกเป็นเหยื่อข่าวสังคมโดยขาดการวิเคราะห์ข้อเท็จจริง
๙. ปฏิรูปการทำงานของข้าราชการทุกหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
๑๐. กระจายอำนาจการบริหารงานและเงินสู่ชุมชนให้มากขึ้นเพื่อชุมชนจะได้พัฒนาชุมชน สอนองตามต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม น.ส.กรรณิการ์ ยูประพัฒน์

ตำแหน่ง กรรมการและเลขานุการสมาคมคลังปัญญาอาวุโสแห่งประเทศไทย

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- การโน้มนำ ผลักดัน ให้ทุกชุมชนทั้งในเมืองและต่างจังหวัด มีสำนักพลเมืองในการร่วมมือเป็นจิตอาสาดูแลผู้สูงอายุในชุมชนร่วมกัน ด้านสุขภาวะ สุขภาพ อนามัย ด้านจิตใจ คือ ศาสนา ความงามในจิตใจ ศิลปะ ดนตรี คือ ศาสนาเป็นหลักใจ ให้ครอบครัว มีบทบาทสำคัญในการให้กำลังใจผู้สูงอายุ หรือคนในชุมชนควรใส่ใจช่วยเหลือ

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- มีการเปลี่ยนแปลง รวดเร็วทั้งเรื่องสิ่งแวดล้อม สุขภาวะ ยารักษาโรคที่มีผลข้างเคียง เศรษฐกิจ และสังคม สิ่งดีของสังคมไทย คือ ความเมตตา เอื้ออาทร ช่วยเหลือเกื้อกูล พลังนี้เคยเข้มแข็งในอดีต หากมีการกระตุ้นสำนักพลเมืองแก่ทุกกลุ่มชนจะทำให้เกิดพลังในการร่วมมือดูแลกันเองได้มากเกิดประโยชน์สูง

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- การให้ความรู้แก่องค์กรชุมชนทั่วไปในเรื่อง การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ อาหารที่มีคุณภาพ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการช่วยตนเอง เกี่ยวกับยานพาหนะ ห้องน้ำ ราวจับ สถานที่พักผ่อน การดูแลปรับปรุงให้ในบ้านผู้สูงอายุ ที่ด้อยโอกาสในชุมชนในกลุ่ม สวนสาธารณะ ดนตรี การแสดงเพื่อความสุข
- ผู้สูงอายุที่ยังแข็งแรงมีคุณค่าจะให้แก่สังคม มีองค์กรรัฐ ธุรกิจ เอกชน ให้มีการรวมพลัง

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สิทธิในการรับค่าตอบแทนผู้สูงอายุโดยทั่วถึง
- สิทธิในกองทุนช่วยสวัสดิการผู้สูงอายุ
- สิทธิในการได้รับผลตอบแทนแก่บุตรธิดา ที่ดูแลพ่อแม่ จากองค์กรทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชน ให้เพื่อเป็นกำลังใจและเป็นการส่งเสริมคุณธรรมที่ดีของสังคมไทย
- กำหนดหน้าที่รับผิดชอบแหล่งข้อมูลส่วนกลางที่เป็นเอกภาพในบทบาทกิจกรรมทั้งหมดของผู้สูงอายุ เพื่อให้ภาคธุรกิจซึ่งประสงค์จะช่วยสังคม เพื่อมีต้องมั่งคั่งร่ำรวยบนสังคมที่ล้มเหลว ได้มีทิศทางชัดเจนในแต่ละองค์กรภาคธุรกิจได้มีบทบาทชัดเจนตรงประสงค์

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นางสาวมาลินี มาลีถาวรกุล

ตำแหน่ง -

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- การรักษาพยาบาลผู้สูงอายุ ปัจจุบันโรงพยาบาลบางแห่งรักษาผู้สูงอายุแบบขอไปที เดี่ยวก็ตายแล้ว
เปลืองงบประมาณเปล่า ๆ ไม่ได้ประสพเอง เห็นจากรอบข้าง คล้ายเป็นขยะสังคมควรรักษา
แบบเป็นญาติผู้ใหญ่ของตัวเองมีความเมตตาที่จะให้คนไข้บ้าง

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- “ทางเท้า” เป็นปัญหามากสำหรับผู้สูงอายุ ควรทำทางเท้าให้เรียบไม่ขรุขระ ปัจจุบันมีผู้สูงอายุ
สะดุดทางเท้าล้มขาหักบ้าง แขนหักมากี่หลายท่าน บันทอนสุขภาพไปแนะให้ปรับปรุงทุก ๆ แห่ง
โดยเร็วด่วน

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

-

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

-

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ
ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม จิมลิม โอศิริ

ตำแหน่ง ผู้ประสานงานชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลเลิดสิน

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ให้ความรู้และการเปลี่ยนแปลงของสังคม และประกันด้านต่างๆ บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สังคมไทยควรจะปฏิรูปให้ดีกว่านี้ ให้ความรู้ สุขภาพ และความเป็นอยู่ ให้การสนใจด้านสุขภาพ และความรู้ที่มีมาใหม่เจริญขึ้น และการดูแลจากครอบครัว สังคม

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ให้ความสนใจและความรู้ใหม่ และเมื่อก่อนผู้สูงอายุประกันสุขภาพ สามารถเข้ารับการรักษา โรงพยาบาลใดก็ได้ แต่เดี๋ยวนี้ต้องไปผ่านคลินิกก่อน ถ้าคลินิกไม่สามารถทำได้ถึงจะส่งตัว

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- มีหลักประกันในชีวิตและตามกฎหมายเวลานี้ทางสปสช. ให้ประกันสุขภาพไปใช้สิทธิตามคลินิก และคอยส่งตัวมารักษาโรงพยาบาล แต่ชาวต่างชาติกลับไปโรงพยาบาลโดยตรง ไม่เข้าใจการให้บริการ

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นายสุพจน์ ศรีสุวรรณ

ตำแหน่ง กรรมการสมาคมนักประชาสัมพันธ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักประชาสัมพันธ์

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ให้โอกาสในการติดต่อสถานที่ราชการต่างๆ เป็นพิเศษ
- ควรปรับปรุงค่าตอบแทนให้สูงกว่าปัจจุบัน หากมีงบประมาณพอ
- รัฐควรจัดที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุที่ขาดญาติมิตร หรือด้อยโอกาสโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น

๒. ผู้สูงอายุสมควรสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ถูกกลุ่กลาน และญาติทอดทิ้ง หากผู้สูงอายุยากจน
- ข้อเสนอแนะรัฐควรให้ความรู้แก่ผู้รับผิดชอบและมีโทษปรับจำคุก หากทอดทิ้งโดยเหตุใดๆ ก็ตาม
- หากรัฐมีงบประมาณเพิ่ม ควรเพิ่มให้ผู้สูงอายุอีกก็จะดี

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ให้ความรู้และให้มีแพทย์ตามโรงพยาบาลต่างๆ ตรวจสุขภาพผู้สูงอายุ ๒-๔ เดือนต่อครั้ง
- หาที่พักให้พักผ่อนหย่อนใจ เป็นคอนโด หรือห้องพักแบบเสียค่าบำรุง หรือแบบฟรีก็จะดีมาก

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- รัฐควรเพิ่มค่าตอบแทนตามความเหมาะสมกับระบบเศรษฐกิจ
- ผู้สูงอายุทุกๆ คนควรได้รับการดูแลจากรัฐเป็นอย่างดี

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ
ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม น.ส.จันทิมา ศศิวงศ์ภักดี

ตำแหน่ง ราชการบำนาญ

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- กำหนดโครงสร้างองค์กรในการดำเนินการเกี่ยวกับผู้สูงอายุในแต่ละระดับให้ชัดเจนจนถึงระดับชุมชน หมู่บ้าน รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณ(กองทุน)
- กำหนดหน้าที่ของประชาชน จะต้องวางแผนทางการเงิน และสุขภาพ

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- จากการแบ่งกลุ่ม ๑

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- มีเรื่องของบำนาญจากการออม
- มีระบบเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ผู้สูงอายุ

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นางสาวสุดา สุดสีนวน

ตำแหน่ง ประธานชมรมผู้สูงอายุ ตำบลบางชะแยง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรมีการเตรียมตัวก่อนอายุ ๖๐ ปี เป็นนโยบายแห่งชาติให้ความรู้สิทธิ ความรู้สุขภาพ ความรู้ทางเศรษฐกิจ เตรียมว่าถ้ามีแต่ผู้สูงอายุแล้วเราจะดูแลตัวเอง และเพื่อนๆ เราอย่างไร

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

สิ่งที่ดี เป็นครอบครัว ที่มีพ่อ, แม่, ลูก, หลาน, ปู่, ย่า, ตา, ยาย อยู่ด้วยกัน มีกิจกรรมรวมตัวกัน มีวัดแห่งที่รวมใจ

ปัญหา สื่อไม่เสนอแนะข้อมูลที่ไม่ยั่วยุคุณภาพ ไม่ส่งเสริมวัฒนธรรมเดิม ไม่มีการยกย่องผู้อาวุโส เด็กเห็นแก่ตัวแข่งขันกันตลอดเวลา เราควรปลูกฝังคุณธรรมเป็นพื้นฐานตั้งแต่เกิด

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ปฏิรูป ด้านความรู้ศึกษาด้านสาธารณสุข ด้านกฎหมายด้านสิทธิต่างๆ กฎหมายให้ท้องถิ่นส่งเสริม
- ดูแลและรณรงค์ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุ ปลูกฝังคนในครอบครัว มีจิตมีหน้าที่ดูแลพ่อแม่, ปู่ย่า, ตายาย และส่งเสริมให้มีสุขภาพแข็งแรง ทางจิตใจ ทางกาย

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ต้องครบทุกด้านในการดำรงชีวิต (ทุกด้าน พอดี พอประมาณ มีภูมิคุ้มกัน มีความรู้คู่คุณธรรม)

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม ฦัฐกานต์ กิจประสงค์

ตำแหน่ง ผู้ประสานงาน เครือข่ายประชาชนเพื่อรัฐสวัสดิการ

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สิทธิที่จะได้รับบำนาญพื้นฐาน ในอัตราที่อยู่ได้จริงอ้างอิงเส้นความยากจนรายปี ต้องเป็นสิทธิ
สำหรับทุกคน ไม่ใช่เฉพาะคนยากจน

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ปัญหาเดิมของสังคมไทย คือ “ความยากจน” ตั้งแต่วัยทำงานจนถึงวัยชรา เมื่อเข้าสู่วัยชรา สังคม
ผู้สูงอายุ หลายเรื่องยังไม่พร้อมรองรับโดยเฉพาะด้าน “คุณภาพชีวิต” สำหรับผู้สูงอายุ รายได้ยาม
ชราภาพการดูแลสุขภาพเมื่อสูงวัย เมื่อป่วยเป็นโรครื้อรัง

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- รายได้เมื่อสูงวัย เป็นประเด็นเร่งด่วนต้องออกแบบระบบบำนาญ ทั้งระบบที่ครอบคลุมและ
จัดระบบรายได้เมื่อสูงวัย

ขั้นที่ ๑ ทุกคนต้องมีระบบบำนาญพื้นฐานอ้างอิงจากเส้นความยากจน

ขั้นที่ ๒ ใครมีระบบบำนาญตามอาชีพที่ออมไว้แล้ว เช่นข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ ประกันสังคม

และระบบอื่นที่ครอบคลุมคนที่เหลือ เช่น พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ มาตรา ๔๐

ขั้นที่ ๓ ออมตามความสามารถแต่ระบบนี้ต้องดำเนินนโยบายไปทั้งระบบเพื่อแก้ปัญหาระยะยาว

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- บุคคลต้องได้รับบริการและสวัสดิการจากรัฐ ผู้มีอายุเกิน ๖๐ ปี มีบำนาญประชาชนอย่างถ้วนหน้า

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม -

ตำแหน่ง ประธานสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย ประจำจังหวัดปทุมธานี

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- เนื่องจากผู้สูงอายุมีแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (๒๕๔๕ – ๒๕๖๔) ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นแนวคิดพื้นฐาน ตั้งแต่ปรัชญา, วิสัยทัศน์, วัตถุประสงค์ สิ่งสำคัญคือ แนวทางพัฒนาผู้สูงอายุภายใต้ ๕ ยุทธศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ๑๘ มาตรการหลัก ๔๔ มาตรการย่อย และ ๖๐ ดัชนี ทุกอย่างถ้าดำเนินไป กรอบที่มีอยู่ ภาระจากผู้สูงอายุที่ทุกคนมอง จะกลายเป็นพลังจากผู้สูงอายุทันที

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุมองสังคมไทยว่า มีความก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความเป็นสังคมผู้สูงอายุ แต่การพัฒนาผู้สูงอายุ การเตรียมรับสถานการณ์สังคมผู้สูงอายุเป็นไปอย่างเชื่องช้า ไม่ทันเหตุการณ์ ทำให้การพัฒนาเป็นไปอย่างไร้ทิศทาง และขาดความต่อเนื่อง อยากให้การพัฒนาผู้สูงอายุยึดรูปแบบเดียวกัน แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไปอย่างไร ควรปฏิรูปให้ดีขึ้น โดยพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- อยากให้ปฏิรูปกฎหมาย สิทธิ และสวัสดิการผู้สูงอายุ
- ให้มีบทลงโทษ หากหน่วยงานใดละเมิดหรือไม่ ให้ปฏิบัติตามข้อกำหนด

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุเป็นผู้มีศักดิ์ศรี และอยู่ในสังคมอย่างสง่างาม

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นางสาวทิน บุนนาค

ตำแหน่ง ประธานชุมชนหมู่บ้าน กม.๒๔

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุควรเพิ่มอายุไปเป็น ๖๕ ปี เพราะ ๖๐ ปี ยังแข็งแรง ผู้สูงอายุที่มีความรู้ควรนำมาช่วยเหลือให้ความรู้แก่ส่วนร่วม เพื่อนำไปประกอบอาชีพได้

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

สิ่งที่ดี มองผู้สูงอายุมีคุณค่ามากขึ้น

สิ่งที่มีปัญหา ผู้สูงอายุจะมีจำนวนมากขึ้น และผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้มีจำนวนมาก ครอบครัวยุคใหม่ไม่สามารถเลี้ยงได้

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- มีกองทุนสำหรับผู้สูงอายุ ให้มีสวัสดิการที่ดีกว่าเดิม ผู้สูงอายุเจ็บป่วยไม่มีค่าเดินทาง

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ให้มีผู้สูงอายุ มีสิทธิออกเสียง ออกความคิดเห็นในการร่างรัฐธรรมนูญ

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นางตฤติ วงศ์สุขวัฒนา

ตำแหน่ง กรรมการคลังปัญญาผู้สูงอายุ ก.ท.ม.

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรปรับเบี้ยยังชีพให้สอดคล้องกับค่าครองชีพ
- ระบบบำนาญ ชราภาพ
- กองทุนที่ควรลงชุมชน ขอให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมบริหาร
- ค่าทำศพ
- ต้องมีการหมุนเรื่องกองทุนให้ชมรมผู้สูงอายุ
- สร้างเครือข่ายของชมรม
- ให้ใช้ภูมิปัญญาผู้สูงอายุมาบริหาร และพัฒนาองค์ความรู้ ส่งเสริมการสร้างรายได้

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สังคมไทย มีความเอื้ออาทรกัน มีครอบครัวที่รักกัน และสมัยก่อนเด็กจะกตัญญูกับพ่อแม่ ปัญหาที่เกิดขึ้น เดียวนี้เด็กก้าวร้าวไม่มีจริยาบรรณ ผู้สูงอายุเริ่มเห็นแก่ตัว เพราะเกิดจากการแตกแยกไม่รักสามัคคีกัน ขาดระเบียบวินัย ผู้สูงอายุเริ่มป่วยเรื้อรัง และพิการทำให้เกิดการทอดทิ้ง

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ให้มีสวัสดิการที่ดีขึ้นกว่าเดิม ช่วยเหลือด้านการเงินแก่ผู้ที่เกิดปัญหา ผู้สูงอายุที่ด้อยโอกาส เจ็บไข้มีปัญหาระงูสุมสุขภาพ รัฐควรจัดสวัสดิการรักษาฟรี แต่ค่าใช้จ่ายในการเดินทางยังขาดแคลนอยู่ ควรปฏิรูปให้ผู้สูงอายุ มีสิทธิและเสียงมากกว่าเดิม เพื่อจะได้มีส่วนร่วมในการปฏิรูปหรือแสดงความคิดเห็นต่างๆ โดยไม่ถูกปิดกั้น

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุให้มีส่วนร่วม และสามารถออกความเห็นได้ในรัฐธรรมนูญ ขอให้เข้า พ.ร.บ. และต้องผ่าน พ.ร.บ. จะได้ใช้ได้ตลอดไป ให้มีองค์กรผู้สูงอายุ เป็นผู้ดูแลและคอยช่วยเหลือเป็นปากเสียงแทนผู้สูงอายุ ให้มีกระทรวงของผู้สูงอายุซึ่งควรดีกว่ากระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ปรับเรื่องเบี้ยยังชีพให้มีสิทธิได้รับเงินทุกคน ควรมีการปรับขึ้นเบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้น
- ให้ผู้สูงอายุมีสิทธิเลือกรับการรักษา หรือนอนโรงพยาบาลได้ทุกโรงพยาบาล

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นางวิลาศ อยู่ถนอม

ตำแหน่ง ข้าราชการบำนาญ กรมพัฒนาสังคม

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ใช้แนวทางหลัก ๔ ประการ ดังนี้

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐, ๒๕๕๐
- พ.ร.บ.ผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓
- ปฏิญญาผู้สูงอายุไทย
- ข้อผูกพันกับพันธสัญญาระหว่างประเทศ

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ผู้สูงอายุมองสังคมไทยว่าได้รับการยกย่องและมีคุณค่า เป็นบุคคลทำคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมต่าง ๆ รวมทั้งการดำรงไว้ซึ่งสถาบันศาสนา นับเป็นสิ่งที่ดี
- สิ่งที่เป็นปัญหา คือการขาดการประชาสัมพันธ์ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติตามในเรื่องต่าง ๆ อาทิ พ.ร.บ. ผู้สูงอายุฯ

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ทุกภาคส่วนต้องกำหนดนโยบายแผนหลักตามผู้สูงอายุ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ รณรงค์ปลูกฝังค่านิยมให้ตระหนักถึงคุณค่าผู้สูงอายุตามวัฒนธรรมไทย
- รณรงค์ให้มีอาสาสมัคร เข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวกับผู้สูงอายุให้มากกว่าที่เป็นอยู่

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ทิศทางและเนื้อหาสำคัญของผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในปีสากลผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งกำหนดให้ผู้สูงอายุได้รับปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพอยู่กับครอบครัวได้รับความรักความเข้าใจและเอื้ออาทรให้ได้รับโอกาสศึกษาเรียนรู้สามารถถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้สังคม มีโอกาสทำงานที่เหมาะสมกับวัย รู้จักดูแลตนเอง มีหลักประกันและสามารถเข้าถึงบริการอย่างครบวงจรโดยเท่าเทียมกัน มีบทบาทและส่วนร่วมในกิจกรรม ครอบครัว ชุมชน และสังคม

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ
ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม ร.ต.ท. มีชัย ทวีสัตย์

ตำแหน่ง รองประธานสมาคมผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- รัฐธรรมนูญหรือพ.ร.บ.ของผู้สูงอายุ ทุกวันนี้ก็ดีพอสมควร แต่ก็ควรมีการเพิ่มเติมเป็นบางเรื่องให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และให้รักษาระเบียบข้อบังคับอย่างจริงจัง หรือยึดถือข้อกฎหมายให้เป็นกฎหมายอย่างจริงจัง

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ในสังคมไทย มองผู้สูงอายุเหมือนบุคคลที่ไม่มีคุณค่าในสังคม ยังมีการแบ่งแยกความจนความรวย คนจนทำอะไรก็ไม่ค่อยมีคนเชื่อถือ คนรวยทำอะไรก็ดีไปหมด

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- เกี่ยวกับเรื่องสวัสดิการ เช่นรายได้เบี่ยยังชีพควรมากกว่านี้เพราะของแพงขึ้นมาก
- การเข้าถึงหน่วยงานของรัฐ เช่น โรงพยาบาล อำเภอ จังหวัด สถานีตำรวจ ย่าได้เลือกปฏิบัติ

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรจะนำเรื่องสวัสดิการเบี่ยยังชีพหรือรายได้ของผู้สูงอายุมาเป็นอันดับต้น ๆ ค่ายังชีพอย่างน้อยเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นายสังคม มะลิจันทร์

ตำแหน่ง ประธานชมรมผู้สูงอายุศูนย์บริการสาธารณสุข เขต ๓๖ บุคคโล

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ความต้องการขั้นพื้นฐานที่ผู้สูงอายุควรจะต้องได้รับ

- เรื่องสุขภาพอนามัย
- เรื่องการมีรายได้ พอประทังชีพอยู่ได้
- เรื่องการได้รับการชูเกียรติยกย่องเชิดชู

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- องค์กรผู้สูงอายุที่ทำงานให้ผู้สูงอายุพื้นฐานควรจะต้องได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือตามความเหมาะสม

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้มีกิจกรรมและมีบทบาทสำคัญต่อการทำงานให้ผู้สูงอายุระดับต่าง ๆ

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด ควรได้รับการแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมกับยุคสมัย มีใช้ล้มล้าง ล้มล้างอีก ฉีกแล้วฉีกอีก
- ปัญหาคือ ขาดการต่อเนื่อง

แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญ
ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม นางทองน้อย ศิริโชค

ตำแหน่ง เครือข่ายสมาชิกชมรม คลังปัญญา

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๑. สิทธิ แนวทางการพัฒนาและบทบาทผู้สูงอายุที่เป็นอยู่และที่ควรมีการปฏิรูป ควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ให้เคารพผู้สูงอายุ

๒. ผู้สูงอายุมองสังคมไทยอย่างไร สิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นปัญหา เป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- มีชมรมกิจกรรมมากขึ้น เด็กไม่ค่อยเคารพผู้ใหญ่

๓. เรื่องที่ควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับผู้สูงอายุความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ให้เข้าถึงสิทธิ

๔. ทิศทางและเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญควรเป็นอย่างไร
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ

รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนา

๑. นายสุพจน์ ศรีสุวรรณ
๒. นายณรงค์ ปิ่นโต
๓. นายสังคม มะลิจันทร์
๔. น.ส.จันทิมา ศศิวงศ์ภักดี
๕. นายวิชาญ วนะสิทธิ์
๖. นางชุลีพร ดำวงฉิม
๗. นางวิลาศ อยู่ถนอม
๘. นางสาวทิน บุณนาค
๙. นางพนิดา ธรรมภักษ์
๑๐. นางศรีสุตา สุกสีนวล
๑๑. คุณสาคร รัชช์บำรุง
๑๒. นางมาลินี มาลีถาวรกุล
๑๓. นางรำไพพรรณ ครองชนม์
๑๔. พ.อ. สำคัญ นพคุณ
๑๕. พ.ท.เสถียร ปราณี
๑๖. น.ส.ณัฐกานต์ กิจประสงค์
๑๗. คุณสุภัทเปี่ยมปรีดา
๑๘. นางมีนา จู
๑๙. คุณทองน้อยศิริโชค
๒๐. คุณพัชชัย ธนากิจไพศาล
๒๑. ร.ต.ท.มีชัย ทวีสัตย์
๒๒. น.อ.(พิเศษ) สมชัย บุญจันทร์
๒๓. นางละเอียด ขยันกิจ
๒๔. น.ส.บรรจง คำหอมกุล
๒๕. นางวิไล นันทราทิพย์
๒๖. นายเฉียด เกษรบุญนาค
๒๗. น.อ. (พิเศษ) ณรงค์ กัญหะกาญจน
๒๘. พ.อ.ประหยัด เทพแจ่มใจ
๒๙. นายอติรักษ์ สละรักษ์
๓๐. นายวินัย บุญรอด
๓๑. นายสำรวม ไวยโอรส
๓๒. คุณหนูเกณท์ อินทรจันทร์
๓๓. คุณรัตติกร ใบทอง

๓๔. น.อ.บุญส่ง จัยกล่อม
๓๕. นายจรัส เกวลินสฤษดิ์
๓๖. นางอรุณี ปรกาศแก้ว
๓๗. พ.อ.(พิเศษ) หญิง พิกุล ไพศาลเวชกรรม
๓๘. นางพจันท์ บุญประเสริฐ
๓๙. นายประดิษฐ์ ขำทอง
๔๐. ร.ต. หญิง ศรีนคร เรืองฤทธิ์รงค์
๔๑. นางระเบียบ เณิมศรี
๔๒. รศ. จรรยา เสี่ยงเสนาะ
๔๓. ร้อยตรี สมาน สมยา
๔๔. นายรังสรรค์ พานดอกไม้
๔๕. คุณอุบลรัตน์ วรรณสังข์
๔๖. น.อ. สุวฤทธิ์ แจ่มจำรัส
๔๗. นางวนิดา แจ่มจำรัส
๔๘. คุณเฉลิม อภิวัต
๔๙. นายวิโรจน์ เมฆฉาย
๕๐. นายบุญเลิศ เขียวเหมือน
๕๑. นายวิจิตร เทพเพชรรัตน์
๕๒. นายชนน ไกรนุช
๕๓. นางสาวณี สุชาดา
๕๔. นายสมบัติ ภัทรติลก
๕๕. น.ส. อุบล ร่มโพธิ์ทอง
๕๖. คุณวิภาดา คล้ายเชื้อวงศ์
๕๗. นางจันทราปิตร์ชาติ
๕๘. คุณเบญจวรรณ พุทธบูชา
๕๙. นายสมศักดิ์ กุลประดิษฐ์
๖๐. น.อ. บุญชู จำปินิลเลิศ
๖๑. คุณอรุณี มานประดิษฐ์
๖๒. นายประกอบ สังโต
๖๓. นายชาญยุทธ เทพา
๖๔. นายเสถียร เสถียรวงศ์นุชา
๖๕. คุณนิตยา พร้อมพອซึ้นบุญ
๖๖. นางบุญล้อม ฮกเหลี่ยม
๖๗. คุณสำราญ ตระเวนพาชี

๖๘. คุณสุดใจ มิ่งพฤกษ์
๖๙. นางจันทร์ ก้าวพิจิตร
๗๐. คุณสนอง รวยสูงเนิน
๗๑. นางพาสนา ศรีศรัทธา
๗๒. นางหอมดี จันทร์โท
๗๓. น.ส. ธนิชพร สุขดี
๗๔. คุณจิมลิ้ม โอศิริ
๗๕. นายกนก จันทร์ขจร
๗๖. น.ส. ญัฐวสา ใจชื่น
๗๗. นางฉัฐชุลี เรืองศิริ
๗๘. พ.อ. กริชแก้ว คำพล
๗๙. คุณนิรมล ควรรสุภา
๘๐. น.ส.ศรีสกุล กำปันทอง
๘๑. น.ต.สุนทร วรรณบุรณ์
๘๒. ดร. เลิศ ไชยณรงค์
๘๓. น.ส.กรรณิการ์ ยูประพัฒน์
๘๔. นางธิดา ศรีไพพรรณ์
๘๕. นางพัชรินทร์ แก้วเต็ม
๘๖. นางประยูร หลักเพ็ชร
๘๗. พญ. สุวณี รักธรรม
๘๘. นางอรุณ จันทร์ขจร
๘๙. นพ.มนู วาทีสุนทร
๙๐. รศ.ดร.ประภา งานไพโรจน์
๙๑. นางมาลี ปานฉ่ำ
๙๒. พ.ต. อนุรักษ์ พิลาสุข
๙๓. นายประเสริฐ สุดเลิศ
๙๔. นายเกรียงไกร ลาภสิริสวัสดิ์
๙๕. นายไสว สิริสี
๙๖. นายเจริญ ทองป่อง
๙๗. นายจำลอง อ้นประเสริฐ
๙๘. นายอุดม เปาอินทร์
๙๙. นางวันดี มหาวิโร
๑๐๐. นางสมกริต จันทร์เพ็ญ
๑๐๑. นางจันทร์รา รัตนล้ำปึงเมือง

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ
ประธานกรรมการ

ศ.นพ. กระแส ชนะวงศ์
รองประธานกรรมการ
คนที่หนึ่ง

นายมานิจ สุขสมจิตร
รองประธานกรรมการ
คนที่สอง

ศ. สุธิต บัญบงการ
รองประธานกรรมการ
คนที่สาม

รศ. นริวรรณ์ จินตกานนท์
รองประธานกรรมการ
คนที่สี่

นายปรีชา วัชรากย์
รองประธานกรรมการ
คนที่ห้า

นพ. ชูชัย ศุภวงศ์
รองประธานกรรมการ
คนที่หก

นายเจริญ อินทจาร
รองประธาน
ที่ปรึกษากรรมการ

ศ. พิเศษ ประสพสุข บุญเดช
ประธานที่ปรึกษา
กรรมการ

พล.อ. เลิศรัตน์ รัตนวานิช
ที่ปรึกษา
และโฆษกคณะกรรมการ

นายคำมูล สิทธิสมาน
โฆษกกรรมการ

นางสาวสุภัทรา นาคะผิว
โฆษกกรรมการ

รศ. วุฒิสรา ตันไชย
โฆษกกรรมการ

พล.ท. นาวัน ดำริกาญจน์
โฆษกกรรมการ

นายปรกรณ์ ปรียาก
โฆษกกรรมการ

นายกฤต ไกรจิตติ
กรรมการ

ศ. จรัส สุวรรณมาลา
กรรมการ

นายจุมพล สุขมัน
กรรมการ

นายเจษฎ์ โทณะวณิก
กรรมการ

นายเชิดชัย วงศ์เสรี
กรรมการ

นายถวิลวดี บุรีกุล
กรรมการ

นางทิชา ณ นคร
กรรมการ

พล.ท. นคร สุขประเสริฐ
กรรมการ

ศ. นครินทร์ เมฆไตรรัตน์
กรรมการ

ศ. บรรเจิด สิงคะเนติ
กรรมการ

นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์
กรรมการ

นายประชา เตรรัตน์
กรรมการ

นายไพบุลย์ นิติตะวัน
กรรมการ

นายมีชัย วีระไวทยะ
กรรมการ

พล.อ. ยอดยุทธ บุญญาธิการ
กรรมการ

นายวิชัย ทิตตภักดิ์
กรรมการ

ผศ. วุฒิสักดิ์ ลากเจริญทรัพย์
กรรมการ

นางสาวสมสุข บุญญะบัญชา
กรรมการ

ศ. พิเศษ เอนก เหล่าธรรมทัศน์
กรรมการ

นายดิศพัทธ์ โตตระกิตย์
เลขานุการกรรมการ

นางกาญจนารัตน์ สิริโรจน์
เลขานุการกรรมการ

รายนามคณะอนุกรรมการและที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ การมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

นางฉวีลวดี บุรีกุล
ประธานอนุกรรมการ

นางสาวสมสุข บุญญาบัญชา
รองประธานอนุกรรมการ

พล.ท. นคร สุขประเสริฐ
รองประธานอนุกรรมการ

พล.ท. เดชา ปัญญบาล
ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

ศ.นพ. วันชัย วัฒนศัพท์
ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

นางเรณแก้ว
กวยกานนท์ แบนด์ท์
ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

นายประชา เตรีตน์
ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

นายอภิชาติ โคกทอง
ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

นายสมชาติ เจศรีชัย
ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

นางสาวปวิมลวรรณ
รัตนศรีโชติช่วง
ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

นายภคิเดชชนทัต เสกขุนทด
โฆษกอนุกรรมการ

นายศุภณัฐ เพิ่มพูนวิวัฒน์
โฆษกอนุกรรมการและเลขานุการ

นายเชตชัย วงศ์เสรี
อนุกรรมการ

นางสาวสุภัทรา นาคะผิว
อนุกรรมการ

นายจินดา บุญจันทร์
อนุกรรมการ

นางสาวสุเพ็ญศรี พึ่งโคกสูง
อนุกรรมการ

นายจรัส สิทธิกุลบุตร
อนุกรรมการ

นายเมธี จันทจารุกรณ์
อนุกรรมการ

นางสาวอรรถยรัชต์
ภูมิวงศ์พิทักษ์
อนุกรรมการ

นายธนกร วัฒนกุล
อนุกรรมการ

นายอุดม ภิญไญ
อนุกรรมการ

นายสนั่น สุขสว่าง
อนุกรรมการ

รายนามฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

ว่าที่เรือตรี ยุทธนา สำเภาเงิน
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๘๗

นางสาววิลาวรรณ รำรื่น
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

นางสมถวิล จำนงนภักษ์
วิทยาการชำนาญการพิเศษ

นางสาวดวงกมล ทวีสุวรรณ
นิติกรชำนาญการ

นางสาวภัทรานิษฐ์ คล่องใจกุลนันท์
เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

นางสาวฟาติมา อามีน
เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน

นางสาวชนากัทร ช่างทอง
วิทยาการชำนาญการพิเศษ

นายจิรพันธ์ ทองบุญเรือง
นิติกรชำนาญการ

นางสาวอิงอร จ้วงสินธุ์
เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

นางสาวสุนิสา แซ่ไคว่
เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน

นางนภาพรณ แพทย์พันธุ์
วิทยาการชำนาญการพิเศษ

นางสาวเอมอัชฌา บุญเกิด
นิติกรปฏิบัติการ

นางสาวศุภรศม์ นิธิวิสุวัฒน์
เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

นางสาวพรรณทิภา นิลโสภณ
วิทยาการชำนาญการพิเศษ

นายทวีพัฒน์ พิจารณ
นิติกรปฏิบัติการ

ผู้จัดทำ

นางสาววิลาวรรณ ร่ำริน

ที่ปรึกษา

นางสาวเอ็มอัชฌา บุญเกิด

ผู้จัดทำ

นางสาวฟาติมา อาหมีน

ผู้ออกแบบ